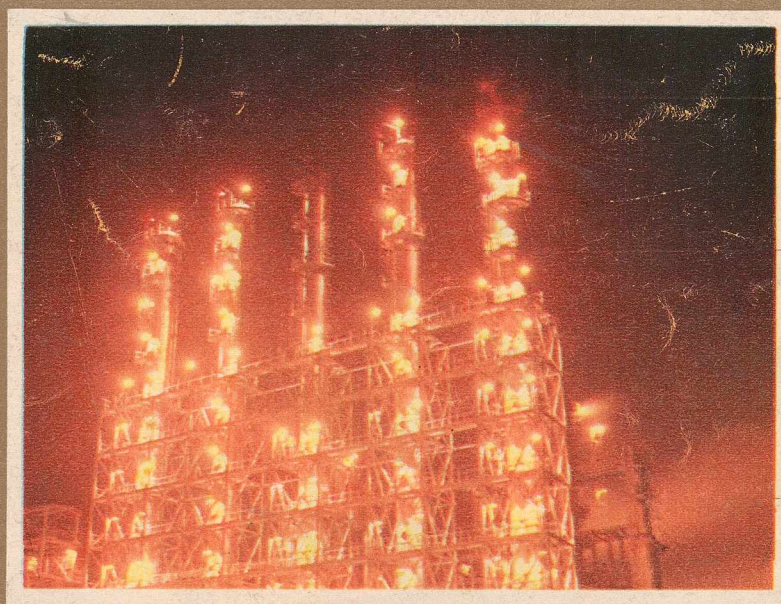

52
'72

FLACĂRA

ANUL XXI
NR. 916
23 DECEMBRIE 1972

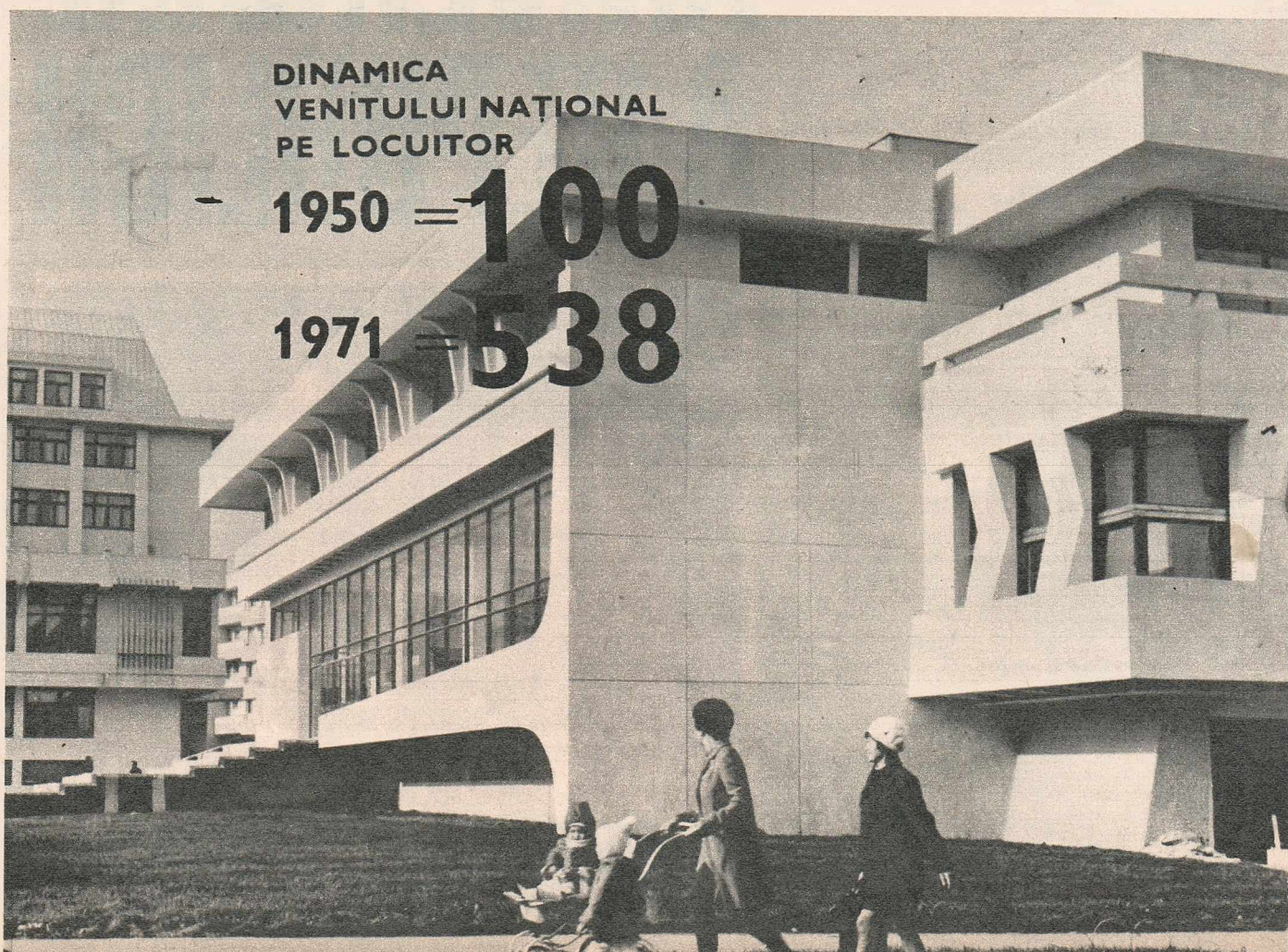
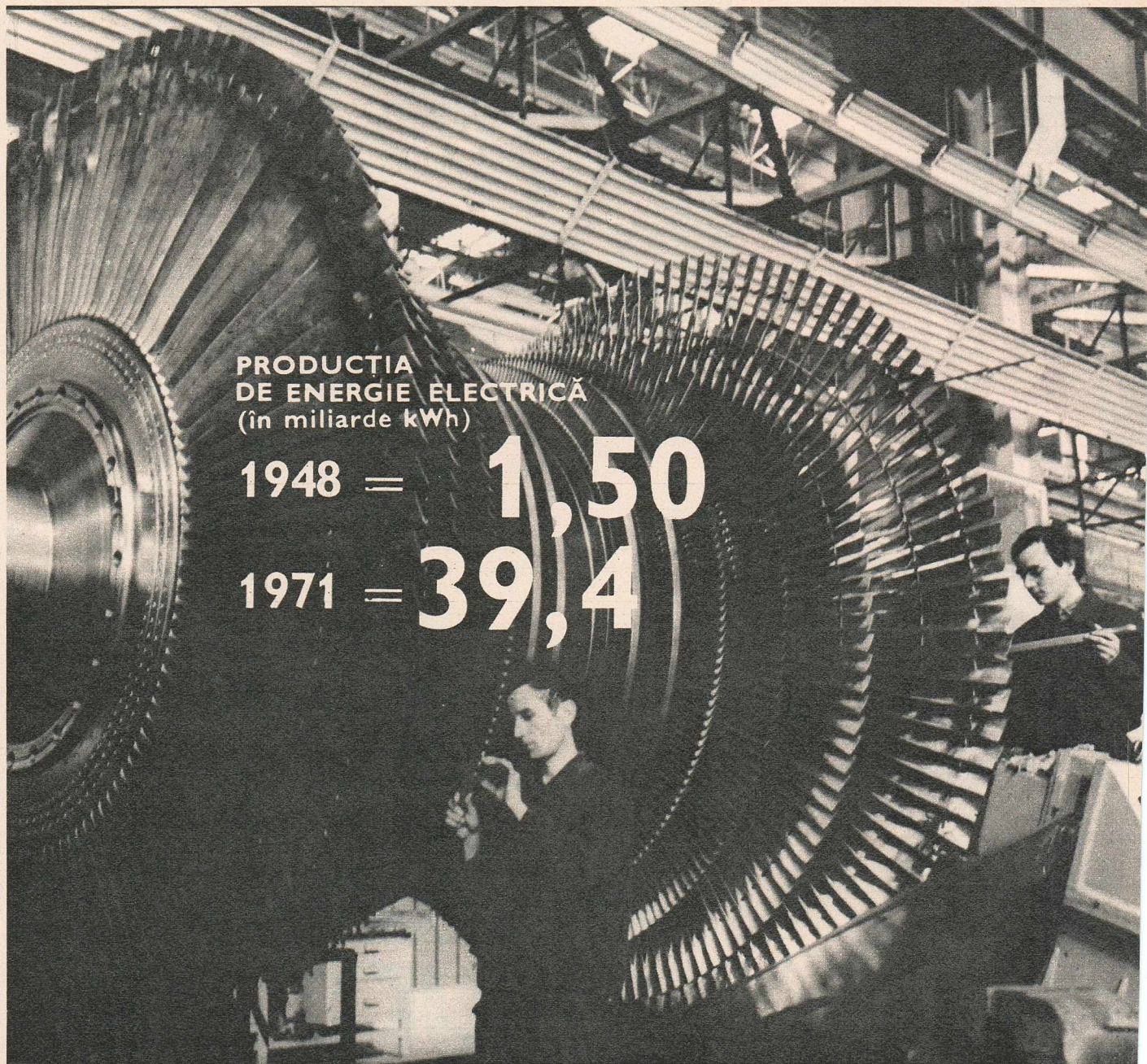
A 25-A ANIVERSARE A REPUBLICII

LA VÎRSTA DE ARGINT A REPUBLICII

Se cade să consemnăm de fiecare dată drumul străbătut pînă la această zi de 30 decembrie, nu numai pentru că încheiem de fiecare dată un an. Se cade să întocmim bilanțuri fiindcă această zi ne reprezintă în cel mai înalt grad, e ziua în care țara a devenit a ei și oamenii au devenit stăpînii lor. Și cel mai frumos lucru e poate conștiința faptului că această zi de sfîrșit de an ne reprezintă pe fiecare în parte. Tocmai de aceea, ca un prinos adus sărbătorii Republicii, oamenii se înfățișează cu roadele muncii lor strînse într-un an. De la un capăt la altul al țării, din prima și pînă în ultima zi a anului această aniversare a fost întîmpinată cu fapte, cu un entuziasm egal doar cu realizările obținute în înclăștarea cu timpul. O zi frumoasă și în același timp așteptată, cu atît mai mult cu cît anul acesta 30 Decembrie înseamnă un sfert de veac pe magistrala socialismului.

«Cea mai mare dobitocie ar fi ca românii, după ce își vor câștiga cu sînge libertatea lor, căci altfel nu se poate câștiga libertatea, să meargă de bună voia lor să se dea pe veșnicie sau pe viața unui domn, crai sau împărat, care să-i joace, să-i chinuiască și să-i despoaie după cum i-o fi voia și după firea cea rea a domnitorilor, a crailor și a împăraților».

Și s-au dat. Dar nu ei, cei mulți, cei cu adevărată dragoste de țară și de neam, ci vînduții. Dobitocia, cum numea destul de blînd Bălcescu un asemenea act de adevărată trădare, au făcut-o cîțiva împotriva voinței națiunii. Și o țară întreagă și un popor mîndru au trebuit să suporte mai bine de șase decenii cizma prusacă sub talpa căreia au înflorit corupția, jaful, umilința, crima; favorizată vînzare către străinătate a bogățiilor țării și a țării întregi pînă la urmă. În țară a crescut revolta, au crescut manifestările de împotrivire a claselor exploatare. Și în țărani s-a tras cu arme și au murit unsprezece mii și în muncitori s-a tras cu arma și au fost de asemenea omorîți. Și răpăitul puștilor și al mitralierelor, vaietul din urmă al omului îngenucheat pe caldarîm sau în mijlocul cîmpului — iată «muzica» ce cu adevărat plăcea casei regale. Cu cincizeci de ani în urmă s-a născut însă un partid care a știut să canalizeze toate forțele revoluționare și progresiste ale națiunii într-un singur șuvoi, să ridice țara, poporul muncitor, la lupta pentru libertate socială, demnitate umană, fericire, pentru înlăturarea actului «de mare dobitocie» săvîrșit de vînduții țării. Sub conducerea acestui partid, Partidul Comunist Român, poporul nostru a înfăptuit insurrecția națională antifascistă de la 23 August 1944, pentru ca trei ani mai tîrziu să împlinească definitiv visul născut din încercarea temerară a lui Gh. Doja care a proclamat în 1514, la Cenad, republica. «Singurul suveran sau stăpîn e nația întreagă, adică poporul și poporul își pune în lucrare puterea prin slujitorii aleși de dînsul», spunea Bălcescu. S-a desăvîrșit astfel o revoluție începută cu aproape o sută de ani în urmă în furtunosul an 1848, deschizîndu-se și mai larg porțile spre o istorie nouă a țării, istoria socialistă.

Au trecut de atunci douăzeci și cinci de ani, cu o densitate a faptelor și împlinirilor nemaîntîlnită în milenara noastră istorie. Sînt anii în care partidul, desfășurîndu-și întreaga sa forță de gîndire și acțiune politică, a știut să canalizeze energiile poporului nostru, marea sa inteligență creatoare spre fapte care au schimbat radical fața țării. Este meritul, de excepțională însemnătate, al partidului nostru de a fi știut să orienteze cu fermitate și pricepere dezvoltarea economică a țării pe calea marxist-leninistă a industrializării țării, impunînd atenției întregii lumi «miracolul românesc». În anii economiei planificate, industria noastră s-a dezvoltat într-un ritm mediu anual de 12,9%, față de ritmul de aproximativ 7 la sută realizat pe plan mondial. Astăzi, producția industrială a țării noastre este de 21 ori mai mare decît în 1938 — anul cu cei mai înalți indici economici atinși de vechiul regim. S-au dezvoltat noi ramuri industriale, s-au modernizat, căpătînd o amploare de nerecunoscut, cele de tradiție. Pe piața mondială România socialistă se impune din ce în ce mai mult prin produsele sale industriale. S-a dat în acești ani un strălucit răspuns și «problemei agrare», care a frămîntat veacuri de-a rîndul masele țărănești. Plenara C.C. al P.C.R. din 3-5 martie 1949, prin programul elaborat și îmbogățit pe baza concluziilor desprinse din practică, a deschis agriculturii drumul unui progres continuu, iar țărănimii, adevărata cale spre bunăstare și fericire. S-a petrecut poate una dintre cele mai profunde revoluții în conștiința țărănimii care, renunțînd la mica proprietate și spiritul individualist, a îmbrățișat de bunăvoie calea producției cooperatiste, singura în măsură să folosească cuceririle științei, tehnicile moderne. Că aceasta a fost singura cale cu adevărat justă ne-o dovedesc faptele: 1971 — agricultura socialistă română obține cea mai mare producție cerealiară din istoria țării; 1972 — producția anului 1971 este depășită.

Desfășurînd o muncă uriașă pentru a asigura dezvoltarea armonioasă a întregii economii naționale, partidul nu a pierdut din vedere nici o clipă asigurarea tuturor condițiilor pentru o înflorire nelimitată a vieții noastre spirituale. Plaga analfabetis-

mului a fost lichidată. Din rîndul fiilor de muncitori și țărani s-au ridicat spirite luminate care, alături de mari intelectuali progresiști ai poporului nostru, au ridicat pe noi trepte ale valorii știința și arta românească, au receptat impulsul partidului dînd un nou avînt gîndirii originale românești. S-a dezvoltat învățămîntul. Față de anul școlar 1938-1939, numărul elevilor din învățămîntul mediu și de cultură generală a sporit în acești 25 de ani de 12 ori; în 1970-1971 au funcționat 195 de facultăți, față de 33 înainte de război, iar cercetarea științifică dispune în prezent de 303 institute, față de 52 în anii 1938-1939. Dar rezultatul cel mai important al acestor ani este omul, acest om nou, a cărui conștiință socialistă a fost formată în bătăliile date pentru edificarea României socialiste de azi. Aceste probleme partidul i-a acordat în permanență întreaga sa atenție, descifrînd

de locuințe cunoaște un ritm impresionant; s-a lărgit baza națională pentru ocrotirea sănătății oamenilor muncii. Iată doar cîteva din șirul realizărilor obținute în acest domeniu. Toate aceste rezultate obținute în interiorul țării, alături de politica externă înțeleaptă, dinamică, profund marxist-leninistă a partidului au ridicat prestigiul României socialiste în ochii întregii lumi, pe culmi nebănuite. Astăzi, țara noastră întreține relații diplomatice și consulare cu 109 state și dezvoltă schimburi economice și de cooperare cu peste 110 state.

Iată de ce acum, cînd sărbătorim un sfert de veac de la instaurarea republicii, sîntem pe deplin îndreptățiți să avem sufletul plin de bucuria succeselor dobîndite, și ne aplecăm cu recunoștință în fața celui care a știut să ne conducă cu atîta pricepere și clarviziune științifică — Partidul Comunist Român. «Toate aceste mari înfăptuiri obi-

hotărîtor în actualul cincinal — să fie realizată la parametrii maximi planificați.

Peste cîteva zile vor începe șarjele primelor produse realizate pe anul 1973, va începe deci producția acestui an de cum-pănă al cincinalului. Mai mult ca oricînd, efortul este îndreptat spre valorificarea superioară a potențialului material și uman al țării. Mai mult ca oricînd efortul înseamnă un mai mare consum de inteligență umană pentru a produce mai mult din tot ceea ce țara are nevoie, mai bine și mai ieftin, din ceea ce producem. Lupta pentru eficiența economică în toate domeniile de activitate se transpune în acțiuni concrete, menite să asigure folosirea intensivă a capacităților de producție, scurtarea duratei de dare în producție a obiectivelor industriale și punerea lor în funcțiune la parametrii proiectați, reducerea consumurilor de materii prime, materiale, combustibil și energie

25 - REPUBLICA - 25

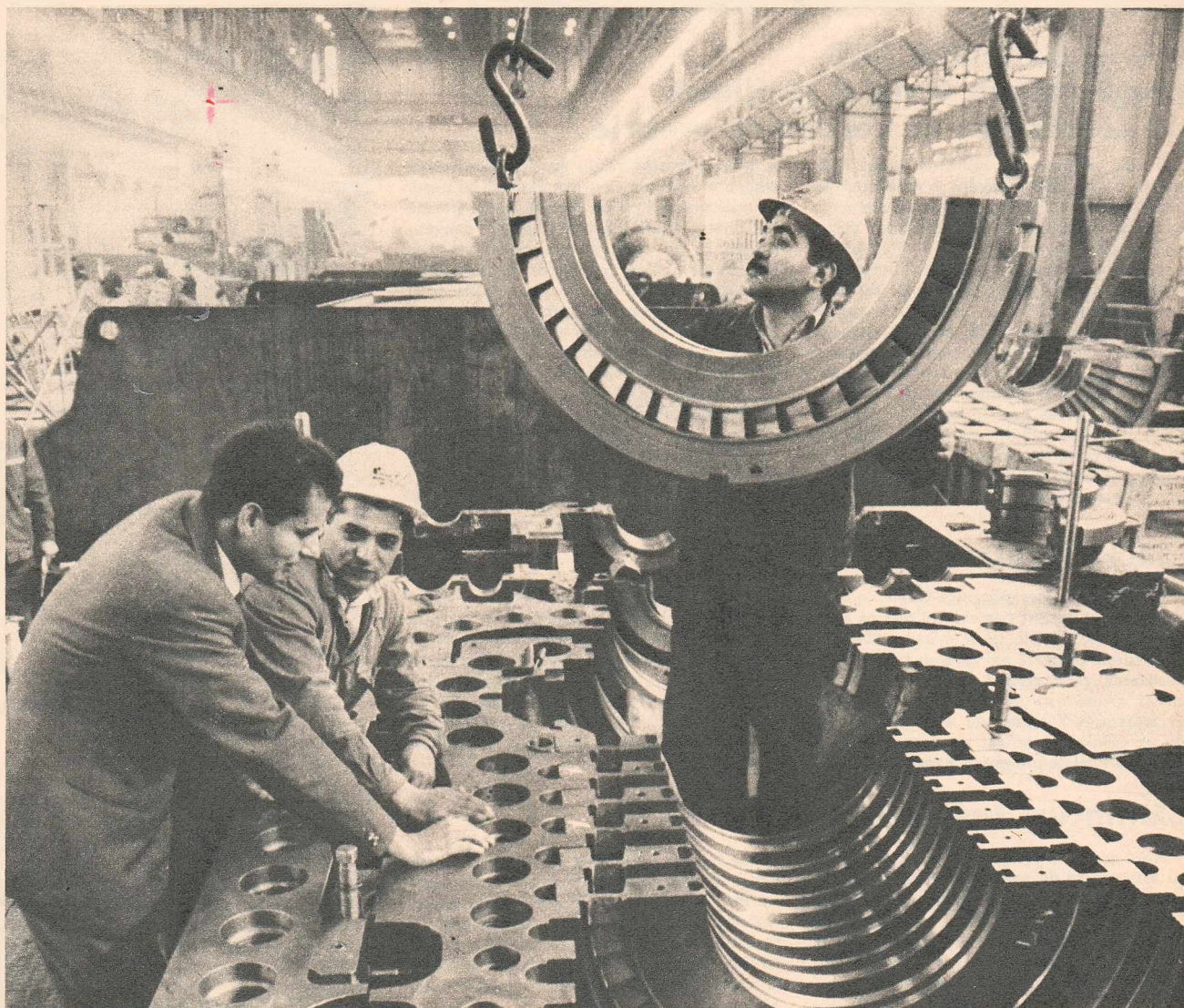
du-i în fiecare etapă noile dimensiuni și stabilind — așa cum s-a întîmplat în noiembrie anul trecut și apoi la Conferința Națională din acest an — direcțiile prioritare în care trebuie acționat pentru formarea și dezvoltarea unui om cu un larg orizont profesional și cultural, cu o înaltă conștiință socialistă, un om ale cărui acțiuni să fie guvernate de normele eticii și echității socialiste.

Dacă am lua numai evoluția acestor 25 de ani și avem o strălucită demonstrație că în centrul întregii politici desfășurate de Partidul Comunist se află omul cu nevoile sale materiale și spirituale, că nu există acțiune politică întreprinsă de partid de-a lungul întregii sale existențe, care să nu fi vizat, în esența sa, binele țării, al oamenilor muncii — indiferent de naționalitate — care trăiesc de veacuri pe aceste meleaguri. Bilanțul acestor 25 de ani în ridicarea nivelului de viață al poporului este impresionant. Industrializarea, dezvoltarea generală a economiei naționale au dus la o creștere impresionantă a locurilor de muncă, salariul real este astăzi de 2,7 ori mai mare ca în 1938, în toate localitățile țării construcția

nute în dezvoltarea economico-socială a țării — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — se datoresc muncii eroice depuse de clasa muncitoare — forța de bază a societății noastre, clasa conducătoare în stat — de țărâtime, aliata de nădejde a clasei muncitoare, de intelectualitatea noastră nouă, de toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate; ele confirmă pe deplin justetea liniei politice marxist-leniniste a partidului nostru, care aplică în mod creator legile generale ale construcției socialiste la realitățile concrete ale României, demonstrează superioritatea noii orînduirii, uriașă capacitate de creație a poporului eliberat de exploatare și asuprire, liber și stăpîn pe soarta sa, hotărît să-și făurească viitorul său fericit». Sărbătorim cea de-a 25-a aniversare a Republicii în condițiile angajării totale pentru înfăptuirea sarcinilor stabilite de Conferința Națională a partidului, a măsurilor elaborate pentru anul 1973 de hotărîrile recentei Plenare a C.C. al P.C.R. S-au depus eforturi entuziaste pentru ca planul pe acest an să fie îndeplinit, s-au luat măsuri și se iau în continuare pentru ca producția anului viitor — an

electrică, valorificarea deșeurilor; în măsuri concrete, capabile să se soldeze cu reducerea costurilor de producție și a cheltuielilor materiale, cu accelerarea vitezei de rotație a fondurilor de producție și circulanțe, sporirea productivității muncii și îmbunătățirea calității produselor. În agricultură, energiile sînt mobilizate în direcția folosirii raționale a pămîntului, a executării tuturor lucrărilor de îmbunătățiri funciare, de modernizare a agriculturii, de aplicare pe scară largă a cuceririlor științei și agrotehnicii înaintate. Sînt toate acestea obiective care ne însuflețesc, care ne dau, de la înălțimea succeselor obținute în acești 25 de ani, perspectiva unor noi și noi izbînzii, convingerea că, strîns uniți în jurul partidului, a conducerii sale, a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, vom realiza mărețele obiective pe care ni le-am propus, vom putea ridica România, Republică Socialistă, pe culmile de civilizație pe care le merită.

Petru ISPAS

sarcini concrete pentru producția anului viitor

O imagine obișnuită din aceste zile de sfârșit de an. La «Policolor» livrările suplimentare au început de la data de 7.XII. cînd uzina și-a îndeplinit planul la producția-marfă vîndută și încasată. În felul acesta produsele care vor fi livrate în plus pînă la sfîrșitul anului calendaristic 1972 se vor ridica la valoarea de 149 milioane lei.

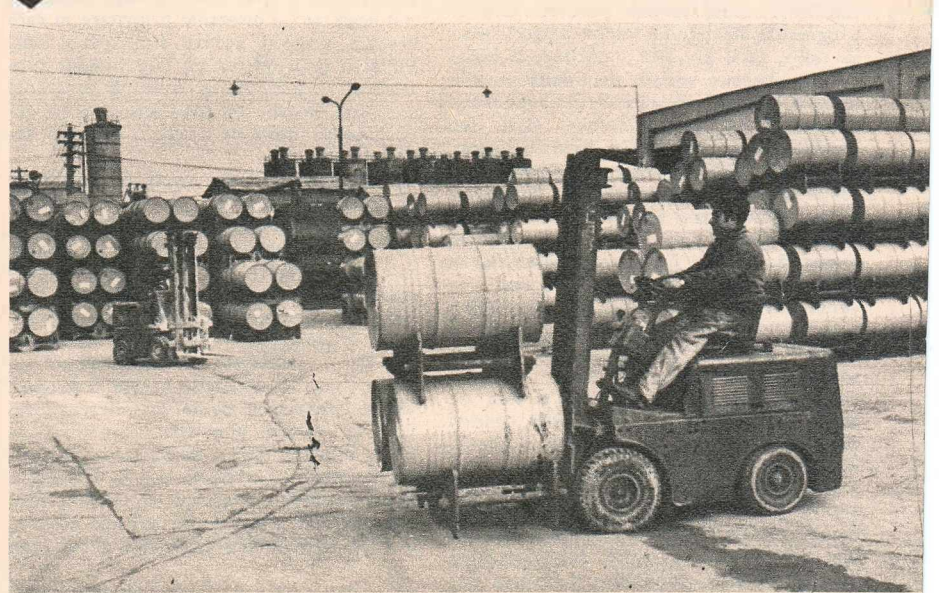
Trecînd înainte de termen la producția anului 1973, la «Policolor», încă din luna decembrie, se aplică una dintre măsurile prevăzute pentru intensificarea procesului de producție: îmbunătățirea coeficientului de schimb la secțiile de bază majorîndu-se de la 1,72 la 2.

Analizînd cu spirit de răspundere sarcinile mărite cu 18% față de realizările anului 1972 s-a alcătuit un plan complex de măsuri, care stabilește în amănunt, cu termene și răspunderi clar precizate, principalele pîrghii pentru desfășurarea în bune condiții a pro-

ducției anului viitor.

În afară de intensificarea procesului de producție, de introducerea unor tehnologii noi, moderne și eficiente, se prevede intrarea în funcțiune a unor capacități noi pe platforma uzinală. Pentru aceasta, efortul principal se va concentra asupra punerii în funcțiune la termenele prevăzute a noilor investiții, propunîndu-se atingerea parametrilor tehnico-economici cu 30 de zile mai devreme.

În afară de majorarea cantitativă a planului, în cursul anului 1973 sînt prevăzute sarcini deosebite pentru asimilarea în producție a 150 noi sortimente. Menționăm dintre acestea doar cîteva cu pondere economică mai mare, cum ar fi masticurile pentru industria de autovehicule, produse superioare pentru finisarea și înobilarea lemnului, produse speciale pentru noile autovehicule ROMAN și multe altele.

producția anului 1973 pregătită din timp și sprijinită de activitatea de cercetare proprie

Pentru multe din unitățile industriale ale țării, anul 1973 a devenit o realitate. Nu numai pentru că planul producției din acest an a fost îndeplinit la toți indicatorii și s-a trecut astfel la producția anului viitor, ci și pentru că anul 1973, an hotărîtor pentru îndeplinirea cincinalului înainte de termen, are asigurate încă de pe acum toate condițiile pentru a debuta din plin, la întreaga capacitate de producție, încă din primele zile ale lunii ianuarie. Specialiștii Grupului industrial de petrochimie de la Brazi, de exemplu, unitate care în anul 1973 va realiza peste 25 la sută din producția industriei chimice a țării, au finalizat unele studii privind sporirea parametrilor instalațiilor complexe de xileni și de cracare catalitică.

Aplicarea acestor studii va duce la sporirea eficienței economice a instalațiilor cu peste un milion de lei pe an. Un alt studiu vizează înlocuirea sistemului de măsură convențională cu un altul, de natură electronică. Rezultatul se va concretiza în creșterea productivității muncii de circa 4 ori și în reducerea prețului de cost.

În cadrul rafinăriilor Ploiești, Ploiești-Nord, Teleajen și Cîmpina a fost stabilit necesarul de materii prime pentru producția întregului an și s-a repartizat unităților programul de fabricație nominalizat pe fiecare produs. Totodată, după soluții proprii, specialiștii din aceste unități au realizat noi tipuri de benzină, uleiuri, motorine și alți derivați, ce vor fi produși în anul 1973.

«Alba-lux» numărul 1 000 000

Colectivul Uzinei mecanice-Cugir, județul Alba, a livrat recent comerțului mașina electrică de spălat rufe cu numărul 1 000 000. În decursul celor 11 ani care au trecut de la realizarea prototipului primei mașini de spălat «Alba-lux» s-au asimilat și introdus în fabricație 7 tipuri de astfel de mașini de uz casnic îndelungat. În prezent se află în stadiu final de pregătire, pentru a fi intro-

duse în fabricația de serie, alte două tipuri noi de mașini de spălat, ale căror caracteristici funcționale sînt mult îmbunătățite.

Mașinile electrice de spălat fabricate la Cugir se bucură de aprecierea gospodinelor din țara noastră și de peste hotare. Ele au fost solicitate și s-au exportat în ultimii ani în Albania, Ungaria, Iugoslavia și Grecia.

pămînturi redede agriculturii

Anul acesta în agricultura județului Timiș au fost scoase de sub excesul de umiditate mai bine de 13 000 ha terenuri agricole, suprafață de aproape două ori mai mare decît prevedea programul județean de îmbunătățiri funciare. Valoarea lucrărilor de hidroameliorații realizată pînă acum de sătenii din județul Timiș se ridică la 30 mi-

lioane lei, cu 7 milioane lei mai mult decît era prevăzut în angajamentul pe întregul an. În prezent, la Gavojdia, Mașloc și în alte comune din județ, țărani cooperatori au trecut la executarea de terasamente, canale de desecări și la alte lucrări de îmbunătățiri funciare înscrise în programul județean stabilit pentru 1973.

te slăvim republică!

Astfel și-au intitulat spectacolul închinat celei de-a XXV-a aniversări a republicii organizațiile U.T.C. din liceele de artă din București.

În fotografie, scenă din montajul literar-artistic susținut de elevii Liceului de arte plastice «N. Tonitza», cu care a început spectacolul. Au urmat coruri, soliști la diferite instrumente și dansuri executate de elevii liceului de coregrafie.

Paralel s-au deschis două expoziții ale elevilor de la liceul de arte plastice, una în holul Liceului de muzică «George Enescu» și cealaltă la Ateneul tineretului din sectorul I.

mercur la întâlnire cu moș gerilă

Ziua întâlnirii se apropie. Și, în preajma ei, Mercur își dă silința să se arate cât mai darnic, astfel ca Moș Gerilă să nu aibă nimic a-i reproșa. Sau cât mai puține. În primul rând în domeniul aprovizionării cu alimente. Luna decembrie oferă anul acesta bucureștenilor cu 19,8% mai multă carne decât surata ei de anul trecut. În special se măresc cantitățile de carne de porc și de curcan — cea mai importantă parte urmînd a fi livrată

magazinelor în ultima decadă a lunii; vom avea, de asemenea, cu 26% mai multe preparate de carne (cu accentul pus pe 10-12 sortimente specifice: caltaboși, cîrnați, jumări, piftie porționată, pastramă, crenvurști, șuncă presată etc.), de două ori mai multe foi de plăcintă (între 25 și 31-decembrie), de 3 ori mai multă drojdie de bere față de media întregului an etc.

Legumele proaspete nu vor lipsi nici ele

de pe masa festivă a revelionului. Merele și fructele exotice — în special citricele — vor contribui la rîndul lor la împodobirea pomului de iarnă și la completarea mesei festive.

Dar, apropo de pomul de iarnă: 22 de cofetării și 75 magazine din sectoarele galanterie-textile-confecții-cosmetice au și inaugurat sau se pregătesc să inaugureze expoziții cu vînzare în care coșulețe sau cutii cu cadouri asortate cu gust își așteaptă cumpărătorii. Iar 45 de magazine cu articole pentru copii și peste 300 unități cu alt specific au pregătit articolele de pom și jucăriile ce vor face bucuria celor mici. În patru dintre ele — «Așchiuță», «Vulturul de mare», «Tîrgul jucăriilor» și «Scufița roșie» — s-au organizat expoziții în care se fac demonstrații cu noile jucării.

Lanțul surprizelor lui Mercur continuă. Patru dintre magazinele Capitalei — «Lumea copiilor», «Favorit», «Miorița» și «Vulturul de mare» — oferă, la fiecare cumpăratură de 500 lei, cadouri utile (articole de marochinărie, galanterie etc.) în valoare de circa 60 lei. Iar altele («Așchiuță», «Vulturul de mare», magazinele din Lipsani 44, Șoseaua Mihai Bravu 2 ș.a.) sînt atente și în alt mod cu cumpărătorii: comisionari costumați în tradiționalul caftan roșu al lui Moș Gerilă, cu masca plină de promoroacă de rigoare a bumbacului alb, transportă la adresa indicată cadourile achiziționate în respectivele unități.

Alimentația publică încearcă și ea să țină pasul în această întrecere a bunei deserviri. 56 restaurante de diferite categorii pregătesc revelionul pentru mai bine de 10 000 de veseli comensali. Separat, mii de tineri vor participa la revelionul organizat de Uniunea Tineretului Comunist în pavilionul Expoziției din Piața Școlii.

Lucrurile par a fi puse la pînc. Lui Moș Gerilă nu-i mai rămîne nimic de făcut decît să-și ia sacul în spinare și... să pornească cu colindul.

spectacol omagial

Studioul de poezie al Radioteleviziunii române ne-a oferit: în seara zilei de 12 decembrie plăcutul prilej de a întîlni pe scenă sau pe lungimile de undă ale posturilor noastre de radio rapsozi și creatori populari mai puțin cunoscuți, dar care au prezentat un spectacol excelent, străbătut de la un capăt la altul de sentimentul iubirii de patrie.

Dedicat aniversării republicii, spectacolul s-a impus prin înaltă ținută artistică, oferind o imagine clară asupra bogăției folclorului românesc.

teze și paranteze

de Aurel BARANGA

despre cartagina

Fiecare epocă istorică își are idolii pe care și-i crează și pe care îi merită. Societatea, veche, grecească: poezii, filozofii, și strategii; societatea romană, imperială, din perioada de desfrîu și decadență: curtezanele și gladiatorii; lumea feudală: cuceritorii și bufonii; epoca noastră, modernă, actuală: tehnocrații.

Tehnocratul e un om al absolutului, spirit lucid, rațional, de sorginte carteziană, inspirator și organizator al unor universuri complexe și specializate, elaborează minuțios, cu ajutorul cifrelor necruțătoare, al schemelor geometrice, glaciale, și al ordinațoarelor incoruptibile. Idealul tehnocratului nu este alt decît construcția în sine, cît realizarea Ideii de construcție, dusă la perfecțiune, prin eliminarea erorii, a riscului și a posibilității de eșec. Evident, unor asemenea lumi complicate li se pot opune rezistențe și rezerve. Asemenea lumi, clădite de o riglă prea rigidă, sînt afectate de sterilități inumane, de o lipsă acută a lirismului, dar, mai ales, de lipsa unui factor ce a fundamentat existența umanității de la începuturile ei: necesitatea trăirii unor idealuri, imperioasa nevoie a omului de a crede și-n altceva decît în truda lui zilnică și zilnică pentru dobîndirea mijloacelor de trai. Istoria omenirii noastre zbuciumate certifică un fapt: organizațiile comunitare umane ce au mers în urma unui steag pe care erau înscrise aspirații, vise, neliniști, speranțe și jertfe și-au lăsat iscălitura în marea Carte a timpurilor. Societățile omenesti, mai durabile sau mai etemere, ce și-au întemeiat rațiunea de existență pe temelii exclusive ale puterii, ale setei de spațiu sau ale acumulării de bunuri materiale, au pierit fără să lase urme.

Și atunci, să meditam: ce ar însemna Atena lui Pericle fără Sofocle și Aristofan, ce semnificație ar mai avea, astăzi, secolul Regelui Soare fără Racine și Molière?

Trei sute de ani înaintea erei noastre exista o putere de care a tremurat, o clipă, Roma: Cartagina. Ajunsesse să strîngă arme și averi fabuloase. La intrarea trupelor exterminatoare, orașul avea șapte sute de mii de locuitori, clădiri cu șase etaje, bănci și societăți de asigurare. În subterane inexpugnabile, cea mai mare armată de blindate, văzută vreodată: elefanții, iar în rada portului, cea mai puternică flotă a lumii. Dacă cetatea n-ar fi fost rasă de pe suprafața pămîntului, este sigur că America ar fi fost descoperită cu optsprezece veacuri înainte de Columb.

Ce a rămas din Cartagina în afara unei cronici care-i consemnează dezastrul?

Abia dacă știm, cu ajutorul unor săpături arheologice, incerte, că se afla, undeva, în nordul Africii.

tineretea tării - REPUBLICA LA A 25-A ANIVER

S-A PROCLAMAT REPUBLICA

S-a proclamat Republica... În liniștea clasei se auzeau duduind lemnele în sobă: privirile au rămas lipite de servieta legată cu sfoară a învățătorului, care nu s-a mai deschis ca altădată. Casele își aprinseseră luminile celui de-al treilea an de pace. Colindele fragmentau noaptea și la miezul ei s-a închinat pentru Republică. Pe atunci tații și mamele noastre soseau mai târziu acasă și plecau odată cu zorile; pe garduri au apărut așeze cu litere cit noi de mari, roșii și galbene: F.D.P. La școală, servieta învățătorului nu se mai deschidea: asesori populari, democrație, Marea Adunare Națională. Primăvara a venit fără cintece de șezătoare. Frații mai mari cercetau hărți: Bumbesti-Livezeni, Salva-Vișeu, Lunca Prutului. «Răsună valea, răsună valea, de la Bumbesti la Livezeni». Și iar un cuvânt necunoscut: Constituție. Prima constituție a socialismului. Într-o noapte, părinții n-au mai venit deloc. N-au apărut nici în ziua care a urmat: uzinele și fabricile au cîntat pînă spre seară: nu mai erau ale patronilor. Învățătorul ne-a citit dintr-o carte nouă: «Descult». La sfîrșit ne-a spus că în ziua aceea se înființaseră primele stațiuni de mașini și tractoare. U-TE-CE, PE-CE-RE, U-FE-DE-RE, RE-PE-RE, pe ulițe și la cinema, în băcănii și acasă, oriunde ne purtau pașii. Cu fiecare eveniment Republica țesea în sufletul meu cu fire de patos și eroism relieful primilor ani ai revoluției socialiste. Creșteam cu el, eram de-o vîrstă. La București începea construirea prin muncă voluntară a Fabricii de confecții, la Craiova luau ființă Uzinele «Electroputere», în sate începea bătălia transformării socialiste a agriculturii, Codul muncii consfințea pentru prima oară în România principiul socialist al repartitiei după cantitatea și calitatea muncii, salariul egal la muncă egală; plenara C.C. al P.C.R. din 1950 dezbătea și aproba planul de electrificare a țării pe 10 ani; Consiliul de Miniștri hotărăște deschiderea lucrărilor la hidrocentrala V.I. Lenin; primele planuri anuale desăvîrșeau refacerea economică a țării în vederea trecerii la planurile economice de perspectivă. Onești — orașul viitorului — trimitea chemarea către toți fiii și fiicele țării. Republica era patria, țara, tineretul. Niciind calitățile unei generații nu sînt într-atît evidențiate ca în împrejurarea cînd țara însăși parcurge anotimpul tineretii. În viziunea științific elaborată a viitorului de către partidul muncitorilor și țăranilor tineretul prospectează piscuri posibile, în timp ce sentimente de solidaritate intimă îl apleacă cu emoție asupra generațiilor trecute în a căror luptă pînă la sacrificiu descifrează unitatea de scop și aspirația comună. Căci Republica e neamul, istoria, disponibilitatea gîndului de a răzbate în veacuri dincolo de servituți și împilare; este Bogdan, voievodul maramureșean

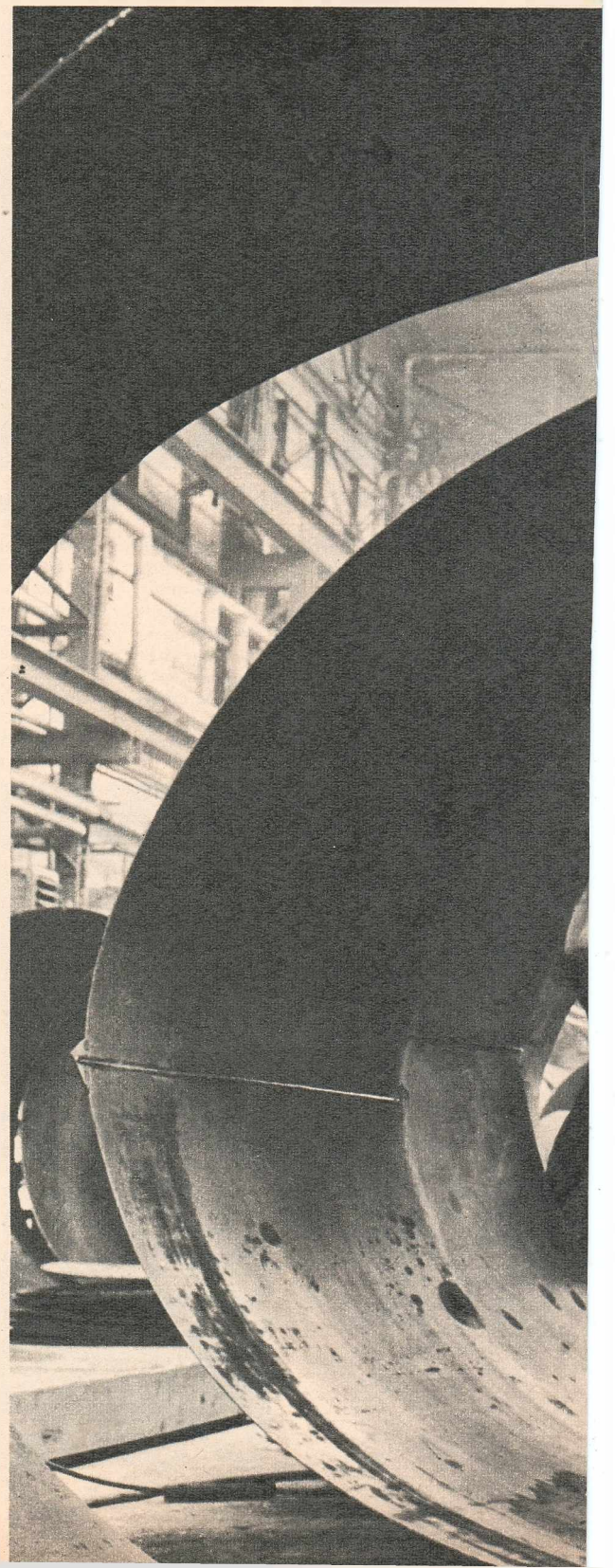
care a descălecat în Moldova, și Ștefan cel Mare; Mihai Viteazul, «voievod și domn a toată Țara Românească și al Ardealului și al Țării Moldovei», și Nicolae Bălcescu; răscoalele țăranilor și grevele muncitorilor; este Partidul Comunist Român, continuatorul celor mai înaintate tradiții de muncă și luptă ale poporului. Fiindcă nimic din ce s-a realizat în acest păttrar de veac nu provine din neant, tot astfel cum nimic nu-și păstrează calitatea în mișcarea neîncetată a firii. Și dacă azi, după 25 de ani, sîntem de douăzeci de ori mai puternici, dublindu-ne forțele aproape după fiecare an consumat, dacă libertatea spre care ne-a călăuzit partidul se infățișează în forma celei mai înaintate orinduirii sociale din istorie, este pentru că revoluția, trecînd întreaga putere politică și economică în mîinile clasei muncitoare în alianță cu țăranimea, făurînd economia socialistă unitară, a deschis în același timp calea împlinirii aspirației morale a poporului spre universalitate reală și integralitate umană: formarea omului nou, cu o înaltă conștiință socialistă, cu un larg orizont de cultură, reprezentînd un factor de prim ordin în întreaga activitate de transformare revoluționară a societății, de edificare a socialismului și comunismului. Și dacă glasul României socialiste, prin reprezentantul ei cel mai autorizat, președintele Nicolae Ceaușescu, s-a făcut ascultat pe toate meridianele și paralelele globului, iar propunerile ei sînt aprobate și sprijinite de popoarele și națiunile lumii este pentru că aici, în țara de la poalele Carpaților, oamenii, sub conducerea partidului comunist, au descoperit în organizarea Republicii socialiste vocația construcției pașnice; pentru că în douăzeci și cinci de ani s-au obținut succese pe care alte țări, beneficiînd de alte condiții istorice și geografice, le-au realizat în veacuri de dezvoltare neîntreruptă; România se situează azi printre țările cu cele mai înalte ritmuri de creștere economică.

Pentru că beneficiază de acoperirea și forța morală a scopului suprem al eforturilor sale productive: prosperitatea materială și spirituală a întregului popor.

La douăzeci și cinci de ani Republica în România socialistă străbate perioada maturizării sale accelerate spre o societate multilateral dezvoltată, spre comunism.

UNUL DIN CEI NOUĂ DIN CUJMIR

A apucat să mai vadă, în cădere, cerul. Adînc și neliniștit, spărgîndu-și volbura norilor de crucile despuiate ale brazilor din pădurea Coca, de lingă Budapesta. Sfirșitul?... Sfirșitul cui? Viața, cu cît i-a adus și a agonisit în ea, putea fi înghesuită în ranița lui de soldat. Doar un an, un singur an, ultimul, putea spune că a trăit cu

Direcțiile stabilite de Congresul al X-lea și Conferința Națională a partidului pentru dezvoltarea viitoare a României socialiste constituie în același timp jaloane importante pentru dezvoltarea întregului învățământ și creează o bază concretă pentru realizarea integrării reale, organice a învățământului cu cercetarea și producția, în așa fel încât școala să devină un factor tot mai puternic al progresului României pe calea socialismului. Pentru dezvoltarea activității de cercetare, a învățământului, în general pentru nevoile social-culturale ale țării se cheltuiesc astăzi fonduri de peste 20 de ori mai mari ca în 1938.

Ce a reprezentat pentru destinul poporului român acest ultim sfert de secol? Totul. Dintr-o țară slab dezvoltată, cu o populație în imensa sa majoritate ocupată în agricultură, am devenit o națiune în plin avînd economic, mîndră de industria sa dinamică. Am dezvoltat și diversificat toate ramurile economice, sîntem în pas cu progresul mondial, produsele noastre se bucură de un înalt prestigiu peste hotare. Țăranul semianalfabet de acum cîteva zeci de ani a devenit inventator, a învățat să minuiască mașini complexe, mai mult, a învățat să le fabrice, și încă bine.

Astăzi producția noastră industrială este de 20 de ori mai mare decît cea obținută în 1938. Producem în 1972 circa 7 milioane tone de oțel față de cele 280 000 obținute în același an, 1938, de referință. Producem de asemenea o gamă foarte largă de mașini și utilaje dintre cele mai complexe cu care acoperim circa 70% din necesarul intern, exportînd de asemenea un foarte mare număr de produse industriale.

SARE

adevărat. Și cînd crezuse că a prins să priceapă cîte ceva din lumea asta n-a mai văzut decît colțul de cer în care se învălătuceau negri și amenințători norii; sau i se părea numai și totul nu era decît imaginea răsturnată a drumului de iarnă, parcurs în sanie, în urmă cu trei-patru ani, cînd el, adolescentul fărăn din Braniște, recrutul Gheorghe Dindere, avea să vadă pentru întia oară în viață orașul și reprezentarea lui cea mai de neînțeles: trenul. A fost transferat în țară și internat în spitalul din Turnu Severin. «Deci, din spital primul drum l-ai făcut la noi», conchise secretarul de partid. «Cam tînăr», mai adăugă și tăcu; iar lui, tineretea i se păru atunci o povară. Ceruse să activeze în plasa cu cele mai numeroase necazuri: Cujmir. Erau, cu totul, nouă comuniști. Țăranii trecuseră la împărțitul pămîntului. În Salcia și Dirvari jandarmii trăsuseră în cei intrați pe pămînturile moșierilor. Aceștia făceau apel la lege, se împotriveau prin orice mijloace. Cuvintele partidului răsunau clar: primii împroprietăriți vor fi soldații, văduvele de război, săracii. N-a crezut o clipă că nu va reuși. Cum însă? Experiența ilegalistilor Gheorghe Roman și Mihai Aristide a fost hotărîtoare: muncitori lăcătuși, autodidacți, la vreo cincizeci de ani fiecare. Nu se mai auziseră prin părțile acelea tribuni cu un mai vădit simț al elocvenței. Cuvintele lor pline de îmbărbătare, spuse din inimă, de o nebanuită sensibilitate, au transformat mîna aceea de comuniști într-un nucleu puternic de mobilizare a maselor. Ca și mai tîrziu, după instaurarea Republicii, în anii colectivizării. Trăia pe atunci în Prisăcea un țăran numit Agăt, acum pensionar, și avea acest Agăt doi boi, o minune, niște rarități ale speciei, care stîrniseră admirația și prețuirea sătenilor. «Intră Agăt în colectivă, intrăm și noi». Omul era bucuros să-și întovărășească munca cu a celorlalți, dar punea o condiție: Aduc orice, avere, nevastă, copil, fără boi însă nu pot trăi. Dacă n-aud, zicea, cînd mă scol dimineața cum dau boii în coarne sub geam, mă îmbolnăvesc... Cum să-l convingi? Și la urma urmei de ce să-l convingi? N-are dreptate? Omul nu poate trăi fără boii lui. Ce-i rău în asta? Agăt a devenit îngrijitor de animale și numai să se fi atins careva de una din vitele cooperativei: «Dă în mine, mă, nu da în animalul ăsta care nu știe să-ți răspundă». Au urmat primele planuri anuale, efortul consolidării bazei tehnico-materiale a socialismului, planurile cincinale. În Cujmir, Segarcea, Craiova, Calafat, Gura Jiului, timp de douăzeci și opt de ani, Gheorghe Dindere și-a închinat viața celor în mijlocul cărora s-a născut. Nu există sat doljean unde să nu fie cunoscut, unde să nu-și fi făcut prieteni adevărați. Participant la toate evenimentele României moderne, deputat de doisprezece ani în Sfatul suprem al țării, activist neobosit oriunde partidul a avut nevoie, președintele UJCAP din județul Dolj se consideră și este un ostaș credincios al armatei de revoluționari, educată și crescută în anii tumultuoasei construcții a socialismului.

SE CÎNTA VIVALDI

Închipuiți-vă o fetiță delicată, slăbuță, cu ochelari, împingînd la o roabă plină cu fier vechi. Nu ca o poză, ci ca și cum ați înfîlni-o pe stradă, azi, mîine, zile la rînd, în fiecare zi, la ora la care vă întoarceți de la serviciu, pe drumul spre casă, și vedeți aceeași fetiță adunînd fier vechi și cărîndu-l, singură sau însoțită de alte fetițe, cu răbdarea și aplicația cu care un muzician ar descifra o partitură.

Aceasta se întimpla prin 1955. Industria avea nevoie de fier vechi. Pionierii au răspuns chemării de a colecta fierul vechi. Fetița de care vorbesc era pioniera Simona Sălăgeanu, elevă din București. Pentru toți care au cunoscut-o atunci, ea a rămas imaginea echilibrului posibil între activități dintre cele mai diverse: învățătura și activitate pionierească, joacă și studiul muzicii.

Aceasta este și una din caracteristicile utecistei de azi, cercetător la Institutul de fizică atomică. Așa cum s-a format în cadrul organizației de pionieri, așa activează și în cadrul Uniunii Tineretului Comunist. Așa a obținut rezultate în cadrul muncii ei.

Activitatea de cercetare la I.F.A. are două laturi: cea fundamentală și teoretică, și cea «aplicativă». Lucrarea de doctorat a Simonei se plasează în domeniul spectroscopiei nucleare: «Studiul interacției radiației cu starea condensată a materiei».

Lucrările curente sînt de ordin aplicativ. Simona a fost trimisă la Dubna pentru schimb de experiență. A doua oară însă a mers pentru a participa la o lucrare în colaborare. Pare firească evoluția bazată pe acumulare, conștiințozitate și elan lipsit de ostentație.

În colectivul în care lucrează se pregătesc metode noi de analiză a minereurilor, metode net superioare celor chimice utilizate pînă azi. Activitatea de cercetare a devenit o muncă rodnică, componentă a industrializării. În sprîjinul geologiei, pentru dezvoltarea industriei, pentru înflorirea patriei socialiste, lucrează și Simona.

Pentru un destin contemporan, evoluția Simonei pare un lucru firesc. Pentru cei ce învață însă — felul în care știe să-și organizeze viața, studiul, timpul — ea poate fi un exemplu. Și-a ales tocmai domeniul muncii de cercetare, pe care o face cu răbdarea și aplicația spiritelor creatoare.

La Ateneu, se cînta Vivaldi. Solist, George Dima. Simona, soția lui, asculta împreună cu întregul auditoriu...

Privind-o pe Simona, simți, dincolo de liniștea ei delicată, forța echilibrată a unui om care se îndreaptă cu fermitate pe o cale, avînd sentimentul utilității sale.

OPERAȚIA A REUȘIT

Între prieteni, uneori, lui Dumitru Farcaș îi place să glumească spunînd că suferă de complexul lui Mark Twain, adică, explică el rîzînd, la fel ca și marele scriitor american, nu știe dacă sudorul de la Uzinele de utilaj chimic «Grivița roșie» e el sau fratele lui. Încă de mic, bătrînul Farcaș, devenit între timp cooperator, și înțelegînd că multe se vor schimba în țară, a hotărît ca cei doi

tinerețea tării

În anii republicii, agricultura noastră a cunoscut o continuă dezvoltare și modernizare. De la cele circa 5 000 tractoare cîte existau în 1938, am ajuns în prezent la cifra de 100 000. Industria noastră produce anual circa 30 000 de tractoare, a căror calitate s-a impus în multe țări ale lumii. De asemenea, un vast plan de lucrări de irigații se află într-un avansat stadiu de realizare (fotografia noastră).

Dacă înainte de război abia cîteva mii de hectare erau irigate, în acest an vom avea peste un milion de hectare, iar în 1975, peste două milioane irigate. Toate aceste eforturi extraordinare, la care se adaugă vaste acțiuni de mecanizare a agriculturii, de obținere a unor cantități sporite de îngrășăminte chimice, de introducere a unor metode moderne de lucru a pămîntului, asigură obținerea de la an la an a unor recolte tot mai bogate, care să satisfacă din plin cerințele crescînde ale populației.

fii ai lui să devină, așa cum o cereau vremurile, unul muncitor și celălalt medic. În conformitate cu decizia părintească, el, Dumitru, urma să împlinească destinul hărăzit urmașilor lui Esculap. S-a întîmplat, povestește mai departe sudorul, ca nici unuia dintre cei doi să nu le placă specialitatea aleasă prin hotărîre paternă și să tragă fiecare cu ochiul la meseria celuilalt. Așa se face că astăzi bătrînul Farcaș din satul Luna de Jos (judetul Cluj) are în familie un muncitor și un medic, dar cu numele schimbate.

Cînd a sosit în oraș, Dumitru își spunea că prea mulți purici n-o să facă el acolo. «Prea multă înghesuială și prea mult asfalt», gîndea tînjind la izvorul ce bătea sub coasta satului. I-a plăcut însă munca și a rămas. A rămas și pentru că, tot pe atunci, în primii ani de școală profesională, îi încolțise în minte gîndul secret, gînd ce-l mai păstrează și astăzi în inimă, că el, Dumitru, cel care trebuia să fie oamenilor de folos cu bisturiul putea să le fie de folos într-un alt chip: făcîndu-le munca mai ușoară, inventînd mașini și operații care să le înlesnească efortul, iar munca să li se pară plăcută și îmbietoare. Gîndul îi înfiora nopțile din camera de cămin, îi purta pașii, după cantină, în sala insuficient încălzită a bibliotecii mirosînd a petrosin și dezinfectant, și nu o dată, obosit, cu mintea grea de formule și răvășită de obsesia cărților necitite de pe rafturile prinse în suruburi lucrate de el și de generațiile dinainte, a zis, cum mai zice și astăzi citeodată, ca n-are rost, că nu-i e dat lui, țiu de țaran din moși-strămoși, să schimbe alcătuirea secretă a mașinilor ori să le găsească el rosturi noi. În uzină, lucrurile s-au complicat: ceea ce învățase în școli era una, aici alta...

S-a pus serios pe treabă și nici n-a observat cînd s-a schimbat atitudinea oamenilor față de el. Muncitorii au început să-l privească ca pe unul de-al lor, să-l stimeze. A fost avansat șeful atelierului de autototare, iar tovarășii de muncă l-au ales secretarul organizației U.T.C. Încrederea l-a stimulat. Devenise deci muncitor, nu mai era unul dinafară, țaranul făcea parte dintre aceia care nu produc doar pentru că așa a fost să fie, ci dintre răs-punzătorii, dintre implicații prin destin și formație în tot ceea ce se întîmplă în uzină și, mai departe, în industria țării. Mult timp dăduse ocol unuia dintre punctele din planul tematic de inovații și de multe ori renunțase. Tema țigura printre propunerii de mai bine de zece ani și se gîndea că din moment ce nimeni, pînă atunci, dintre oamenii cu mai multă experiență ori din corpul ingineresc nu se încumetase să o atace, probabil că știau ei ce știau. Se gîndise chiar să o amîne după ce se va înscrie la Institutul politehnic. A început să observe mai îndeaproape lucrul celor din sectorul de ridicat și asamblat tampoane. Muncă grea, istovitoare. Muncitorii mai vîrstnici povesteau de-

spre accidente îngrozitoare: rupturi de coloană vertebrală, fracturi de coaste etc. Trei ani a studiat mișcările muncitorilor, a modificat schițele, a luat-o de la început, și-a însușit cunoștințe indispensabile, uitate sau pe care nu le știuse niciodată...

Prima operație a reușit. Sudorul Dumitru Farcaș poate afirma că și-a descoperit adevărata vocație: în slujba oamenilor, a socialismului.

CUM CREȘTE UN COPIL OM MARE...

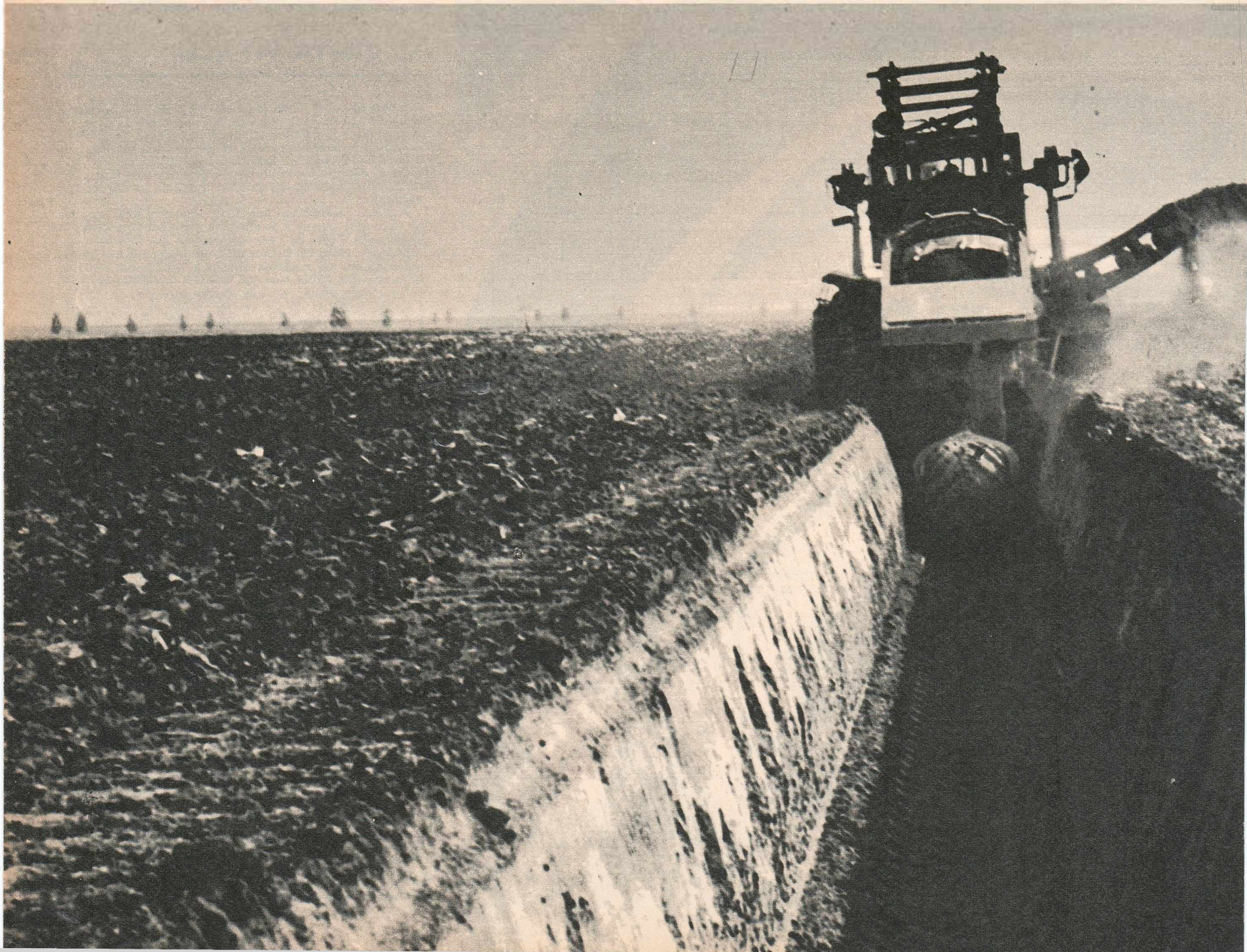
În noaptea de 30 decembrie 1947, cînd s-a anunțat proclamarea Republicii, se afla pe șantierul național de la Agnita-Botorca. Două luni mai tîrziu, Adrian Enescu era pe șantierul de la Salva-Vișeu: împlinea două luni! Pînă la vîrsta de trei ani somnul lui s-a împletit cu zvonul de șantier, primele sunete muzicale au fost cîntecele brigadierilor, vocile care l-au acompaniat erau ale stațiilor de difuzare, amplificate printre barăci. După Salva-Vișeu, părinții lui, brigadieri, activiști de partid, Tica și Ion Enescu, au plecat pe alt șantier — Ceanu Mare, lîngă Cluj. De-abia în 1949 s-au reîntors la ocupațiile lor de bază în București.

Cum era acel copil care a cunoscut tumultul vieții înainte de a asculta povești?

Era ciudat. Își lăsa jucăriile pe stradă sau le dădea în mîna oamenilor care îl priveau: nu înțelegea că ar putea rămîne fără ele. Era zgomotos. Vorbea tare și își acompania cuvintele cu ciocănituri. Nu accepta convenția nici unei jucării pînă nu o destăcea, o analiza, o ciocănea, să vadă cum sună. Nu a acceptat niciodată jumătățile de măsură.

Apoi au venit cuvintele: basmele au deschis lumea sufletului. Valoarea cuvîntului s-a încăunat majoră deodată și alături de sunete. La patru ani s-a așezat în fața primului pian pe care-l vedea: ore întregi i-a ascultat magia sonoră: el își povestea «Fetița cu chibriturile».

După studiile muzicale sub conducerea pedagogilor și muzicienilor de valoare: Cameniță și Mircea Istrate la liceul de muzică, Aurel Stroe, la a cărui clasă de compoziție absolvă conservatorul, Adrian se întoarce (sau pornește) pe calea cercetării sunetului, a posibilităților lui, a modurilor de captare, receptare și redare. Cu un elan inepuizabil s-a contopit cu ideile colegilor de generație, de la alte institute de artă: a scris partiturile muzicale pentru filmele-examen ale studenților regizori și operatori

de film: «Cameea» și «Fapt divers» de Cristiana Iliescu, «Legenda albastră» de Dinu Tănase, «Hipodrom» de Stelian Stăvilă. Muzica lui Adrian Enescu pentru film se distinge prin acea calitate majoră de asimilare de către imagine, potențându-i la maximum valoarea, fără a deveni predominantă. Compune pentru Corina Chiriac melodia «Inscripție» pe versurile lui Tudor Arghezi, și pentru un film documentar destinat unei emisiuni pentru tineret, al cărei erou pare coborât din legendă — o adevărată baladă fantastică. În timpul vacanțelor pregătește schema tehnică pentru un spectacol complet: balet, muzică, versuri, sunet stereofonic. Apar astfel baleturile «Stampe» și «Jocuri» pe versuri de Arghezi și Marin Sorescu. În toamna anului 1970 lucrează pentru spectacolul-baladă: «Povestea iubirii și morții stegarului Christoph Rilke», pe care urma să-l monteze pe scena (pe atunci, în reparatie) a Casei de cultură a studenților.

Să cunoști muzica nu înseamnă a te opri la rolul de contemplator, consumator. Adrian Enescu este un compozitor. Dar munca lui se desfășoară acum, cu același elan pătimaș, către tehnica sunetului. Acceptă să facă orice: în cadrul studiourilor RTV continuă colaborarea pentru film. Compune, lucrează ca maestru de sunet, ilustrator muzical. Secondează și creează pentru foștii colegi, foști studenți de la I.A.T.C. — George Brăteanu, Emil Lungu, Ștefan Fūshew. Lucrează la montaj, încearcă, experimentează tăieturi în banda optică, învață manipularea tehnică, posibilitățile de mișcare.

«O să ajungă un bun inginer» — prevesteau brigadierii. «Asta șef de brigadă» — glumeau prietenii familiei Enescu observând tenacitatea cu care copilul ciocănea orice îi ieșea în cale. Cine s-ar fi încumetat să afirme că tirna-coapele, tractoarele, lopețile, buldozerele de pe șantierele Agnita-Botorca și Salva-Vișeu vor inspira mai târziu pe unul dintre cei mai tineri compozitori ai țării?

Nicolae CRISTACHE

UN IUREȘ DE TRANSFORMĂRI

Convorbire cu tov. conferențiar universitar dr. Aurel POPOVICIU, de la Institutul agronomic «N. Bălcescu», Facultatea de medicină veterinară.

— Prin profesia dv., tovarășe conferențiar Popoviciu,

satul nostru de azi, ca și cel de altădată, vă este foarte cunoscut. Ați putea să ne spuneți în ce măsură îl găsiți transformat?

— Nu numai prin profesie, ci și prin origine satul îmi este profund familiar. Sint fecior de țărani din comuna hunedoreană Romos. Și nu concep vacanță de vară altunde decât în comuna mea natală, alături de bătrina mea mamă, astăzi pensionară a C.A.P., alături de rudele și prietenii din copilărie. Ei bine, pot afirma cu toată sinceritatea că atât comuna, cât și oamenii, au trecut printr-un iureș de transformări. Un singur exemplu: de unde în 1944 cam 90 la sută din casele comunei erau acoperite cu paie, astăzi 90 la sută din case sint noi, clădite în ultimii 15—20 de ani. Cooperativizarea agriculturii și-a pus pețea pe întreaga viață materială și spirituală a satului, aducând-o aproape la nivel urban.

Același lucru se poate spune despre toate satele țării. Aș recomanda, cui vrea să cunoască realizările cooperatiei agricole de producție, să viziteze cooperativele agricole de producție din Cobadin (jud. Constanța), din Girbovi (Ilfov), din Făcăieni și din Grindu (Ialomița), din Sintana (Arad), din Lenauheim și din Bulgăruș (Timiș) și multe, multe altele. Bineînțeles că am enumerat mai ales unități cu realizări remarcabile în zootehnie, domeniu cu care colaborez prin specialitatea mea.

— Care este această specialitate?

— Lucrez din 1950, de la terminarea studiilor universitare, în cadrul catedrei de boli infecțioase a Facultății de medicină veterinară din București, unde am trecut prin toate treptele până la cea de conferențiar, la care mă aflu în prezent: preparator, asistent, șef de lucrări.

— Dar activitatea dv., pe cite știm, nu se rezumă la cea pedagogică...

— Evident că nu. În afara sarcinii de pregătire a viitorilor medici veterinari, toate cadrele pedagogice ale facultății noastre au și altele, legate direct de producția zootehnică, respectiv de sprijinirea acțiunilor medico-veterinare din întreaga țară. Particip și la activități de cercetare științifică, precum și la activitatea diferitelor foruri de luptă anti-epizootice. În trecut, bolile infecțioase la animale constituiau un greu balast pentru zootehnie, pricinuind mari pierderi atât țăranelor, cât și economiei naționale în ansamblul ei. Campaniile inițiate de partid în cei 25 de ani ce au trecut de la proclamarea Republicii, au dus la lichidarea totală a celor mai multe și mai grave dintre aceste boli ca: morva, variola oilor și durina — precum și la reducerea extremă a altora ca: pesta porcină, pesta aviară, turbarea, tuberculoza, antraxul ș.a.m.d. În 1971 s-a inițiat elaborarea planurilor de eradicare totală a unor epizootii majore — pesta porcină și aviară, tuberculoza, bruceloza ș.a. — la întocmirea cărora am participat și eu. Conform acestor planuri, până în 1980 și aceste epizootii vor rămâne o amintire. S-a inițiat o acțiune largă de depistare și lichidare a animalelor bolnave și, în același timp, de apărare a unităților în care nu sint cazuri de boală. Prin intermediul inspectoratelor veterinare județene, folosindu-se excelențele vaccinuri preparate la Institutul «Pasteur» din București, se asigură, pe întreg teritoriul țării, vaccinările pentru pesta aviară și porcină, pentru turbare etc. Personal am colaborat, în anii 1965—1970, la prepararea unui vaccin împotriva holerei aviare care a fost folosit cu succes la C.A.P.-urile din județele Ilfov, Ialomița, Teleorman, Dolj și — mai recent — în Iasi și Gorj.

Sarcinile noastre nu scad însă, ci cresc permanent. Acest lucru se oglindește și în faptul că, de unde pe vremea studenției mele — acum un sfert de veac — programa analitică prevedea studiul a 36 maladii infecțioase, astăzi numărul acestora a ajuns la 72! Însă legăturile strânse cu producția zootehnică și practica medico-veterinară — încă o cale de transpunere în viață a îndrumărilor date de partid — ca și cu o serie de foruri internaționale (ca F.A.O. și O.M.S. din cadrul O.N.U., precum și cu Oficiul Internațional de Epizootii), reînființarea, în 1971, a Societății de medicină veterinară din România, dar mai ales sprijinul de care ne bucurăm din partea partidului și statului nostru, sint garanții ale succesului deplin pe care fără îndoială că medicina veterinară românească îl va înregistra în lupta împotriva epizootiilor.

La Conferința Națională a P.C.R. din iulie 1972 tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat faptul că una din orientările de bază în agricultura noastră o constituie dezvoltarea prioritărilor a zootehniei. Încă în anul 1973, efectivele de animale urmează să crească cu peste 400 000 la bovine, cu peste 800 000 la porcine și circa 400 000 la ovine.

Îndeplinirii acestor sarcini le închinăm toată priceperea și strădanile noastre.

V.SAVIN

«...PARCĂ E TIMP, ACUM, SĂ-MBĂTRÎNIM?»

— Vreți să scrieți despre un muncitor de-al nostru? Foarte bine, eu zic să-l cunoașteți pe maestrul Nicolae Dima. Voi ce părere aveți?, se întoarce secretarul de partid către cei doi, trei oameni aflați în acel moment, pentru diverse treburi, la comitet. Răspunsul este general, spontan.

— Bineînțeles, să-l cunoască, să scrie despre Dima. O asemenea unanimitate de păreri născută, după cum spuneam, într-o clipită, fără vreo discuție prealabilă, țără șovăieli și tatonări, m-a impresionat. Am ținut să-l cunosc într-adevăr pe omul spre care gândurile tovarășilor săi de muncă se îndreaptă atât de firesc. Și l-am cunoscut. Pătrundeau până la noi ecourile atât de familiare ale uzinei — ale Uzinei mecanice-Cîmpina. Iar prin geamurile largi — ne retrăsesem într-o încăpăre, una mai depărtată de secții, pentru a putea discuta în tihnă — se zăreau dealurile Poianei, copacii desfrunziți, în așteptarea zăpezii.

— Cred că știu de ce secretarul și ceilalți au ținut să mă cunoașteți pe mine, tocmai pe mine.

— Probabil fiindcă sint printre cei mai vechi.

(Continuare în pag. 10)

dialog cu cititorii

de H.DONA

Printre sutele de scrisori inspirate de aniversarea Republicii se găsește și una trimisă de cititorul B.S. Marteliuc din Botoșani, scrisoare din care ne permitem să reproducem câteva rânduri: «...Dați-mi voie să visez; să visez la o vastă colecție de cărți în care să fie adunate mărturiile, amintirile a sute și mii de oameni simpli de pe tot cuprinsul patriei. Repet, oameni simpli, fără notorietate; amintirile și memoriile personalităților sint oricum, căutate de editori și de istorici. Dar, aproape nu există om în țara asta care, amintindu-și viața — și mai ales anii aceștia atât de plini și de răscoloriti care au trecut de la Eliberare — să nu aibă de povestit ceva interesant, deosebit, semnificativ, emoționant. Dintotdeauna, istoricii cu adevărat progresiști au visat să prezinte viața așa cum a fost ea realmente trăită și resimțită de milioanele de anonimi și să nu se mulțumească doar a interpreta documente oficiale... Ce cronică minunată și adevărată s-ar intruchipa din miile de povestiri ale oamenilor «de rînd»!... Iată, de pildă, proclamarea Republicii. Ce pasionant și revelator ar fi dacă eu, și dumneata, și prietenul meu și omul cu care m-am încrucișat acum un ceas pe stradă și alții, și alții ar povesti ce au făcut, ce au trăit, ce au simțit în acele zile!...» Într-adevăr, propunerea tov. Marteliuc mi se pare exaltantă și a aminti aici neînumăratele dificultăți de ordin tehnic și material care stau în calea înfăptuirii ei ar fi un act de prost-gust. Nu știu dacă vreodată propunerea pe care am citat-o va prinde viață, dar scrisoarea cititorului botoșănean ne-a făcut într-adevăr să ne întoarcem cu gândul spre zilele frenetice de acum douăzeci și cinci de ani, să retrăim agitația și bucuria din redacție, cînd în orele tîrzii ale serii de 30 decembrie ne-am pus să refacem numărul de-a doua zi (număr festiv de Anul nou), cînd de la linotip a ieșit șpaltul articolului de fond care se încheia cu cuvintele «Trăiască Republica», să retrăim entuziasmul care clocotea în piața care astăzi se cheamă a «Republicii», îmbrățișările cu oameni necunoscuți, pe care deodată îi simțeați tare apropiați, vechile noastre cîntece uteciste răsunînd pe străzile în care toate ferestrele rămăseseră luminate pînă tîrziu de tot. Și revelionul de neuitat al aceluia an, sărac în bucate dar bogat în tinerețe și speranțe; dintre cei care ne adunaserăm atunci să închinăm pentru anii noi și pentru republică, unii nu mai sint, s-au risipit ca fumul pe drumul fără întoarcere, dar amintirea lor rămîne mereu vie și dureroasă printre noi; ceilalți, cei mai mulți, au îmbătrînit, desigur, dar continuă cu toții să militeze pentru idealurile care le-au înfrumusețat tinerețea. Tot ne mai simțim unul altuia umărul aproape. Prietenul la care ne adunam ține și acum o rubrică săptămînală într-o revistă bucureșteană, războindu-se cu strîmbătățile și înduioșîndu-se feciorelnic în fața oricărei manifestări de autenticitate omenească. Dar să nu ne lăsăm «provocați» de cititorul nostru și să nu ne lăsăm țiriți pe panta amintirilor nostalgice... Chiar dacă antologia închipuită de tov. Marteliuc nu se va realiza niciodată, faptele multe și mărunte ale milioanele de anonimi vor rămîne încrustate pentru vecie în «saga» anilor noștri.

În legătură cu o notă apărută la «reflectorul științific» din nr. 48, tov.dr. Ligia Simionescu de la Institutul de endocrinologie, ne precizează că ceea ce a reușit dumneasa nu este sinteza (cum s-ar fi putut, poate, înțelege din text), ci izolarea și purificarea hormonului de creștere uman (ceea ce de asemenea — adăugăm noi — este o realizare excepțională). Și încă o corectură: copiii tratați au crescut într-un an nu cu cîțiva milimetri, ci cu circa 8—12 cm.

În încheiere, acesta fiind ultimul nostru număr pe anul 1972, ne permitem să adresăm tuturor cititorilor și corespondenților noștri din toată inima urarea «LA MULȚIANI!»

tineretea tării

(Urmare din pag. 9)

— După vîrstă — am aflat că aveți în jur de 43 de ani — nu s-ar zice.
— Parcă-i după vîrstă! Sînt aici — să mă gîndesc — de aproape 30 de ani...

...A fost adus în întreprindere, pe atunci Atelierele centrale ale Astei Române, de tatăl său. A intrat ca ucenic. El ar fi vrut să devină mecanic, să se ocupe de motoare, dar l-au repartizat la cazangerie. («Parcă era după vrute? M-a văzut maestrul mai zdravăn, mai bine făcut și a hotărît în locul meu. Puteai citi? La poartă așteptau zeci de băieți un loc liber...») A mîncat piinea amară a tuturor ucenicilor din acea vreme. «Atelierele Centrale» erau niște barăci insalubre, prost luminate, neîncălzite. Iar secția cea mai vitregită de soartă era cea în care lucra el, cazangeria. («...Aici, aproape niciodată nu se făcea foc. Lasă că voi vă încălziți cărlind tablă ori dînd cu barosul, ni se răspundea cînd ne plîngeam de frig...»).

Băiatul de prin părțile Tîrgoviștei se dovedește alcătuit însă dintr-o plîmadă tare. Nimic nu-l încovoiaie. Nici munca deosebit de aspră, nici condițiile de viață vitrege («dormitorul ucenicilor de-atunci acum este vestiar, că altceva nu se putea face din el...»). A devenit cazangiu. În anul în care se naștea Republica. Aceasta a fost șansa sa și a altor alora. În țara în care muncitorii și țărani luaseră cîrma conducerii, unul ca el, a cărui viață n-a însemnat decît muncă și cinste, nu putea să treacă neobservat. Este promovat maestru, apoi maestru principal, în sfîrșit, șeful secției cazangerie. Al secției în care cu mai bine de zece ani în urmă intrase ca ucenic. Aceste promovări succesive au însemnat pentru el tot alțtea examene. Încrederea tovarășilor săi trebuia să le răspundă prin muncă încă și mai susținută, prin învățatură. Și a muncit, și a învățat. Comunistul Nicolae Dima dovedea că partidul atunci cînd văzuse în el un om de nădejde, dinamic, nu greșise. Și-a obținut diploma de maestru printre primii. Și calitatea muncii sale a crescut odată cu dezvoltarea atelierelor devenite uzină, a producției. a oamenilor de aici. De la cîteva sute de oameni, Uzina mecanică ajunge la peste 2000 de salariați. Secțiile se dezvoltă, se modernizează. Se înalță altele noi. Se trece

la repararea de tractoare și motoare electrice. Cazangeria, cenușărea de pe vremuri, renaște, se modernizează. Zgomotul apăsător, efortul fizic neomenesc, sînt eliminate. Consecință firească: producția și productivitatea muncii cresc extraordinar («...prin '44 reparăm 5-6 cazane pe an. Acum reparăm 10-12 lunar...»). Nicolae Dima ține pasul cu toate aceste schimbări profunde, spectaculoase. Nu s-a mulțumit să fie «șef», și atîta tot. Spirit ascolditor, pasionat după meserie, a dorit-o tot mai perfecționată. Și și-a adus din plin contribuția la aceasta, martore fiind cele 20 de inovații al căror autor este. Prins de atîtea treburi n-a uitat însă imaginea ucenicului de acum aproape trei decenii.

— Vin băieți în secție, în uzină. Mă apropii de ei, încerc să-i cunosc. Mă interesează nu numai cum își însușesc meseria, mă interesează și omul din ei.

— Și reușiți?

— Da, în cele mai multe cazuri, da. Sînt băieți buni și au avut șansa de a porni în viață bucurîndu-se de cu totul alte condiții decît mine, de pildă. Încerc să-i fac să înțeleagă acest lucru. Să le fiu adică nu numai maestrul, ci și un fel de frate mai mare.

— Bine că n-ai spus «părinte» ori «sfetnic mai în vîrstă», că prea v-ați îmbătrînit în timpul discuției noastre!

Ride.

— S-avem iertare. Am spus despre mine «om cu experiență», nu «om în vîrstă». Ce, parcă e timp acum să-mbătrînești?

«AM CRESCUT ODATĂ CU ÎNTREPRINDEREA, CU ORAȘUL»

În față, Făgărașii, acoperiți de zăpadă, strălucind într-o neverosimilă lumină pentru acest mijloc de noiembrie. Mai aproape, capricioasa arhitectură a combinatului chimic — turnuri, retorte, conducte contorsionate, pulsînd de o forță nevăzută, dar omniprezentă.

Un om tînăr, voinic, înalt, cu ochelari, inginerul chimist Mircea Beca. L-am cunoscut într-una din secțiile combinatului verificînd cu minuție funcționarea complicatelor utilaje. Cadrane luminoase, ace indicatoare, circuite electronice îi dădeau răspunsuri doar de el știute.

— Sinteți din combinat...?

— ...Cam dintotdeauna. De loc sînt din apropiere, din comuna Noul Român. În oraș, în orașul Victoria adică, și în combinat sînt de fapt din 1952. Aveam pe atunci 13 ani.

— Ați cunoscut deci orașul și combinatul în epoca înălțării, dezvoltării lor paralele...

— Cînd am sosit din comuna mea, am găsit doar cîteva blocuri și multe, foarte multe barăci. Într-una am locuit și eu. Știți cum este orice început: dificil. Se muncea febril la combinatul ale cărui secții, cam în acea perioadă, începuseră să prindă contur, iar în timpul liber, cît mai rămînea, ne distram și noi cum puteam. Dar mai mult învățam, fiindcă aproape toți, paralel, urmam diferite cursuri de calificare.

— Și dumneavoastră?

— Eu am urmat școala tehnică chimică la Făgăraș, după care m-am întors în orașul Victoria, la combinat, și am lucrat ca operator chimist. Concomitent îmi făceam liceul, la seral. Dacă a fost greu? Și încă cum! Eram și eu aproape copil, aveam chef de distracții — chiar dacă în primii ani nu prea găseai așa ceva la noi — cîteodată îmi venea s-o iau unde-o vedea cu ochii. Am avut însă noroc de tovarăși de muncă și de prieteni de nădejde. Comuniști. Generoși și exigenți. Am avut în ei un exemplu. Am încercat să muncesc și să trăiesc aidoma lor. Ei mi-au dat sfaturi, m-au încurajat. Știți cum eram noi acum 15-20 de ani? O familie. Împreună lucram, împreună ne petreceam timpul liber. Și a mai fost un stimulent. Vedeam cum, de la o lună la alta crește combinatul, cum dispar barăcile și se înalță orașul nostru, orașul Victoria de care acum sîntem atît de mîndri. Asta îmi dădea certitudinea că efortul meu se înscrie într-unul mai general, că nu sînt singur. Am terminat liceul și m-am înscris la facultate, la chimie industrială, la Timișoara.

— Și v-ați întors...

— Se putea altfel? Mă așteptau tovarășii de muncă, prietenii, de care mă legau alțtea amintiri comune. Puteam să plec în alt combinat, plasat, să zicem, mai «central»? De orașul Victoria, de instalațiile acestea argintii pe care le-am văzut înălțîndu-se — la nașterea unora participînd și eu — mă leagă totul.

— Totuși, poziția oarecum izolată a orașului Victoria, intima sa conviețuire cu combinatul, faptul că aceiași oameni se recunosc la locul de muncă și pe străzile orașului, nu creează un sentiment de monotonie?

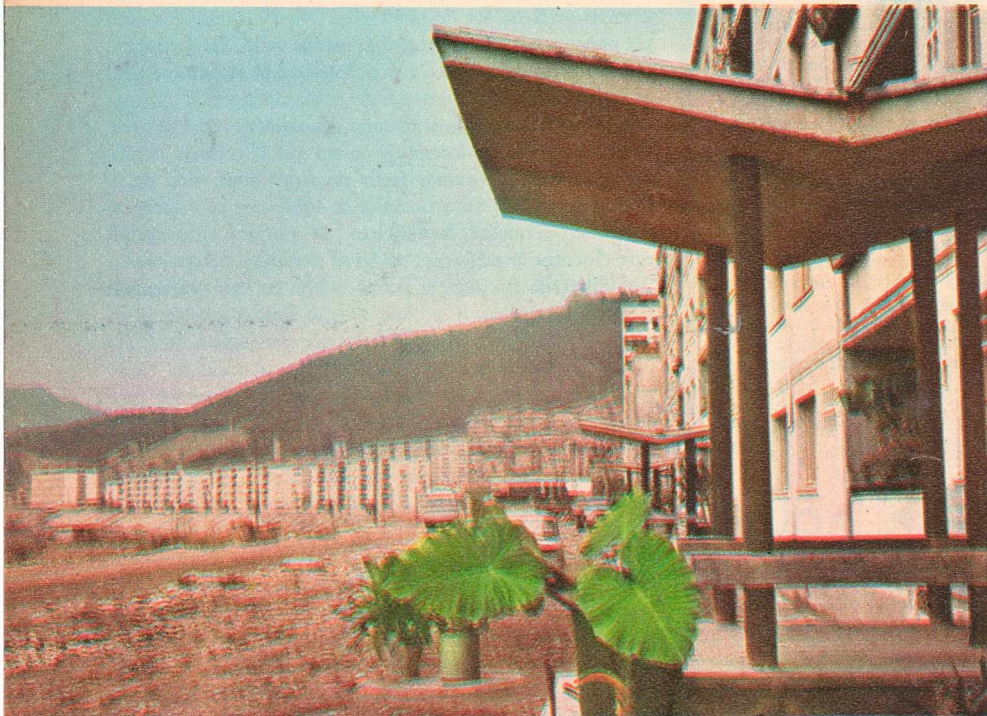
— Știu și eu? Nu cred. Ambianța de care vorbeai naște mai ales un sentiment de siguranță și de echilibru. Și un spirit competitiv foarte valoros. Nu poți munci prost, nu poți face o treabă de mîntuială, că te știe tot țirgul! La fel și cu comportamentul în societate, în familie. Zurbagii, neserioșii — care or mai fi — sînt arătați cu degetul, de fapt se autoelimină. Eu am împresia că nașterea combinatului și a orașului, dezvoltarea lor paralelă a fost nu numai o experiență inedită, ci și una fructuoasă. De aici s-a ridicat o adevărată pleiadă de specialiști, a căror vastă experiență profesională și umană a fost din plin solicitată la combinatele similare de la Tg. Mureș, Slobozia, Tr. Măgurele etc.

— Vorbiți cu o gravitate de «om așezat», oricum în contradicție cu vîrsta dumneavoastră.

— Poate că, într-adevăr, combinatul m-a maturizat înainte de vreme. Dar vă rog să rețineți că este vorba de «maturizare», nu de «îmbătrînire». Și eu la aceasta țin.

Mihai HETCO

Alocarea unor însemnate sume pentru dezvoltarea bazei tehnico-materiale a economiei a creat în paralel resurse pentru îmbunătățirea continuă a condițiilor de viață ale întregului popor. În 1972 fondul de salarii este de peste trei ori mai mare decît întregul venit național al României anului 1938. Această cifră este ilustrată și de îmbunătățirea necentenită a aprovizionării populației de la orașe și sate, de lărgirea și diversificarea în continuare a sortimentelor de mărfuri corespunzător exigențelor sporite ale întregii populații. Pentru anul 1973 se prevede desfășurarea unui volum de mărfuri cu 2 miliarde lei mai mare decît s-a prevăzut inițial.

Construcțiile de locuințe și edilitare din acest ultim sfert de secol au cunoscut o dezvoltare de mare amploare. În locul cartierelor imunde din trecut s-au înălțat altele noi, moderne, dotate cu toate atributele civilizației. Orașele României socialiste s-au revitalizat, au crescut, au întinerit. Noul își face simțită peste tot prezența dinamică. Au apărut orașe noi, precum Orașul Victoria, Motru, Gh. Gheorghiu-Dej, Noua Orșovă, fructe ale industrializării, implantate în perimetre geografice pînă atunci lipsite de orice activitate economică mai relevantă. Satele noastre creează oricărui vizitator o senzație tonică prin marele număr de case noi, gospodărești, rezultat al înscrierii energice a țărănimii în circuitul civilizației. Nimic mai adevărat decît metafora după care întreaga țară este un vast șantier. Efortul de modernizare a orașelor și satelor noastre, de construcție de locuințe, se va continua susținut și pe viitor. Numai în acest cincinal se vor construi din fondurile statului sau prin credite de stat circa 520 000 apartamente.

BUCURIA MUNCII

Cine nu cunoaște gândul comunistului Filip din nuvela lui Al. Sahia «Uzina vie» despre bucuria muncitorului în fața lucrului terminat, gând pe care îmi permit să-l notez în întregime «dacă fabrica asta ar fi a muncitorilor, dacă ea ar fi organizată după legi proletare... slăbănogul ăsta de Bozan ar înnebuni și lustrul bielei lui ar întrece soarele...»

Existența Ernei Marpozan stă cumva sub această meditație despre muncitorul care, devenind conștient de puterea ce o reprezintă, luptă pentru ca bucuria sa, în actul de creație productiv, să devină a tuturor celor ce muncesc. Erna Marpozan s-a angajat în 1941 la fabrica de ciorapi a patronului Hill și când în anii puterii populare fabrica s-a numit «7 Noiembrie», tînăra muncitoare nu a «înnebunit de bucurie».

Căci pentru harnica Erna, dezvoltarea ulterioară a fabricii a însemnat aproape o chestiune personală: trebuia să muncească mai mult, mai bine. Se trecuse de la faza unei producții artisanale cu oameni puțini și producție mică, la dezvoltarea unei industrii moderne, în hale spațioase, cu numeroși salariați. Trebuia să se adapteze treptat la

Bicaz, Argeș, Porțile de Fier, Lotru... Cine n-a auzit de aceste izbînzi ale geniului constructiv românesc, ajuns la dezvoltarea sa plenară în anii Republicii? În virf de munte, înfrîngînd nu puține greutăți, în luptă cu furia apelor, rezolvînd o mie și una de dificultăți tehnice, constructorii noștri au înălțat hidrocentrală după hidrocentrală, cîștigînd an după an tot mai multă experiență, devenind adevărați maeștri a căror muncă, de toți admirată, sporește extraordinar puterea energetică a patriei. În urma lor rămîn baraje uriașe, hidrocentrale în interiorul cărora turbine puternice nasc cantități impresionante de energie electrică, lacuri de acumulare, adevărate mări interioare, în miniatură, ce sporesc ineditul și frumusețea naturii patriei. De la cele 148 milioane kWh de energie electrică obținută de hidrocentralele aflate în funcțiune în 1938, la cele 39 454 milioane kWh realizate de industria noastră hidroenergetică în 1972, este întregul salt istoric de la rudimentele de industrie, la economia modernă, multilateral dezvoltată, dinamică, a prezentului socialist. (În fotografie: construcția barajului de pe Someș)

un ritm mereu în creștere. Dragostea pentru muncă («pentru acești ciorapi, de care nu știu ce mă leagă atîta!») a făcut ca timp de aproape trei decenii Erna Marpozan să fie în fiecare an frunțașă și să-și îndeplinească munca fără cusur.

Tovarășele ei vorbesc despre dînsa cu un profund respect, cu dragoste și cu admirație. Toată lumea în fabrică știe că Erna Marpozan vine prima în secție, odată cu deschiderea ușilor, și pleacă ultima, după ce și-a lăsat lucrul în perfectă ordine. Cartonașul pe care îl are fiecare muncitoare din secția finisaj și pe care se trec eventualele greșeli este imaculat. Dar dînsa vorbește despre această performanță ca despre lucrul cel mai firesc din lume. «E adevărat, au cam început să mă lase ochii, dar nu-

las eu pe ei. Mai am trei ani de zile pînă la pensionare și nu am să mă fac de rușine tocmai acum. Încep lucrul de vreme și nu pierd timpul cîerculînd inutil prin secție. Cine mă vede ar putea crede că lucrez încet. Dar totul este să-ți găsești ritmul tău și mai ales să lucrezi organizat».

Cînd Erna Marpozan îți vorbește de munca ei o face cu pasiunea cea mai sinceră. Nici nu știi de unde poate izvorî atîta bucurie, atîta lipsă de rutină la un om care lucrează cu ciorapii de aproape 30 de ani. Iată de ce hărnicia și pasiunea acestei veterane veșnic tinere au fost recunoscute prin diploma «Demnitatea muncii».

(Continuare în pag. 12)

Marginalii la HANIBAL
de Eugen Jebeleanu

luna, nu doar un simplu decor

Nedescriptiv și departe de a fi un pur contemplator al peisajului, Eugen Jebeleanu invocă totuși insistent elementele naturii. Dar nu pentru decor și cadru. Creator al unei poezii de mari tensiuni interioare, poetul se refuză pitorescului și decorativului. Natura, atunci când apare în această lirică, e puternic impregnată de afectivitatea poetului, de grava ei tonalitate, ca și de sensurile unei majore ideații. Natura e în această poezie martoră și participantă la o dramatică dezbateră existențială; ea nu e chemată pentru a «înfrumuseța» exterior, pentru a pune «culoare» tabloului liric, ci pentru a fi purtătoarea universului de gânduri și sentimente ale poetului, a *atitudinii* lui. În întreaga sa lirică Eugen Jebeleanu nu-și permite nici un moment de răgaz, de «popas» în fața peisajului. El nu se lasă încântat și nici nu vrea să ne încinte prin indicarea privelistii, prin descripția ei. Gratuitatea prezenței naturii, oricât ar fi aceasta de seducătoare, e exclusă. De un precis rol funcțional, elementul natural e total aservit ideii poemului în sensul potențării sugestiei, a expresivității comunicării. Chiar și în cel mai «decorativ» volum de poeme, acel surprinzător în epocă *Inimi sub săbii* (1934), care nu numai că anunța, dar și confirma prezența unui autentic poet, peisajul e organic dependent, subaltern viziunii poetice.

Din toată «recuzita» pe care natura a pus-o la îndemina poetilor din toate timpurile, luna e poate elementul cel mai folosit și invocat. O vom întâlni și la Eugen Jebeleanu. Dar nu cu aura acelei blonde divinități ce priveghează aleile cu îndrăgostiții și alimentează melancoliile stilhuitorilor. Luna, în poezia jebeleaniană, e implicată în atitudinile fundamentale ale poetului. (Vom observa, în treacă, că metaforele lui selenare sînt dintre cele mai încărcate de semnificații și deosebit de suggestive. Să ne amintim de acel poem *Apoi din Inimi sub săbii* care începea cu această magnifică metaforă: «Nu-mi va rămîne pasu-n lepede./ Nici cît pantoful lunii-n foi de ape».) Eugen Jebeleanu nu ne arată o lună cu fața lucioasă, ci una *atitudinală*, încrustată de gândurile și afectele poetului. Din activitatea sa anterioară, ne vom opri doar la o singură exemplificare, unde motivul lunii servește exprimării indignării și urii împotriva condițiilor umilitoare ale societății burgheze. E vorba de poemul de largă respirație apărut în 1945: *Ceea ce nu se uită*, din care reproducem: «Dacă voi uita tot ce-am îndurat./ Nu voi mai urî niciodată./ Dar cum singurul meu bun e memoria/ O memorie de optsprezece carate,/ Și cum ura-i singura iubire/ Cu carc m-ați învățat voi, capete-ngrășate./ N-am să uit niciodată nimic./ Sub luna aceasta și ea îndopată (s.n.).

În *Hanibal*, astrul nopții își continuă pe cerul poeziei lui Eugen Jebeleanu cariera de însoțitor în momentele cruciale. Motivul lunar e folosit în poemul *Orfeu*, poem-cheie pentru atitudinea și concepția poetului asupra morții, nu a ființei unic iubite, dar și a umanității acestei planete, pe care o vrea salvată de spaime și coșmaruri: «Sunt cel ce nu ascult, deși aud — că întorcindu-mi ochii spre iubire/ voi ciștița doar umbra. Sacru, sacru/ fie cuvîntul repetat mereu legat de ceea ce e jertfă. Sînul tău./ zeita mea, deși pierdut, e luna./ Poteci de raze arată și acelor/ ce-ntunecă pămîntul și încearcă/ să ne prefacă-n capete de lup./ neputincioase să-și rotească ochii./ Eu trec prin noaptea ce pe veci îmi fură/ veșmintul meu de nauri străvezii/ și tai nelegiuitul întuneric/ cu sînul astrului meu: sacru, sacru».

În *Insula*, poem atît de caracteristic pentru impresionantă lirică antirăzboinică a lui Eugen Jebeleanu, luna e iarăși invocată într-un context de tăioase sarcasme la adresa inumanului indiferentism: «Cele mai fericite inimi sînt cele insulare/ apărate de nepăsări mari și de griji cît mai mici./ Nu comparați luna niciodată/ cu o grenadă sau cu un obuz./ Pălăria cea mai căutată/ e pălăria anti-aurz».

Poet angajat din toate fibrele ființei lui în treburile și aspirațiile Cetății, împotrividu-se sfîșietor, dramatic, morții și mesagerilor ei, Eugen Jebeleanu atrage în sfera magnetică a responsabilității ce și-o asumă prin arta lui întregul univers. De aceea și natura în *Hanibal*, această carte de vîrf a literaturii noastre, nu-i scutită, parcă, nici ea de răspundere.

tinerețea tării

(Urmare din pag. 11)

PREȘEDINTELE ȘI CEIALȚI

Comuna se numește Ulmeni. Iar unul dintre fruntașii ei este Gheorghe Porumbel, președintele C.A.P. — «8 Martie». Nu vom găsi nimic senzațional în destinul acestui om, destin în definitiv tipic pentru schimbările aduse de către orînduirea socialistă în viața oricărui țăran de pe întinsul României. Ne-am obișnuit să considerăm pentru constructorul comunist al societății noastre, firești calități precum hărnicia, cinstea, responsabilitatea față de ceilalți. Și anii puterii populare i-au oferit acestui gospodar, născut și crescut într-o îndepărtată comună lângă Dunăre, posibilitatea de a se construi și de a se împlini ca personalitate și de a și-o afirma în dezvoltarea și creșterea bunăstării tuturor. Nimic mai semnificativ pentru conținutul eticii socialiste decît acest destin strîns împletit în jurul evenimentelor importante ale orînduirii populare. Căci deși bun organizator, inteligent și harnic, ales adesea în diferite funcții sociale — din 1959, de cînd a intrat în cooperativă, și pînă astăzi a fost pe rînd magaziner, vicepreședinte, casier și președinte — Gheorghe Porumbel a rămas totuși, cu modestie și demnitate, unul dintre ceilalți. Tocmai de aceea e respectat și iubit de consăteni. Interesele conducătorului comunității cooperatiste sînt interesele fiecăruia.

Anul acesta am avut cea mai mare producție de cereale și de legume din istoria comunei: la grîu, 3 540 kg la hectar (față de 2 700 kg planificate); la porumb, 4 100 kg boabe la hectar, față de 3 700 din plan); la tomate în cîmp am realizat cu 10 tone mai mult decît calculasem noi. Producția de lapte pe 11 luni a fost depășită cu aproape 400 de hectolitri. Cum am reușit, mă veți întreba. Am aplicat — așa cum ne-a indicat partidul — la retribuția cooperativilor acordul global. E vorba însă de acordul global pe grupe de familii, care dă posibilitatea folosirii unei forțe de muncă mai numeroase și care e — cel puțin pentru noi — o formă mai bună decît acordul global pe echipe. Aceasta este explicația că fiecare membru cooperativator a muncit mai bine pămîntul, a respectat mai bine tehnologiile lucrărilor, a aplicat îngrășămintele chimice fără risipă. Vedeți dv., partidul are dreptate cînd vorbește despre cointeresele materială și retribuția după calitate și cantitatea muncii. Știți cît au luat cei care au lucrat la culturile de legume? 5 000 de lei numai în bani. De la anul vom extinde experimental acordul global și la grîu: la 100 de hectare vom folosi doi mecanizatori și doi cooperativatori.

— Nu-i prea puțin?
— Așa ni s-a părut și nouă la început. Dar, după ce am calculat, nu este. Trebuie să ne obișnuim cu ideea că agricultura se mecanizează, că mașinile au un rol din ce în ce mai important. Or, pentru a deservei o combină *Gloria* sau o semănătoare modernă sînt destui doi cooperativatori.

Iată numai cîteva din preocupările unui om — președinte de cooperativă agricolă — dintr-un sat întins, cu ordine și bogăție de case noi, frumoase, la confluența Dimboviței cu Dunărea. Am putea spune că destinul acestui om a fost modificat în esență de orînduirea socialistă. Căci socialismul nu înseamnă pentru el, ca și pentru ceilalți muncitori ai pămîntului de la Cotul Siretului sau din Podișul Transilvaniei, doar bunăstarea materială ci, și mai ales, *modul* prin care ajută de partid au putut să ajungă aici și să depășească milenara izolare țărănească. Adică să-și adune forțele, umăr lângă umăr, obligînd pămîntul să le dea toate roadele sale.

DESTINE PARALELE

Cînd în timpul războiului singurul băiat al familiei strungarului Müller din Mediaș a trebuit să-și întrerupă școala și să se apuce de meserie, nimeni nu putea prevedea că peste cîteva ani va deveni director, la Coșpa Mică, al unei importante uzine, care, dealtfel, pe atunci nu era decît o mică fabrică cu 300 de muncitori. Căci familia trebuia întreținută și banii se cîștigau greu. Și tînărul Boleslav Müller, chiar dacă din cauza vitregiei timpurilor a trebuit să renunțe la studii, nu a renunțat în schimb să-și onoreze meseria. A fost, ca și tatăl său, strungar, și încă unul bun. Numai că destinul lui Boleslav Müller s-a desfășurat sub o zodie de transformări sociale care a adus la loc de frunte prețuirea muncii, a cinstei, a hărniciei, a respon-

sabilității sociale. Și cum se pare că aceste calități nu i-au lipsit tînărului strungar, evoluția lui profesională și socială ar putea fi considerată spectaculoasă, dacă nu ar fi tipică pentru posibilitățile de afirmare pe care le-au oferit oamenilor muncii anii de după proclamarea Republicii. Mai întîi a fost propriul său efort de a termina la serial studiile întrerupte și de a se perfecționa, în același timp, în meserie. Efort încurajat de noua conducere a Fabricii, «Emailul roșu» din Mediaș. Astfel că fruntașul în producție Müller este sprijinit să-și termine studiile medii și trimis la o școală specială la Cluj. Rezultatele bune obținute printr-un efort deosebit (cine nu știe cît e de greu să te lupți cu lipsa de continuitate, mai ales în absolvirea diverselor grade de învățămînt?) nu l-au îndepărtat pe tînărul nostru de producție. Continuă să lucreze ca simplu strungar în vacanțe, chiar atunci cînd devine student al Institutului politehnic din București, secția metalurgie neferoasă.

Astfel, acest bun obicei, care peste ani se dovedește a fi atît de viabil — de a îmbina studiul teoretic cu producția — i-a oferit tînărului, de data asta inginer, posibilități de manifestare multiple. Căci, se știe, dacă producția are tainele ei pe care nu-ți este îngăduit să le ignorezi, tot așa și oamenii au și ei tainele lor, poate mult mai complicate, pe care în nici un caz nu e bine să nu le cunoști. Legat de producție, cunoscînd oamenii cu grijile și cu preocupările lor, Boleslav Müller s-a preocupat de crearea unei ambianțe adecvate la locul de muncă. Nu a fost ușor. În numai 5 ani de zile de la absolvirea facultății, după ce îndeplinește funcția de inginer-tehnolog la noile secții ale uzinei în extindere, B. Müller este numit director al Uzinei metalurgice de metale neferoase din Coșpa Mică.

Ne ocupăm de destinul unui om, radical schimbat de noua orînduire. Dacă ne-am fi propus să ilustrăm dezvoltarea industrială fără precedent a industriei, generală de aceleași schimbări sociale, am fi putut să alegem însăși uzina de la Coșpa Mică. În decursul celor 25 de ani, dintr-o mică fabrică, cum a arătat la început, a devenit o uzină de importanță republicană. Întîmplător, sau poate semnificativ, aceste două existențe se împletesc în creștere și dezvoltare. Căci B. Müller a venit tînăr inginer, în 1956, cînd a început la uzina din Coșpa Mică aplicarea unui vast program de investiții, și a devenit director cînd s-a realizat dimensiunea actuală a platformei industriale, a cărei producție reprezintă de 5 ori valoarea celei din 1956.

Să fii director al unei asemenea uzine înseamnă să știi să rezolvi problemele curente legate de oameni și producție și, nu mai puțin, să știi să prevezi direcțiile dezvoltării viitoare. S-a avut în vedere și s-a realizat treptat o îmbunătățire radicală a condițiilor de muncă, măsură absolut necesară țînînd cont de mediul specific de lucru; dar chiar dacă numărul salariaților depășește numărul celor care locuiesc în localitate, fluctuația s-a redus simțitor. În afara aplicării măsurilor organizatorice este necesar să subliniem existența aceluși stil de muncă colectiv care a sudat oamenii de diverse vîrste, cu pregătire diferită și din locuri deosebite. Dacă oamenii au renunțat să plece în alte părți ale țării, dacă s-au înscris și s-au mărit «pe aici» este și pentru că se mîndresc cu realizările lor de zi cu zi, pentru că de la director pînă la ultimul muncitor se simt proprietari și producători în același timp.

Rodica POP

O VIAȚĂ DE OM

— Ce a însemnat pentru viața și meseria dumneavoastră, tovarășe dr. Popa, ultimul sfer de veac?

— Acum 25 de ani gîndurile mele cele mai înaripate ținteau — în cazul cel mai fericit — obținerea postului de notar din sat. Nu mi-a trecut niciodată prin minte că, să zicem, aș putea deveni medic primar, chirurg, doctor în științe medicale. Am avut o copilărie nenorocită, am rămas de mic copil orfan de ambii părinți, împreună cu încă trei frați.

Pe tata mi-l amintesc vag. Tin minte însă că era un om harnic și destoinic care mi-a transmis de timpuriu dragostea de muncă, de învățătură. Cursul primar l-am făcut în comuna natală Scioaștea din județul Teleorman. Eram premiant. Posibilitățile mele de continuare a studiilor tîind inexistente, m-am gîndit atunci (era prin 1945) să merg la școala militară unde auzisem că se dau haine și masă pe gratis. Cum nu aveam cu cine să mă sfătuiască, l-am întrebat pe directorul școlii din sat.

— Băiatule — m-a sfătuit el — ești o fire plăpîndă și bolnăvicioasă. N-ai ce căuta în armată. Tu trebuie să ieși altă cale, mai ales acum cînd în țara noastră se ivesc zori noi. Ai toate posibilitățile să devii ceea ce dorești, cu o singură condiție: să muncești cu sîrg, cu pasiune, cu devotament. Apoi m-a luat de mină și am plecat la Roșiori unde m-a înscris la liceu. N-a fost ușor. Drumul casă-școală însemna zilnic 10 kilometri, iar privațiunile de ordin material îmi însoțeau fiecare pas. Mă mîndresc totuși cu faptul că în tot acest răstimp n-am lipsit nici o zi și că — spre mulțumirea tuturor — am fost premiant în toți anii de liceu.

Facultatea de medicină am făcut-o cu o deosebită dragoste și pasiune pentru meseria aleasă. Învățam de zor, dorind să fiu un bun medic, să răspălesc prin activitatea mea ulterioară tot ce țara a făcut pentru mine: posibilitatea de a urma liceul și facultatea de medicină, beneficiind în atît de mare măsură de sprijinul și ajutorul statului nostru. Am cerut să fiu primit în partid numai atunci cînd am simțit că sînt un om complet, bine pregătit profesional și capabil să răspund cu competență la solicitările și sarcinile partidului.

Anii Republicii mi-au dat și mie posibilitatea de a-mi vedea visul împlinit. Am devenit medic chirurg. Iată de ce fiecărui caz îi dau o parte din mine și atunci cînd îmi văd pacienții pășind însănătoșiți pe poarta clinicii Fundeni răsufu multumit. Un nou tovarăș își poate relua — sănătos — munca. Pentru noi, medicii, acest lucru constituie suprema satisfacție.

Dan BÎRLĂDEANU

PENTRU LUNA CADOURILOR

Fabrica de produse cosmetice

MIRAJ (fosta Macul roșu)

vă oferă cele mai noi sortimente din gama de produse

FARMEC LUX

DIMENSIUNI MAJORE ÎN POLITICA EXTERNĂ ROMÂNEASCĂ

de Cristian POPIȘTEANU

Moto:

«Politica de pace și prietenie promovată de România socialistă se bucură de aprecierea unui număr tot mai mare de state, a adus poporului român noi și noi prieteni pe toate meridianele.»

NICOLAE CEAUȘESCU

Cine dintre contemporanii anului 1972 poate să lipsească firescul și tradiționalul bilanț al înfăptuirilor României socialiste, încheiat la scurgerea celor 366 de zile, de capitolul relațiilor internaționale ale țării noastre? În anii istoriei noi a patriei noastre, care a început odată cu victoria insurecției naționale antifasciste de la 23 August 1944, politica externă a devenit din ce în ce mai mult una din coordonatele majore prin care se exprima poporul român liber și stăpin pe soarta sa. Putem afirma cu deplină temei că între politica externă și cea internă a țării noastre există o strânsă unitate dialectică. Conducând edificarea cu succes a orânduirii socialiste în România, partidul comunist realizează atât îndatorirea sa fundamentală față de poporul român, cât și îndatoririle ce-i revin ca detașament al mișcării comuniste și muncitorești internaționale. Se știe că cu cât sînt mai bune rezultatele obținute în dezvoltarea socialistă a României, cu atât sporește contribuția poporului român la întărirea forței și prestigiului socialismului în lume.

Acum, în pragul noului an, putem aprecia pe deplin, pe măsura impresionantă a cronicilor a politicii externe românești, înfăptuirea unui bogat program realist căruia tovarășul Nicolae Ceaușescu îi dădea glas în cuvintele rostite la posturile de radio și televiziune cu prilejul Anului nou 1972: «România, partidul și guvernul nostru — spunea atunci secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat — sînt ferm hotărîte să desfășoare și în anul ce vine o intensă activitate pentru întărirea unității țărilor socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești, a forțelor antiimperiale, să-și aducă contribuția la cauza colaborării, progresului și păcii în lume».

Ne este practic imposibil să consemnăm, fie și enumerativ, multitudinea acțiunilor și manifestărilor activității internaționale a partidului și statului nostru în acest glorios an al Conferinței Naționale a P.C.R., al pătrării de veac de la evenimentul de imensă rezonanță în viața poporului și a țării — abolirea monarhiei și proclamarea celei mai democratice forme de stat din istoria națiunii române: republica. Este anul în care poporul nostru a făcut noi pași în construirea societății socialiste multilateral dezvoltate, an în care săptămînă de săptămînă reporterii revistei «Flacăra» adăugau, imagine după imagine, mărturiile din munca eroică a oamenilor muncii. Din evantaiul multitudinii prezențelor românești în viața internațională contemporană — în fruntea cărora se situează activitatea neobosită a șefului statului și partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și în care sînt cuprinse și schimburile economice cu peste 110 țări ale lumii și dinamica dezvoltării relațiilor diplomatice ale țării noastre (care a ajuns în prezent să întrețină astfel de relații cu 109 state de pe toate continentele) contribuția noastră la circuitul mondial al științei și tehnicii — vom menționa doar cîteva aspecte a căror semnificație ni se pare a avea forța de sugestie cea mai pregnantă.

Contactele, convorbirile și vizitele tovarășului Nicolae Ceaușescu reprezintă fără nici o îndoială expresia sintetică cea mai strălucită a activității internaționale a statului

de Ioan GRIGORESCU

o stea pe mapamond

M-a fascinat întotdeauna clipa care pune pragul dintre ani, secunda măsurii care într-o sută de bătăi marchează un secol. În rotirea globului nostru în jurul soarelui, astru cu o cadență a evoluției care este însăși imaginea perfecțiunii și a desăvârșirii, există pentru fiecare punct de pe Terra o clipă când sună ireversibil ieșirea dintr-un an și trecerea într-altul. Ne-am obișnuit să auzim 12 bătăi, 12 dangăte de clopot, 12 gonguri ale clipei sacre, dar secunda nu este decît una, ba chiar mai puțin decît atît, mai puțin decît puținul pe care ni-l putem imagina, căci timpul trece fulgerător, el nu cunoaște oprire nici măcar în terța cînd noi realizăm material senzația trecerii dintr-un an într-altul, dintr-un secol într-altul, dintr-un mileniu într-altul. Măsura timpului este deci o convenție unanim acceptată, căci timpul n-are timp — decît cel al veșniciei. Ne privim chipul în oglindă și ne socotim mai bătrîni cu un an, dar clipa căreia îi acordăm atîta semnificație nu este decît o clipă ca oricare alta și Terra nu știe că prin ea i se numără ceasurile. Există însă în scurgerea ei ceva ce numai conștiința omului îi dă conținut, căci doar ea îi este timpului adevărata măsură. Căci există un timp al rotației pămîntului în spațiu și există un timp al conștiinței oamenilor, un timp al istoriei. Acesta din urmă nu se mai măsoară cu tic-tacul ceasornicelor, nici cu scurgerea mută a nisipului din clepsidre, ci cu numărul de fapte și realizări ale oamenilor, cu densitatea evenimentelor trăite, cu volumul înfăptuirilor care, într-un ceas sau într-o zi de acum, pot fi de zeci de ori mai însemnate decît într-un ceas sau o zi de acum un sfert de secol.

Cînd vorbim despre posibilitatea cuprinderii unor îndelungate perioade de timp, uneori de secole, cu conținutul de fapte condensat la dimensiunea unui sfert de veac, nu facem o simplă figură de stil, ci opunem două concepții asupra timpului, oferindu-i singura posibilitate reală de a fi măsurat cu adevărat. Căci timpul a fost forțat să curgă alt fel — pentru a ne apropia viitorul.

Doar un sfert de veac a trecut pînă la acest prag de an nou 1973, din momentul cînd am trăit cu toții triumful Republicii. Și din prima ei clipă. Res Publica, intronată ca voință a unui întreg popor, a imprimat o măsură nouă timpului. De 25 de ori în acest răstimp pămîntul a dat ocol soarelui în aceeași succesiune dintotdeauna a anotimpurilor dar, la ceasul pîragului dintre ani, țara noastră a arătat pămîntului, în astrala lui evoluție, o nouă și tot mai împlinită față. Se vor fi mirat sau nu în nestatornica lor fire cei ce ne-au văzut, dar realitatea aceasta n-a mai putut fi de nimeni contestată. Un secol întreg de realizări din alte vremuri, de care ne-am despărțit tocmai pentru a ne întîmpina mai curînd viitorul, am cuprins într-un sfert de veac. Cifrele ar putea atesta cu elocvență această realitate. Dar nu voi face apel la ele. Sînt la îndemîna tuturor — și sursele ușor de cercetat. Imaginea pe care o prezintă România de azi celor ce o străbat de-a lungul și de-a latul ei, cunoscîndu-i punctul din care și-a pornit cursa spre viitor, este prin ea însăși mai mult decît grăitoare. Întotdeauna, cînd ne comparăm cu alții, trebuie să ținem cont de acest început — de la ce stadiu de dezvoltare au pornit ei, și care a fost stadiul nostru inițial în momentul marii preluări. Numai așa vom putea realiza amplexarea saltului și vom putea calcula cu precizie ritmica pașilor noștri spre viitor.

În clipa cînd gongurile vor bate miezul nopții între cel dintîi pătrar al sfertului de veac și intrarea noastră în cea de-a doua jumătate a semicentenarului de Republică socialistă, să ne gîndim la fața pe care o arătăm lumii după 25 de ani de luptă, de neîntrerupte eforturi în competiția cu timpul. O lume nouă s-a născut în focul revoluției, trăindu-și frenetic copilăria și adolescența pentru a intra acum în etapa ei de maturitate. O stea strălucește pe mapamond, aici, în spațiul carpato-dunărean, și numele ei este România. Fie ca de-a pururi, an de an, în clipa de cristal cînd un calendar moare și altul se naște, să recunoaștem perpetua tinerețe a Patriei.

și partidului nostru în anul care s-a scurs. În virtutea locului central pe care relațiile cu toate statele socialiste îl ocupă în politica externă a României, tovarășul Nicolae Ceaușescu a participat la Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia, din ianuarie de la Praga, și la întîlnirea prietenească a conducătorilor unor partide comuniste și muncitorești care a avut loc în Crimeea. Un rol deosebit în promovarea relațiilor de prietenie frățească multilaterală între U.R.S.S. și Republica Socialistă România l-a avut întîlnirea prietenească dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Leonid Brejnev, la începutul lunii august, din Crimeea. Țara noastră a primit vizitele conducătorilor de stat și de partid din Republica Socialistă Federativă Iugoslavia, Republica Democrată Germană, Republica Populară Ungară, Republica Cuba, Republica Populară Bulgaria (a-cestă țară a fost de asemenea vizitată de secretarul general al Partidului Comunist Român).

Vizitele șefului statului și partidului nostru în opt țări africane (Republica Algeriană democratică și populară, Republica Africa Centrală, Republica Populară Congo, Republica Zair, Republica Zambia, Republica Unită Tanzania, Republica Democrată Sudan, Republica Arabă Egipt) au ilustrat solidaritatea Republicii Socialiste România cu noile state independente care luptă pentru apărarea și consolidarea independenței politice și economice, perspectivele noi de dezvoltare ale relațiilor reciproce cu toate aceste țări. Totodată aceste vizite au evidențiat prestigiul pe care și l-a dobîndit în lumea a treia România socialistă, respectul și considerația cu care este privită politica externă românească.

În toamnă, vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu în Belgia și Luxemburg a dat nu numai un nou și puternic impuls intensificării relațiilor bilaterale cu aceste țări ci a constituit totodată și o contribuție majoră la pace și securitate în Europa și în lume. Declarațiile solemne comune, semnate la Bruxelles și Luxemburg, au meritul de a se fi înscris de pe acum în istoria diplomației contemporane ca modelul unei abordări realiste de către state aparținînd unor sisteme social-economice diferite a raporturilor interstatale de tip nou. Valorificînd în termenii conceptelor deosebit de importante pentru relațiile internaționale contribuția conducerii de stat a țării noastre și a guvernelor Belgiei și Luxemburgului la îmbunătățirea legăturilor dintre state și popoare, la o dinamică rodnică a acestor contacte, declarațiile solemne de la Bruxelles și Luxemburg și-au pastrat ecoul încă mult timp după semnarea lor. Ceea ce este fundamental acestor documente internaționale de prim ordin ale anului 1972 decurge din abordarea relațiilor interstatale de la premisa că cerința actuală, vitală, a tuturor popoarelor, condiția esențială de care depinde salvagardarea păcii, securității, o constituie promovarea cooperării, nestingherită de bariere și discriminări între națiuni, a respectării neștirbite a independenței și suveranității naționale a tuturor popoarelor, a dreptului lor de a trăi liber, de a-și orga-

și culturală. În fapt, reuniunea pregătitoare de la Helsinki reprezintă o primă finalizare, consacra deschiderea concretă a ceea ce putem numi consultări pregătitoare multilaterale general-europene ale Conferinței de pace și securitate. Este fără îndoială un eveniment inedit în istoria relațiilor internaționale contemporane. În momentul de față, în pofida dificultăților care mai persistă și a diferitelor cauze temporizatoare, s-a deschis drumul spre această conferință europeană (cu participarea S.U.A. și Canadei) care după toate probabilitățile se va întruni în cursul anului 1973. Nu putem să nu remarcăm cu satisfacție că România a adus realmente o contribuție pozitivă la realizarea în practică a ideii Conferinței general-europene, pusă cu insistență la ordinea zilei în special din 1966. Dacă măsurăm drumul de la rezoluția «europeană» inițiată de țara noastră la Națiunile Unite și adoptată în unanimitate de Adunarea generală la sfîrșitul anului 1965, pînă la reuniunea pregătitoare începută în noiembrie la Helsinki, căpătăm imaginea giganticei mobilizări a popoarelor, intensei activități politico-diplomatice a guvernelor. Și subliniem în mod special eforturile depuse de România, alături de alte țări, pentru găsirea unor soluții constructive, general-acceptabile în cadrul lucrărilor reuniunii de la Helsinki. Și pentru că apreciem sensurile majore ale politicii externe românești în 1972, nu putem să nu arătăm că evoluția evenimentelor din viața internațională a confirmat și confirmă pe deplin justetea orientării generale a politicii externe promovate de partid și statul nostru.

În sfîrșit, nu am putea încheia aceste cîteva semnalări concluzive fără a menționa desăvîrșitul succes pe care l-a avut ultima inițiativă românească la Națiunile Unite. Este vorba despre rezoluția prezentată de România cu privire la creșterea rolului și eficienței Organizației Națiunilor Unite. Faptul că 31 de țări din Europa, Africa, Asia și America Latină s-au alăturat inițiativei românești subliniază oportunitatea ei, precum și ecoul pe care l-a avut în rîndul delegaților prezente la sesiunea din acest an a Adunării Generale. Din numeroasele declarații prilejuite la New York de adoptarea la 27 noiembrie, în unanimitate, a acestei rezoluții, se desprinde limpede aprecierea elogioasă a ceea ce delegatul Danemarcei numea «eforturile susținute și active ale guvernului român de a contribui la destinderea internațională și la promovarea înțelegerii între toate națiunile atît pe plan global și regional». Hotărîrea, adoptată în unanimitate de delegațiile celor 132 de state membre ale O.N.U., recomandă înscrierea pe ordinea de zi provizorie a viitoarei sesiuni a Adunării Generale a punctului intitulat: «Creșterea rolului O.N.U. în menținerea și întărirea păcii și securității internaționale, în dezvoltarea colaborării între toate națiunile, în promovarea normelor dreptului internațional în relațiile dintre state».

Este evident că acestor cîtorva sublinieri privind acțiunea politicii externe românești în anul aproape încheiat se cuvine să le adăugăm mențiunea că și în răstimpul celor

Imagini care vorbesc de la sine despre prestigiul și simpatia pe care și le-a dobîndit pretutindeni pe glob România, respectul și considerația față de conducătorul partidului și statului nostru. În fotografia nr. 1: un moment semnificativ din timpul vizitei tovarășului Nicolae Ceaușescu în Republica Zair; în fotografia nr. 2, stegulețe românești pe străzile orașului belgian Anvers în cursul vizitei președintelui Consiliului de Stat al României.

niza viața cum o doresc, respectarea egalității depline în drepturi și neamestecul în treburile interne, eliminarea totală și definitivă din raporturile interstatale a folosirii forței și a amenințării cu forța.

Nu încapă nici o îndoială că obiectivul care a polarizat și în anul acesta eforturile și inițiativele statelor europene l-a constituit pregătirea Conferinței paneuropene de securitate și cooperare. Am avut din nou ocazia în acest an să constat pretuirea de care se bucură în numeroase cercuri ale opiniei publice internaționale, la diferite personalități din o serie de țări ale lumii, stradanile neabătute depuse de România pentru dezvoltarea unui climat de pace și colaborare în Europa. Pe tot parcursul anului 1972, ideile Conferinței europene au solicitat atenția popoarelor datorită diferitelor faze prin care s-a ajuns la realizarea unui consens în ceea ce privește începerea, la sfîrșitul lunii noiembrie în capitala Finlandei, a întrunirii pregătitoare a acestei conferințe. Desfășurarea întrunirii pregătitoare ilustrează, în moduri cel mai concret, acțiunea consecventă a României socialiste pentru realizarea acelor raporturi între state bazate pe egalitate în drepturi, pe respectul independenței și suveranității naționale, pe neamestecul în treburile interne și avantaj reciproc, pentru ca popoarele europene să trăiască în condiții de pace și colaborare, să aibă siguranța că nimeni nu va interveni în treburile lor interne că și pot consacra eforturile pentru dezvoltarea lor economico-socială

12 luni din 1972, țara noastră a fost gazda unor numeroase și importante conferințe, consfătuiri, congrese internaționale, că la București au sosit multe delegații și personalități din lumea întreagă. Conducerea de stat și de partid a țării noastre, tovarășul Nicolae Ceaușescu, au purtat convorbiri în Capitala românească cu numeroși oaspeți de seamă de peste hotare din Europa, Africa, America, Asia. Această intensă activitate subliniază din plin rolul pe care partidul și statul nostru îl acordă contactelor internaționale, contribuția pe care o aducem la dezvoltarea legăturilor cu toate statele socialiste, cu mișcarea comunistă și muncitorească internațională, cu toate forțele antiimperialiste, cu state din lumea întreagă.

Nu mi se pare lipsit de temeie a spune că România socialistă își serbează jubileul primului sfert de veac republican cu o autoritate, un prestigiu și o prețuire internațională unice în întreaga noastră istorie. Și în această ordine de idei s-a confirmat gîndul nobilului și înflăcăratului revoluționar pașoptist Nicolae Bălcescu. Abia în acești ani ai ultimului sfert de veac, în epoca orînduirii socialiste s-a înfăptuit principiul domniei poporului în stat, s-a realizat profeția atît de îndrăzneată a lui Bălcescu care visa la vremea cînd poporul să nu mai aibă stăpîni pe cap. Toți cei ce muncesc în România socialistă la orașe și la sate sînt astăzi adevărați stăpîni ai avuției naționale, a ceea ce creează prin efortul lor constructiv și nu în mică măsură ai politicii noastre externe.

PE TRAJECTORIILE REPUBLICII

CONDIȚIA OMULUI DE ȘTIINȚĂ

Coordonatele activității omului de știință și ale științei în general s-au schimbat în mod fundamental în anii republicii, așa cum de altfel totul, dar absolut totul, a cunoscut o fundamentală înnoire în România socialistă. Încercările pe care atâția și atâția savanți români le-au făcut în trecut — un trecut nu prea îndepărtat — pentru a ridica prestigiul științei noastre s-au lovit mai totdeauna de piedici economice și de altă natură peste care, practic, nu se putea trece.

«Ceea ce caracterizează oligarhia de astăzi — scria marele nostru savant Victor Babeș — este deprecierea intelectualilor, aspirarea științei adevărate din partea politicianilor noștri, înlocuind-o cu pseudoștiință și pseudosavanți... Politicienii combat oamenii de știință, pentru a pune în locul lor clientela lor politică, care în schimb garantează politicianilor puterea și deci exploatarea țării... Pe cînd alte națiuni se fălesc cu descoperirile lor și le pun în aplicare pe o scară cît se poate de întinsă, la noi în țară acela care face descoperiri utile este cîteodată persecutat și împiedicat în aplicarea lor chiar de către acela care ar trebui să-i dea ajutorul, pe cînd orice descoperiri și comunicări, oricît ar fi ele de dubioase, care ne vin însă din străinătate, sînt primite la noi cu brațele deschise».

Iată de ce condiția omului de știință era precară, iar visele lui nu căpătau împlinire decît cu foarte mare greutate. Cîți savanți n-au fost nevoiți să plece din țară pentru a căuta pe alte meleaguri posibilități de realizare, așa cum au făcut la vremea lor Teclu, Vuia, Coandă, Gogu Constantinescu și atîția alții!

Societatea burgheză nu era capabilă să asigure dezvoltării științei și tehnicii o bază mate-

Dr. MARCIAN BLEAHU,
director adjunct științific al institutului geologic

GEOLOGIA OFERĂ INDUSTRIEI NOI MATERII PRIME

Puțini știu că scoarța terestră la nivelul Carpaților este adîncă de 50 km, iar la nivelul Dunării de 35 km. În acest perimetru, mai la suprafață sau mai în profunzime, se găsesc neprețuite materii prime. O parte dintre ele, prin efortul de mai mulți ani al geologilor, au și fost puse în valoare, altele așteaptă să fie scoase la lumină. Este un lucru absolut necesar pentru o economie națională modernă.

Politica creatoare, marxist-leninistă, a partidului nostru în domeniul industrializării socialiste a avut în vedere tocmai mărirea perimetrelor de exploatare, descoperirea continuă de materii prime și valorificarea lor superioară. În acest sens, de-a lungul celor 25 de ani de republică s-a realizat concentrarea cercetărilor de detaliu asupra principalelor zăcăminte de minereuri cuprifere, complexe auro-argentifere etc. în scopul de a fi valorificate cu investiții cît mai mici. Așa a fost posibil ca institutele de cercetări și proiectări miniere, precum și unitățile specializate de pe lîngă centralele industriale să ia măsuri corespunzătoare în vederea scurtării perioadei de elaborare a studiilor tehnico-economice și a proiectelor de execuție, adoptînd soluții moderne pentru creșterea eficienței economice a investițiilor.

În esență, sarcinile care au stat și stau în fața geologiei pot fi exprimate astfel: o cercetare cît mai aprofundată pentru a descoperi noi resurse prin extinderea actualilor zăcăminte, descoperirea de noi acumulări de minereuri și introducerea în circuitul economic a noi substanțe, pînă acum nevalorificate. În acest context, s-a avut în vedere studierea aprofundată a tuturor zăcămintelor din țară, pentru a determina toate incidentele care au dus la punerea lor «în loc». Astfel, după ce în anii trecuți au

fost descoperite legile și condițiile în care s-au format zăcămintele de fier din cristalinul masivului Poiana Ruscă, s-au putut mări considerabil rezervele de minereu. În momentul de față se realizează același studiu pentru zăcămintele de sulfuri complexe din cristalinul Carpaților Orientali și pentru zăcămintele din lanțul Baia Mare-Călimani-Harghita. Aceste cercetări vor duce atît la o dirijare mai eficientă a prospecțiunilor, cît și la evidențierea unor noi zone de perspectivă.

Pentru dezvoltarea bazei energetice, răspunzînd chemării partidului, geologii fac totul pentru a se constitui noi obiective miniere. E vorba mai întîi de dezvoltarea bazei de lignit în Oltenia, în zona cuprinsă între Motru și Jiu. Se are în vedere, de asemenea, mărirea capacităților de producție existente și darea în folosință a noi exploatare de huilă în Valea Jiului. Tot în slujba energiei se întreprind lucrări geologice în Banat, în regiunile Lupac, Secu, Bozovici și Cozia.

În tot ceea ce s-a realizat pe linie geologică s-a plecat de la premisa că cercetarea științifică trebuie să devanseze necesitățile de producție, pentru ca atunci cînd acestea se vor ivi să existe deja acumulate datele necesare pe baza cărora să se efectueze prospecțiuni și explorări. Iată de ce în momentul de față specialiștii încearcă să stabilească un inventar geochimic și mineralogic al tuturor formațiunilor din țară pentru a ști ce elemente chimice cuprind ele și în ce concentrații. Chestiunea este importantă mai ales pentru detectarea metalelor rare, a pămînturilor rare și a altor elemente chimice care sînt tot mai solicitate în tehnica modernă, deci și de economia României socialiste în plină dezvoltare.

rială adecvată. Se știe, de pildă, că încă în 1908 inginerul Dimitrie Leonida elaborase cutezătorul proiect al unei hidrocentrale la Bicaz, idee care și-a găsit înfăptuirea abia în zilele noastre. Pentru a înțelege anvergura unui Leonida, să amintim că pe atunci exista o singură hidrocentrală în țara noastră, cu o putere ce nu depășea 1 500 CP (destinată palatului regal Peleş...). Și tot atunci inginerul român prevedea construcția unei hidrocentrale de 150 000 CP, foarte aproape de cei 205 000 CP ai hidrocentralei de la faimoasa cascadă Niagara! Burghezia noastră nu era însă interesată în investiții atît de mari, care nu asigurau beneficii imediate (în 1930, Dobroteștii abia aveau să atingă 23 000 CP!), iar proiectul lui Leonida a fost înmormintat în sertarele oficialităților.

Cît de depărtate, cît de ireale ne apar azi aceste vremi de care ne desparte o perioadă istorice atît de scurtă...

De-a lungul anilor scurși de la proclamarea republicii s-a dezvoltat în țara noastră o rețea modernă de instituții și centre de cercetare, înzestrate cu cele mai moderne aparate, iar știința românească a făcut un salt imens, înscriindu-se în circuitul universal. Contribuția diferitelor școli românești, cum ar fi cea de medicină, de matematică sau de chimie, este apreciată la adevărata ei valoare în cadrul a numeroase congrese internaționale. Un număr tot mai mare de lucrări ale oamenilor noștri de știință au căpătat notorietate pe toate meridianele globului, iar tot mai multe invenții românești primesc distincții la saloanele internaționale de specialitate și sînt cerute în țări cu vechi tradiții în domeniul științific și tehnic.

În paginile de față redăm, caledoscopic, doar cîteva — foarte puține! — din «liniile de atac» ale științei și tehnicii românești în ultimii 25 de ani. Acest sfert de veac în care inteligența tehnică — despre care s-a spus, pe drept cuvînt, că este cel mai scump produs pe piața contemporană — și-a cîștigat la noi o meritată prețuire, contribuind plenar la construirea societății socialiste multilateral dezvoltate.

Ing. TIBERIU Gh. ARDELEAN
director adjunct științific icechim

«COPILUL TERIBIL» AL INDUSTRIEI — CHIMIA

Pentru generația de cercetători de astăzi, care-și consacră eforturile creatoare înălțării edificiului chimiei românești, dispunînd de laboratoare moderne și bine utilitate, înconjurați de grija și prețuirea partidului și a statului, a rămas doar o amintire vremea în care chimiștii, cercetătorii și profesorii tînjeau după un aparat sau își jertfeau bruma de venituri pentru a realiza o instalație experimentală sau pentru a publica o lucrare originală.

În pătratul de veac scurs de la proclamarea republicii, în care România a trecut prin cele mai spectaculoase transformări cunoscute în istoria ei, industria chimică — și odată cu ea cercetarea științifică în acest domeniu — a devenit unul din «pionierii» dezvoltării economiei naționale.

Ce însemna chimia la începutul anului 1947? Aproape nimic. Ce însemnau cele cîteva rafinării cu utilaje vechi și «cîrpite» după distrugerile războiului, cele cîteva fabricuțe de coloranți, acizi și medicamente pentru o țară care dispunea de materii prime suficiente pentru dezvoltarea unei puternici industrii chimice? În anii republicii și sub acest aspect s-au petrecut schimbări înnoitoare. An de an, de la cincinal la cincinal, harta țării a fost punctată de noi cetăți ale chimiei: Victoria, Gh. Gheorghiu-Dej, orașe noi unde țărani care au părăsit coarnele plugului au învățat să transforme petrolul și gazul metan în mase plastice și cauciuc. Au urmat constelațiile de la Brazi, Făgăraș, Turnu Măgurele, Pitești, Craiova, în care bogățiile naturale ale țării au început să se metamorfozeze în produse de mare valoare.

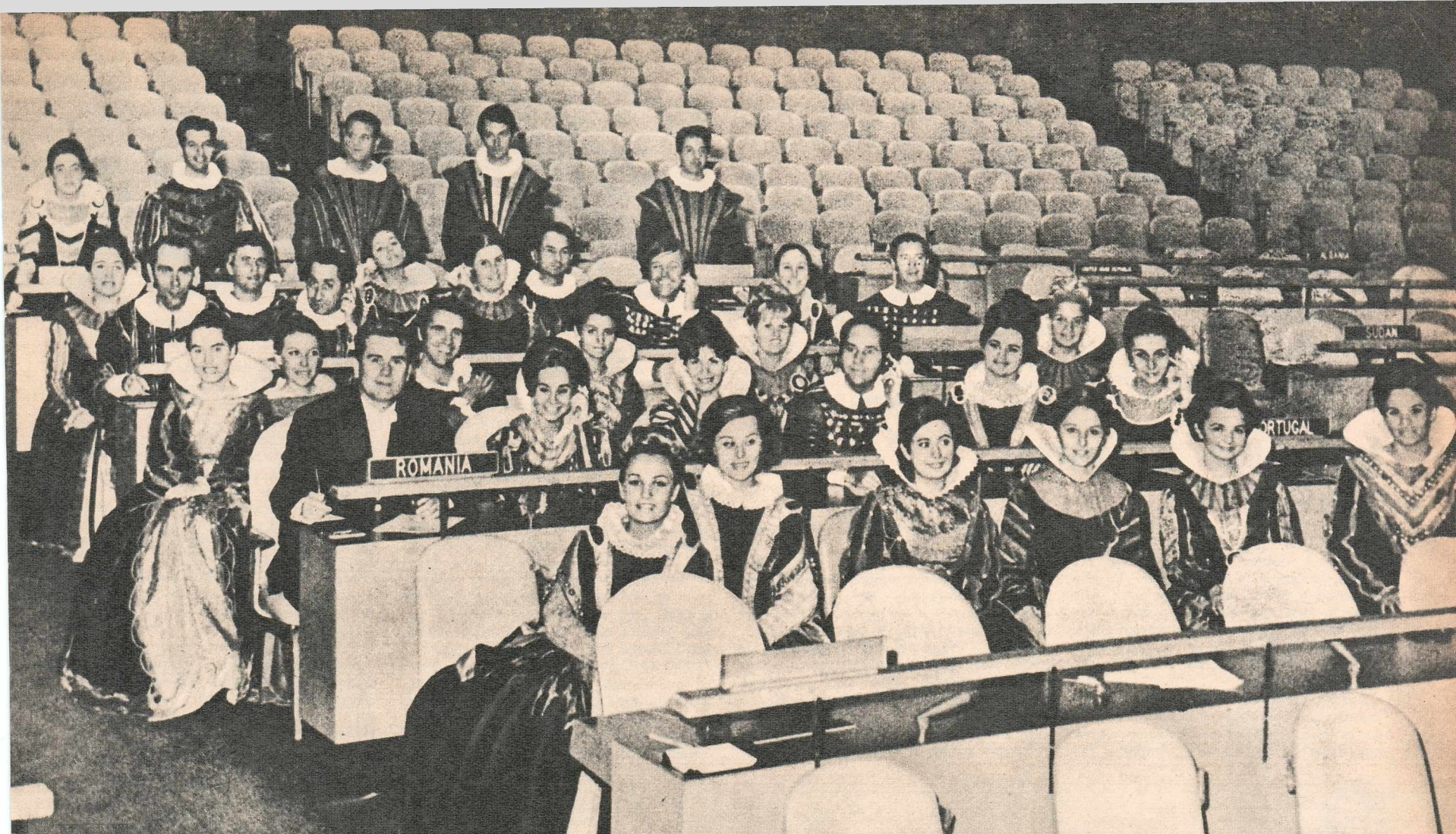
Am putea afirma că în această perioadă chimia a devenit «copilul teribil» al industriei românești, și va continua să fie așa și în viitor. Edificator în această privință este volumul mare al investițiilor care-i este afectat în actualul cincinal, din care aproape jumătate va reveni petrochimiei. Se știe că țara noastră dispune de o puternică bază de materii prime pentru industria petrochimică: țitiei și gaz metan de bună cali-

tate, care prin chimizare pot fi valorificate superior și complex, creîndu-se un larg sortiment de produse la preț de cost scăzut. Petrochimia furnizează de pe acum și va furniza și pe viitor, pe scară tot mai largă, înlocuitori și produse de chimizare, fire și fibre sintetice, mase plastice, coloranți și materiale anticorrosive, medicamente, cauciuc sintetic etc.

O condiție absolut necesară obținerii unor producții agricole mari este folosirea din plin a îngrășămintelor chimice. Or, în țara noastră, consumul de substanță activă pe hectar — acum un sfert de veac egal practic cu zero! — a crescut an de an, ajungînd la circa 120 kg. Cifra își capătă valoarea dacă este raportată la trecutul apropiat, însă ea nu ne poate mulțumi dacă o comparăm cu situația din țările cele mai avansate din punct de vedere economic. Iată de ce producția de îngrășăminte chimice va cunoaște și în continuare o curbă ascendentă, căutîndu-se obținerea unor sortimente noi, mai eficiente și calitativ superioare.

La înfăptuirea sarcinilor complexe pe care chimia le-a avut de rezolvat în decursul acestor ani o contribuție valoroasă a adus-o sectorul de cercetare. Specialiștii noștri au acționat cu toată răspunderea pentru ridicarea eficienței economice a cercetării și pentru concentrarea forțelor care activează în acest domeniu. În lărgirea bazei de materii prime și valorificarea lor superioară, în diversificarea producției și ridicarea nivelului calitativ al întregii industrii chimice, în elaborarea de tehnologii noi și perfecționarea actualelor procedee tehnologice, zac materializate și inventivitatea și elanul creator al «contingentului» tot mai vast de oameni de știință și cercetători care au fericitatea să vadă cum în scurtă vreme, sub ochii lor, calele și experiențele de laborator prind viață în gigantice uzine și combinate.

(Continuare în pag. 19)

O PREZENȚĂ ACTIVĂ:

CULTURA ROMÂNĂNEASCĂ PESTE HOTARE

de Octav LIVEZEANU

Prezența spirituală a României în cultura universală este astăzi o realitate vie. Dealtfel, ea a fost o permanență începând cu cronicarii și Dimitrie Cantemir, și chiar mai înainte lor, și terminând cu actuala ei înregistrare pe diagramele cele mai sensibile ale umanității. A fost o vreme însă când arta și cultura românească, deși prezente și cunoscute, nu-și aflau locul cuvenit în contribuția pe care universalul o încorporează din substanța spirituală a fiecărui popor.

Prin anii '30, un scriitor francez — e drept, nu dintre cei mai cunoscuți și apreciați, ci din rîndul aceluia cu faimă trecătoare — publicînd impresii de călătorie dintr-o vizită prin țara noastră, începea așa: «România este o țară scaldată de două fluvii, Dunărea care izvorăște din Pădurea Neagră și se varsă în Marea Neagră și Orient Express-ul care izvorăște din centrul Parisului și se varsă în Calea Victoriei».

Dar scriitorului francez îi scăpa la ora aceea faptul că la strălucirea Comediei Franceze contribuiau și trei mari actori

de origine română: De Max, Maria Ventura și Yonnel, că literatura franceză nu excludea din sinul ei nici pe Ana de Noailles, nici pe Elena Văcărescu, nici pe Panait Istrati, că arta se bucura de prezența lui Brâncuși care era considerat universal, fără a fi fost recunoscut întii ca român, că știința și tehnica foloseau cuceririle lui Coandă și ale lui Gogu Constantinescu, și așa mai departe.

Alături de aceste personalități care trăiau în afară, alții alți români, care luptau din greu cu condițiile ce li se ofereau în țară, au afirmat cultura românească și au impus-o peste hotare. Contribuția lor era anexată, anonim sau sub nume străine, tezaurului culturii universale.

În această ordine de idei, cazul savantului român doctor Nicolae Paulescu se înscrie ca un exemplu edificator. Frustrat de Premiul Nobel care i se cuvenea de drept pentru descoperirea leacului împotriva diabetului, este recunoscut astăzi ca pionier al mării descoperiri de înșiși beneficiarii Premiului Nobel, socotiți la timpul respectiv drept adevărații descoperi-

ritori.

Și cite asemenea lucruri nu s-au petrecut în decursul anilor și sutelor de ani în care cultura românească se afirma, în originalitatea ei, pe aceste meleaguri.

Institutul român pentru relațiile culturale cu străinătatea a avut anul trecut fericita idee de a realiza o expoziție documentară intitulată «Personalități ale științei și culturii românești». De la început, abordarea acestei teme a cuprins peste o sută de nume. Este vorba, firește, de personalități cu o notorietate certă în lumea științei și artei, de oameni a căror activitate de cercetare sau creație era de mult în folosința internațională. Să le mai cităm cînd ele sînt atît de cunoscute? Nu mai e cazul. Și totuși, care este explicația actualiei adevărate explozii a prezenței românești și a recunoașterii valorilor culturale și artistice românești peste hotare?

Fără îndoială că și această situație este un rezultat al noii orînduirii sociale din țara noastră. Socialismul nu ne-a dat numai bună rîndială în interior, dar a stabilit și locul României pe arena internațională.

«ACEST COR ESTE CA UN PORȚELAN...»

Continuînd tradiția valoroasei școli românești de canto, corul Madrigal a afirmat și în acest an arta interpretativă și creația muzicală contemporană pe toate meridianele globului.

O afirmare prin superlative: «Cînd am auzit «Madrigalul» cîntînd, am avut cel mai deplin sentiment al perfecțiunii» (Leopold Stokowski); «Corul Madrigal m-a încîntat, interpretările sale m-au transportat în domeniul ideal al frumuseții și al fericirii» (André Jolivet).

Reușind performanța unică de a interpreta cu egală măiestrie atît creația clasică cît și muzica nouă, contemporană, total diferită stilistic, Madrigalul a fost și este participant de onoare al unor renumite festivaluri internaționale: Musica Antiqua, Europae Orientalis, Primăvara la Praga, Sacra Musicae, Mai de Bordeaux, Wiener Festwochen, Festivalul G.Fr. Haendel din Halle, Bienala de muzică contemporană de la Zagreb, Holland Festival, festivalurile muzicale de la Ohrid, Barcelona, Dubrovnik, gala internațională a UNICEF și altele.

În fotografie: «Madrigalul» românesc și-a rostit strălucit «discursul» de la tribuna O.N.U.

Afirmînd o politică externă de pace și colaborare, țara noastră și-a statornicit o poziție și o prezență pe care vin să le completeze și să le susțină armonios realizările bogate din toate domeniile de activitate.

Și mai puțin întîmplător este faptul că alături de această prezență prestigioasă a culturii românești peste hotare se afirmă, — în acești ani — tot ca o contribuție originală, arta noastră populară, folclorul nostru bogat, artistul individual, anonim, dar purtînd numele colectiv de poporul român, inepuizabil izvor de poezie, muzică și dans.

Expozițiile de artă populară, care sînt solicitate și mult apreciate, formează astăzi nu numai un moment de cunoaștere și de prezentare, ci un prilej de studiu și de aprofundare a artei și măiestriei execuției. De fiecare dată cînd asemenea expoziții sînt prezentate în străinătate, se

(Continuare în pag. 18)

CULTURA ROMANEASCĂ PESTE HOTARE

il oferă artei universale.

Anul acesta sărbătorim 25 de ani de la proclamarea Republicii. Peste doi ani vom sărbători 30 de ani de la eliberare. Prilejuri deosebite de a face bilanțuri ale bogatelor realizări.

Printre ele, un loc de frunte îl ocupă afirmarea din ce în ce mai puternică a prezenței culturii românești în străinătate.

O atestă prestigioasele congrese și reuniuni internaționale care au loc în țara noastră, precum și participarea activă a oamenilor noștri de știință la toate activitățile științifice ale organizațiilor internaționale, în care mulți dintre ei figurează în comitetele de conducere.

Cultura românească și-a asigurat un loc de frunte în concertul culturii universale, recunoscut astăzi — fără nici o rezervă — în toată lumea.

(Urmare din pag. 17)

ridică glasuri ale specialiștilor care elogiază grija pe care oficialitatea românească o poartă conservării acestui folclor, ca un bogat tezaur, pe care poporul român

ANSAMBLURI DE AMATORI PESTE HOTARE

Enormul interes de care se bucură creația artiștilor noștri amatori dincolo de hotarele țării a făcut ca, în anul 1972, peste 50 de formații de amatori să participe la 60 de manifestări artistice internaționale. Se numără printre acestea 42 ansambluri folclorice, 6 formații corale și 2 echipe de teatru de amatori.

Bunele aprecieri despre creația românească s-au concretizat prin obținerea a 21 de premii prestigioase. Amintim câteva, dintre cele mai importante: Ansamblul «Crăi-

șorul» din Brașov a obținut Premiul I și distincția *Lămpașul de miner* la Festivalul de la Marchienne-au-Pont — Belgia; Ansamblul «Mărțișorul» din Cluj primește *Discul de aur*, *Ciorchinele de aur* și *Colierul de bronz* la Dijon — Franța (la care Dumitru Farcaș obține *Medalia de aur* acordată celui mai bun dirijor); Ansamblul «Dunărea» din Tulcea a fost distins cu *Zeița de aur Artemis* la Efes — Turcia; soliștii Gh. Roșoga și Marin Bălășoiu din județul Dolj obțin *Premiul I* la Festivalul «Teeside International Eistedd-

Expoziția de artă populară românească de la Muzeul național din Dar Es Salaam.

fod» — Anglia; cineaștilor amatori Iosif Costinaș de la cineclubul «Oțelul roșu» și Diogene Bihoi de la cineclubul din Caransebeș li se acordă *Marele Premiu* și *Medalia de aur* la Festivalul internațional al filmului de amatori de la Brno — Cehoslovacia; corul de cameră al casei de cultură din Arad reține *Premiul II* și *Medalia de argint* la concursul coral «C.A.-Sechizzi» — Gorizia — Italia etc.

Presa străină are aprecieri elogioase despre aceste prezențe artistice ale amatorilor. Așa, de pildă, ziarul «l'Unità» scrie despre Ansamblul «Timișul», participant la Festivalul de la Modena — Italia: «...remarcăm la acest grup o excepțională artă populară, acea autenticitate care-și are rădăcinile în tradițiile cele mai pure ale unui popor...» Ziarul «La Corseaux» din Le Locle — Elveția — apreciază prezența Ansamblului «Semenicul» din Caraș-Severin, care a prezentat «...un spectacol cu adevărat încântător. căci ne-a dus la adevăratele surse ale folclorului, evoluind cu autenticitate, simplitate și natu-

ralețe».

Referindu-se la spectacolul Teatrului popular din Rîmnicu Vîlcea (cu spectacolul «Sinziana și Pepelea» de V. Alecsandri), care a evoluat la Karlsruhe — R.F. a Germaniei — ziarul «Pforzheimer Kurier» scrie: «Am trăit în seara aceasta un spectacol de teatru popular cum probabil niciodată n-o să se poată realiza la noi...»

Și, în sfârșit, ziarul «La Tribune de Genève», vorbind despre Ansamblul «Mara» din Maramureș, scrie sub titlul *O Românie autentică*: «...grupul folcloric românesc a prezentat la «Festivitățile verii» din Geneva un spectacol de dans și varietăți, în care am regăsit dimensiunile spirituale și morale ale unui popor îndrăgostit de frumusețe».

Deosebit de diverse, cuprinzând forme artistice variate, folclorice sau de artă cultă, ansamblurile amatorilor reprezintă cu cinste creația poporului nostru, devenind mesagerii spiritualității românești pe toate meridianele.

Frumusețea și ritmurile vii ale jocurilor noastre populare cuceresc totdeauna și pretutindeni publicul.

În istoria unui popor, 25 de ani înseamnă o perioadă scurtă, dar iată că acești ani ai Republicii noastre au fost de ajuns pentru a înscrie creația spirituală a poporului român la loc de cinste în contextul marilor valori ale culturii universale.

Căile prin care cultura noastră se face cunoscută peste hotare îmbrățișează multiple domenii de activitate. Să amintim pe câteva dintre cele mai importante: traducerea de lucrări beletristice și științifice, turneele unor ansambluri și formații artistice, organizarea de expoziții de artă plastică și populară, participări la manifestările internaționale... Printre altele, un fapt semnificativ pentru răspândirea cărții: anual se tipăresc, în peste 40 de limbi, lucrări românești care depășesc tirajele în care literatura noastră se tipărește înainte de eliberare în propria țară.

Dintre lucrările românești apărute în străinătate, un loc aparte îl ocupă volumele de articole și cuvântări ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al P.C.R., care au fost traduse în Franța, Italia, Elveția, R.S.F. Iugoslavia, Israel, R.F. a Germaniei, Brazilia, Japonia, Argentina, Anglia și care au fost primite cu un interes deosebit de oameni de cele mai diferite orientări și convingeri politice.

Cele mai de seamă opere ale scriitorilor români, începând de la D. Cantemir pînă la cea mai tinărată generație de creatori de frumos, au fost editate în numeroase țări de pe toate continentele. Scriitorii de renume mondial cum sînt Pablo Neruda, M.A. Asturias, Salvatore Quasimodo, toți laureați ai Premiului Nobel pentru literatură, se numără printre autorii versurilor străine ale lucrărilor acestora. Participările românești la târgurile internaționale de carte de la Frankfurt, Nisa, São Paulo, Moscova etc., expozițiile proprii de carte organizate numai în anul acesta în peste 30 de țări, precum și cele peste 30 000 de volume pe care Biblioteca centrală de stat le trimite la peste 1 000 de parteneri din 75 de țări, oferă cititorilor străini posibilitatea să cunoască din sursă directă diferite aspecte ale vieții noastre economice, social-politice și culturale.

Dinamica turneele formațiilor românești de teatru, simfonice, de cîntece și dansuri populare etc. este grăitoare. Dacă în anul 1962 acestea erau în număr de 109, ele au ajuns în 1967 la 179, pentru ca în ultimul an să depășească cifra de 290, un accent deosebit punîndu-se pe formațiile de muzică cultă. Ansambluri cum sînt cel al Operei Române, «Rapsodia Română», corul «Madrigal», Teatrul Național bucureștean, Teatrul «L.S. Bulandra», Filarmonica «George Enescu» etc. sînt prezente an de an pe marile scene de spectacole din Europa și de pe alte continente.

Marile muzee și săli de expoziție din țări cu o bogată tradiție artistică sînt gazde bune și obișnuite ale celor peste 100 de expoziții de artă plastică și populară românească care se organizează anual în străinătate. Dintre cele mai importante expoziții deschise în ultimii ani menționăm pe cele de pictură, grafică și artă decorativă în Japonia, grafică contemporană la Moscova, expoziția Al. Ciucurencu la Viena etc. Expoziția de artă populară românească deschisă în capitala niponă a fost vizitată de peste 200 000 de persoane, fapt care vorbește de la sine despre felul în care acest gen de manifestări românești sînt primite în străinătate.

Filmele realizate de studiourile românești se bucură din ce în ce mai mult de aprecierile spectatorilor străini care au ocazia să le vizioneze în cadrul galelor sau zilelor filmului românesc sau la festivalurile internaționale. La multe dintre aceste festivaluri, dintre care cele mai importante sînt cele de la Veneția, Cannes, Moscova, Sydney, Montevideo, La Plata, Karlovy Vary, cinematografia noastră a primit o serie de premii și mențiuni.

Prezențele culturale românești întregesc și amplifică prestigiul pe care România socialistă și l-a cucerit în lume datorită realizărilor ei remarcabile în toate sectoarele de activitate și politicii sale externe, consecventă în instaurarea în lume a unui climat de pace, colaborare și bună înțelegere între toate popoarele.

Nicolae NICOARĂ

DIN NOU ACASĂ

«După marele succes de la Knokke '71, cînd a contribuit substanțial la obținerea Cupei Europei și a celei intercontinentale, și după numeroasele concerte susținute în S.U.A. și Canada (cîteva alături de Ella Fitzgerald), iată că tinăra noastră cîntăreață Aura Urziceanu — revenită de curînd în țară — și-a înscris în palmares un nou capital strălucit: participarea la Newport Jazz Festival.»

Dimensiunile succesului Aurei Urziceanu sînt date și de sonoritatea numelor prezente pe afișul festivalului — Ray Charles, Dave Brubeck, B.B. King, formația Chase etc. — precum și de faptul că i-a revenit cîntărea de cînta în ultima zi a festivalului acompaniată de «big-band»-ul lui Duke Ellington. Prezența Aurei alături de această faimoasă orchestră constituie de fapt începutul unei colaborări care, timp de cîteva ani, se va materializa printr-o serie de concerte în întreaga lume.

«La prestigiosul festival al Academiei de dans din Köln, Gheorghe Căciuleanu a obținut — pentru a doua oară — Premiul cel mare.»

Ziarul Frankfurter Allgemeine Zeitung, comentînd în acest sens, arăta: «Steaua Academiei de dans din Köln se numește tot Gheorghe Căciuleanu.»

În fotografie:
Gheorghe Căciuleanu,
în triplă ipostază
coregrafică.

PE TRAIECTORIILE REPUBLICII

(Urmare din pag 16)

Ing. STELIAN TOADER

director adjunct științific al institutului de proiectări și cercetări pentru automatizări

OFENSIVA AUTOMATIZĂRII

Una din temeliiile progresului tehnic contemporan o constituie introducerea automatizării în conducerea proceselor tehnologice. Iată de ce cercetătorii și proiectanții în acest domeniu și-au concentrat atenția în ultimii ani asupra aparatului de automatizare destinate reglării proceselor tehnologice, diversificării și integrării ei. Astfel a fost posibil să se elaboreze un nou sistem de reglare electronică, la nivelul tehnicii mondiale, prin folosirea largă a circuitelor integrate. Avînd în vedere că uzura morală a unui nou produs este extrem de rapidă, specialiștii noștri «s-au grăbit» și au dat în producție o serie de reglatoare electronice destinate grupurilor energetice de mare putere (300–600 MW). Marile și puternicele noastre hidro și termocentrale, cum ar fi cele de la Bicaz, Lotru și Porțile de Fier, au astfel «înmagazinate» în uriașele lor tablouri de comandă automată o parte de loc neînsemnată din gîndirea tehnică românească.

Un alt sector în care automatizarea a cucerit teren în ultimii ani este cel al elementelor de comandă și semnalizare cu dispozitive de comunicație statică. Este vorba de sistemul UNILOG-F, primul tip de echipament realizat în țară și destinat automatizării căilor ferate. Cu ajutorul lui se comandă automat toate substațiile electrice de alimentare existente, în funcție de numărul trenurilor aflate în circulație.

Tot cu sistemul UNILOG au început să se realizeze echipamente de telemecanică pentru sistemul de irigații care se va crea în perimetrul Calafat-Băilești, Carasu,

Mostiștea și Terasa Brăilei, ceea ce, evident, va duce la ridicarea nivelului tehnic al agriculturii.

Toate acestea fac ca anii republicii să se confunde cu anii de ofensivă maximă a automatizării în economia socialistă, cu anii de modernizare tehnică — prin automatizări — a întregii industrii românești.

Dar spectrul automatizării este extrem de larg. El s-a extins și se va extinde în continuare vertiginos — după cum s-a relevat și la cea de-a doua ediție a Tîrgului Internațional-București — și în domeniul mașinilor-unelte. Ținîndu-se seama de necesitățile economiei naționale, precum și de faptul că aceste produse au o desfacere sigură, se impune — și specialiștii au înțeles acest lucru — realizarea în întregime a planului prioritar de fabricare a mașinilor-unelte cu comandă numerică, care constituie cea mai nouă tendință pe plan mondial. Superioritatea acestora derivă din aceea că ele dispun de un program de lucru stabilizat, astfel încît muncitorul nu mai este solicitat decît pentru pornirea și «alimentarea» mașinii cu piese de prelucrat. Cît privește elementele de control, acestea dispar, deoarece piesa este executată automat, cu toleranțele prescrise în desen. Toate acestea duc la mărirea timpului de utilizare a mașinii cu 20–30%. Mai mult, în anii cincinalului comanda numerică va fi ea însăși perfecționată, astfel încît mașina își va putea alege singură avansul și vitezele. Iată doar cîteva fapte care vădesc că în republica noastră socialistă automatizarea este în marș.

Ing. F. MUNTEANU

directorul institutului de cercetări și proiectări pentru tehnică de calcul

ECHIPAMENTE DE CALCUL PENTRU PRELUCRAREA DATELOR

O caracteristică principală a civilizației contemporane o constituie, fără îndoială, pătrunderea calculatoarelor electronice în gestiunea economică și chiar în sfera proceselor de producție.

Această penetrație a computerului în economie a început să se facă simțită și în dezvoltarea industrială a României.

Neposedînd nici un fel de experiență în acest domeniu, dealtfel foarte tînăr și pe plan mondial, a fost nevoie mai întîi să se dezvolte la noi o bază puternică de cercetare și proiectare pentru a traduce în practică politica partidului și statului nostru, îndreptată spre aplicarea în producție a celor mai de seamă cuceriri ale minții omenești.

Creîndu-se o rețea de cercetare și proiectare capabilă să asimileze și să elaboreze calculatoare din generația a treia din familia «Felix», cu viteze de lucru de peste 100 000 operații pe secundă, s-a trecut în România, în ultimii ani, la fabricarea de calculatoare și la dezvoltarea unei rețele de prelucrare a datelor cuprinzînd centre teritoriale, unități de calcul aflate în circuitul diferitelor ministere și centrale industriale sau al unor întreprinderi de primă mărime. Pînă în prezent au fost date deja în folosință la București, Cluj, Iași, Timișoara și în alte orașe, puternice centre echipate cu calculatoare românești care deserveșc cu succes marile întreprinderi aflate în zonele geografice respective. Cele mai diverse probleme, cum ar fi pregătirea fabricației, lansarea și urmărirea operativă

a producției, gospodărirea stocurilor de materii prime, încărcarea mașinilor sau plata salariilor, sînt rezolvate într-un timp minim, eliberîndu-se în același timp o mare cantitate de forță de muncă.

Darea în folosință a acestor centre teritoriale de calcul constituie un succes deosebit obținut de poporul nostru în anii republicii pe linia modernizării economiei naționale.

În continuare, după ce vor intra în funcțiune cele 20 de centre prevăzute în acest cincinal, se va trece la interconectarea lor prin magistrale pentru transmiterea de date. Mai mult, cu începerea din penultimul an al cincinalului se vor dota un număr sporit de întreprinderi cu calculatoare și se va începe organizarea băncii centrale de date și se vor realiza primele legături de teleprelucrare.

Pentru realizarea acestor deziderate, în anii următori se va intensifica ritmul de integrare a producției proprii de echipamente de calcul și se va trece la diversificarea acestora. Pînă în 1975 industria de calculatoare se va dezvolta astfel ca să poată satisface din ce în ce mai mult cerințele interne și — eventual — cele de export. Aniversarea unui sfert de veac de la proclamarea republicii găsește acest sector înaintat al cercetării științifice și al tehnicii care este calculul electronic, în plin avînt

Interviuri realizate de
Radu VLAICU și Ion VĂDUVA-
POENARU

**ISTORIA DE IERI ȘI DE AZI
PE ECRAN**

**FILMUL
PATRIOTIC -
O PERMANENTĂ**

O privire în urmă, aruncată prin compartimentele cinematografiei noastre, descoperă de fiecare dată că filmul românesc s-a apropiat de istorie cu o anumită gravitate și răspundere care explică succesele reale înscrise în această direcție. Este unul dintre puținele domenii în care filmul izbutește să-și însușească spiritul acelor tradiții înaintate din cultura noastră în numele cărora în istorie se caută temeuri pentru contemporaneitate. Sentimentul unității dintre trecut și viața prezentă străbate, de la un capăt la altul, o bună parte a artei românești, creînd o zonă de frumusețe și vibrație aparte. Solidaritatea cu trecutul de luptă și jertfe a constituit totdeauna o dominantă a spiritualității și culturii poporului nostru. Bălcescu, Eminescu, Sadoveanu, atîția alții înainte și după ei, nu ne-au lăsat cuvinte parfumate despre ruine, poeme paseistice, ci conștiința unei istorii prin care ființa noastră națională a trecut cu curaj, cu demnitate și destoinicie. Cinematografia — artă care mai mult decît oricare alta poate capta, mutila sau deforma trecutul — s-a aliniat unei tradiții fericite și nu întîmplător filmul nostru istoric aparține unui sector al seriozității artistice. Accidentele regretabile, cum a fost recentul *Săgeata căpitanului Ion*, nu schimbă cu nimic realitatea existentă.

Reamintim că în anii din urmă cinești dintre cei mai prestigioși, de pe diferite meridiane, s-au străduit să acorde o nouă demnitate filmului istoric. Kawalerowicz medita asupra destinului unui conducător de stat prin intermediul unui colos filmic, acel fascinant *Faraonul*. Miklos Jancso, în toate tulburătoarele sale creații, nu face decît să reia, din alte unghiuri, obsesiile sale despre relația individ-istorie. Cred că pe linia acestor perspective de înnoibilare a genului trebuie luate în seamă câteva dintre realizările cineștilor noștri. Fie că au fost închinare unor eroi intrați în legendă, ale căror fapte le învățăm în primii ani de școală (*Decebal*, *Mihai Viteazul*, *Tudor*), fie unor momente încărcate de semnificații din istoria născută sub ochii generațiilor actuale, aceste filme înscriu un act de cultură propriu și necesar unei cinematografii naționale și, totodată, împlinesc înalta menire patriotică a artei. *Tudor*, *Dacii*, *Columna*, *Mihai Viteazul* impun trăsăturile epopeii noastre cinematografice: o atitudine în fața istoriei, nu folosirea

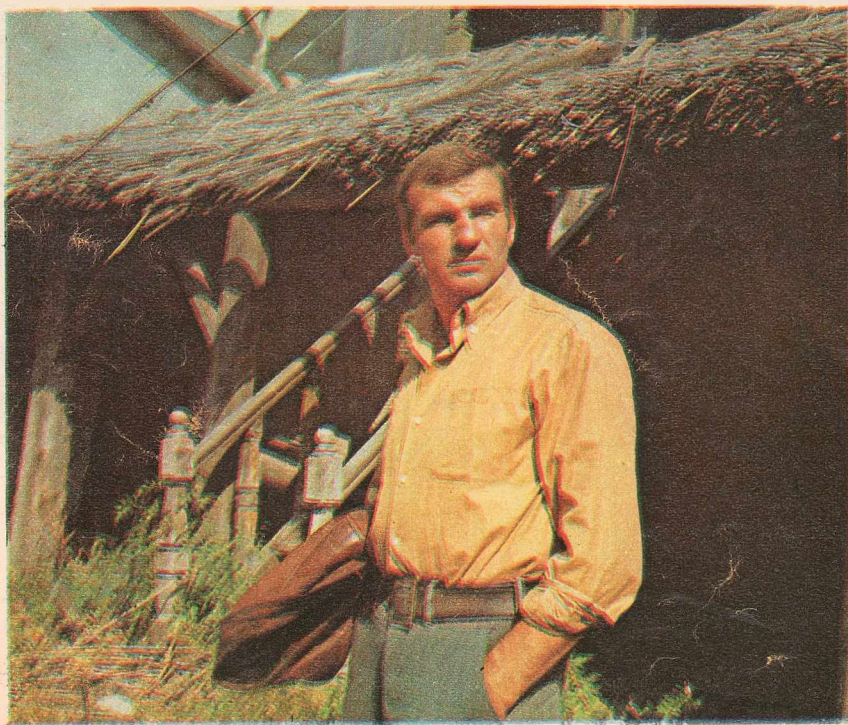
acesteia drept pretext, sublinierea permanențelor spiritului românesc, dorința neostenită de libertate și de continuitate pe aceste pămînturi, dîrzenia, înțelepciunea strămoșilor.

Scenariști ca Titus Popovici și Mihnea Gheorghiu, regizori ca Sergiu Nicolaescu, Lucian Bratu s-au distins printr-o emoționantă redimensionare cinematografică a înțelesurilor sociale și etice ale istoriei.

Filmul istoric de ample dimensiuni a cunoscut o

▲ *«Columna» — fresca unui început de istorie.*

▶ *Ilarion Ciobanu a întîlnit în Mihai Roman («Cu mîinile curate», «Conspirația», «Fuga») un autentic erou comunist.*

vizibilă ascensiune către cotele valorice, succesul autentic înregistrat de *Mihai Viteazul* fiind o deplină confirmare. Spectatorii nu l-au uitat, în discuțiile cu diverse categorii de public, creația lui Titus Popovici și Sergiu Nicolaescu revine adeseori ca un punct de referință. Suflul epocii, temperatura specifică, întrebările ei care nu ne pot lăsa nici astăzi indiferenți, neliniștea și dăruirea eroului, pilda sa de abnegație și sacrificiu, toate acestea au cucerit adevărul celor cărora le sînt destinate filmele noastre, spectatorii.

Unui succes de durată îi sînt destinate și filmele ce țînesc direct din istoria contemporană. Se profilează de pe acum un capitol distinct în cinematografia noastră, un capitol fierbinte aș spune, scris la școala filmului politic al zilei. *Serata*, *Puterea* și *Adevărul* sînt nu numai documentele pe care cei de astăzi le pregătesc pentru cei care vor veni, ci expresia unui moment de conștiință, trăit pe treptele de sus ale emoției și răspunderii. Realizate de personalități artistice cu structuri deosebite, filmele mai sus-menționate se apropie însă prin autenticitatea invitației la meditație, la acțiune și răspundere. Orchestrată riguros, ca o simfonie de factură clasică, în care nici o intrare și nici o ieșire nu este întâmplătoare, ci pregătitoare a unui nou acord, *Serata*, poate nu îndeajuns de discutată la vremea ei, rămîne unul din filmele cele mai personale din ultima noastră vreme. Malvina Urșianu s-a angajat într-o acțiune pe care nu mă sfîesc să o numesc riscantă, aceea de a fixa nu un moment istoric, ci «sentimentul acelu

▲
Mihai Viteazul
— un personaj
memorabil.

(Continuare în pag. 22) ▶

de la A la Z

de Constantin POPESCU

HILL George Roy

Regizor și scenarist american de film și TV, născut la Minneapolis (Minnesota), în 1926. Studiază la Universitatea Yale, obținând o diplomă în muzicologie, urmând apoi după război, cursuri de artă dramatică, în Irlanda, și jucând apoi tot acolo, ca actor. Revine în S.U.A. unde joacă Shakespeare pe scenele de pe Broadway, dar înzestrat cu un talent multilateral, nu se poate opri la stadiul de actor și, începând prin a scrie scenarii pentru TV (acceptate în unanimitate), debutează cu *My Brother's Keeper*, făcând apoi (tot la TV) asistență de regie și semnând chiar ca regizor filme și seriale pentru TV newyorkeză. Trece apoi la regia teatrală și după o serie de succese pe Broadway, este solicitat de casa Metro să transpună în film unul din ele: *Period of Adjustment* (1962), în interpretarea cuplului Jane Fonda-Anthony Franciosa. Urmează o altă ecranizare: *Toys in the Attic* (1963), după piesa Lilianei Hellman, cu Gene Tierney, Geraldine Page și

Dean Martin, și un film după un scenariu propriu, *The World of Henry Orient* (1964), cu Peter Sellers, cu mult mai caracteristic pentru stilul prețios și ironic al autorului. Următoarele sale filme vădind aceleși calități formale și același rafinament stilistic aparțin unor genuri net diferite: *Hawaii* (1966), cu Julie Andrews, Richard Harris, Max von Sydow, imbină fresca istorică și romanul de aventuri; *Thoroughly Modern Millie* (1967) evocă epoca revistelor din anii '20, punind din nou în valoare farmecul și vocea Juliei Andrews. În 1969 a realizat *Butch Cassidy și Sundance Kid*, cu Paul Newman și Robert Redford.

HILLER Arthur

Regizor american a cărui notorietate a crescut brusc în urma succesului mondial obținut de filmul *Love Story* pe care l-a realizat în 1970 după ce semnase deja o serie de filme de genuri foarte variate, toate de o calitate depășind media comună. La început regizor de teatru și, mai ales, de TV (unde obține frumoase succese personale), își face intrarea în lumea filmului cu o producție cvasidocumentară, *This Rugged Land* (1962), și cu o emoționantă epopee din anii celui de-al doilea război mondial: *The Miracle of the White Stallions* (1963), cu Robert Taylor și Lilli Palmer, film turnat la Viena. Urmează trei filme de o rară subtilitate psihologică relativ la diverse moduri o anumită concepție de viață, anumite moravuri americane contemporane: *The Wheeler Dealer* (1963), cu James Garner, *The Americanization of Emily* (1964), cu Julie Andrews, și *Promise Her Anything* (1965), cu Warren Beatty. După o comedie originală, integrându-se perfect în aceeași linie de satiră socială, *Penelope* (1967), cu Natalie Wood, după un exemplar film de război, *Tobrouk* (id.) cu George Peppard și Rock Hudson, și o comedie amară de insolită factură, *Popi* (1969), are loc fericita întâlnire cu scenaristul Eric Segal, după romanul cărui va realiza *Love Story*. După acest mare succes A.H. realizează pe rând: *The Out-Towners* (Provinciarii, 1970), *Plaza-Suite* (1971), cu Walter Matthau, *The Hospital* (id.) și *The Man of La Mancha* (1972).

HILLER Wendy

Actriță britanică de teatru și film, născută la Bramhall, Cheshire, Anglia, la 15 august 1912. Debutează cu succes pe scenele londoneze în 1935 și în același an va întreprinde un turneu în S.U.A. cu piese din repertoriul lui George Bernard Shaw. Solicitată de o casă de filme britanică, apare pentru prima oară pe ecran în 1937 în *Lancashire Luck*, dar și în cinematograful va cunoaște celebritatea tot datorită pieselor lui Shaw. Turnează astfel succesiv două din marile ei succese de pe scenă: *Pygmalion* (1938), alături de Leslie Howard ca partener și regizor, și *Major Barbara* (1940), de Gabriel Pascal, cu Rex Harrison, în care va pune în valoare o dată mai mult temperamentul său dramatic și inteligența sa activă, esențiale în aprofundarea personajelor atât de complexe ale dramaturgului irlandez. Turnează totuși rar, în limita timpului disponibil, între două angajamente teatrale. Cunoaște frumoase succese personale în: *I Know Where I'm*

Going (1945), *An Outcast of the Islands* (Aventuri în arhipelag, 1951, Carol Reed), *Sailor of the King* (1953), *Something of Value* (1957), *How to Murder a Rich Uncle* (1958), *Separate Tables* (1959), *Sons and Lovers* (Fii și îndrăgostiți, 1960, J. Cardiff), după romanul lui D.H. Lawrence, *Toys in the Attic* (1963, G.R. Hill), *A Man for All Seasons* (Un om pentru eternitate, 1966, Fred Zinnemann).

HIRSCH Robert

Actor francez de teatru și film, născut la L'Isle Adam, la 26 iulie 1927. Figură populară a scenei și filmului francez de azi, R. H. a urmat cursurile Conservatorului de artă dramatică din Paris la clasele lui René Simon și Henri Rollan. La numai doi ani după intrarea sa la conservator obține premiul I pentru comedie clasică, în *Préjosses ridicole*, și pentru comedie modernă, în *Magnificol incornorat*. Creațiile sale, salutate în unanimitate de critici în cel mai variat repertoriu cu puțință, îl situează în primul rang al actorilor francezi de comedie. Anul 1951 îi aduce numirea sa ca societar al Comediei Franceze și marchează debutul său în film, într-unul din memorabilele sale succese scenice: *Le Dindon*. În următoarele sale filme: *Si Versailles m'était conté* (1953), *Les intrigantes* (1954), *Votre dévoué Blake* (id.), *Parce que je vous aime* (1955), *En effeuillant la Marguerite* (1956), *Notre-Dame de Paris* (id.),

La Bigorne, caporal de France (id.), *Mimi Pinson* (1957), *Maigret et l'affaire St. Fiacre* (1959), *125, rue Montmartre* (id.), se afirmă ca unul din cei mai străluciți juni primi de comedie ai ecranului francez. În *Pas question le samedi* (coprod. franco-israeliană) reușește astfel o adevărată performanță actoricească interpretând nu mai puțin de 13 roluri diferite, fără a cădea în exhibiționism sau cabotinaj. Aceași virtuozitate actoricească, dar și același farmec cuceritor le va risipi din plin în filmele sale următoare: *Monnaie de singe* (Escroc fără voce, 1964), *Martin soldat* (1966), *Toutes folles de lui* (1967), *Les Cracks* (id.), *Appelez-moi Mathilde* (1969) etc.

FILMUL PATRIOTIC — O PERMANENȚĂ

(Urmare din pag. 21)

moment», 23 August. O lume care își trăiește agonia, conștient sau nu, o lume care, în mod inexorabil, va trebui să dispară, este precis diagnosticată și pândită până în preajma năruirii, cu încrederea că după convulsia necesară se vor limpezi zărilor. Rămâne un film de excepție această *Serată* continuat, într-un anumit fel, pe planul succesiunii evenimentelor de cea operă de matură realizare civică și artistică, străbătută de

«Puterea și Adevărul» —
moment de conștiință.

patos revoluționar, care este *Puterea și Adevărul*, punctul de vîrf al cinematografului românesc din acest an. Sensurile profunde ale complexei și atât de umane dialectici a «puterii adevărului», captate cu un remarcabil simț al sintezei, semnificația unor etape ale maturizării politice, marcate de căutări febrile, de chinurile cunoașterii, ale îndoielilor și erorilor vremelnice și-au găsit o expresie majoră în acest film care reface cu argumente trăite însăși traiectoria adevărilor revoluționare, a ideilor în acțiune.

Istoria își cere dreptul de a pătrunde în cinematograful anii ei de zăbucium și izbîndă. Este o sarcină de cinste și de răspundere aceea de a da viață unor eroi care, începînd cu cei vechi și terminînd cu comuniștii anilor contemporani, pot fixa imaginea unui popor a cărui demnitate și neînfricare vin de departe. Este un capitol mereu deschis, căruia în ultimele luni i s-au mai adăugat câteva filme de cert interes: *Cu minile curate* și *Bariera*, care diversifică, adaugă tonuri noi tabloului înfățișat în aceste câteva linii sumare.

Sînt așteptate, cu încredere, *Conspirația* și *Fuga* realizate de Manolă Marcus după scenariile lui Titus Popovici și Petre Sălcudeanu, filme ce vor contribui, sperăm noi, la consolidarea valorilor epopeii noastre cinematografice contemporane.

Magda MIHĂILESCU

«Serata» —
una din creațiile de prestigiu
ale ultimilor ani.

tv

de C. N. CONSTANTINIU

„emisiunile gîndirii mobile“

Pentru tineri, întregul program al TV poate fi urmărit, conștientat, în cele mai diverse ipostaze. Dar sînt și emisiuni speciale consacrate vârstei adolescente, în care tinerii își pun în dezbateri problemele specifice, sînt ei înșiși eroii emisiunilor, așa cum în fiecare luni după-amiază programul II le este în întregime rezervat.

Sînt necesare emisiunile speciale dedicate tineretului? Considerăm că inițiativele televiziunii în această privință sînt extrem de oportune. O vastă problematică cuprinzînd dezbateri despre educație, alegerea profesiei, integrarea tinerilor în procesul producției materiale, incursiuni în teritoriul delicat al sentimentelor pasionează și invită la meditație nu numai generațiile care vin. Ce aduc nou și convingător aceste emisiuni?

Mai întîi o anume prospețime, o confesiune sinceră și directă. Nici o discuție nu pare confecționată. Totul e spus deschis, spontan, rod al unei reflecții imediate, nepremeditate.

Dialogul acesta al adevărului și al opțiunii fără reticențe impresionează și stîrnește un acut interes. Tinerii afirmă păreri îndrăznețe, fac planuri îndrăznețe, privesc cu o adîncă seriozitate viața, rostul lor în societate, abordează probleme dificile și dau soluții surprinzătoare.

Nu în multe emisiuni ale televiziunii transpare — ca în cele ale tinerilor — sentimentul reconfortant al unei profunde meditații intelectuale, al siguranței cu care sînt abordate temele puse în discuție, girul competenței.

De ce să n-o spunem, cei maturi își dau cîteodată senzația blazării, a frustrării realității, a convenționalului, a disimulării. (Mai ales în emisiunile cu un pronunțat caracter critic.)

Tinerii vorbesc deschis, se exprimă tulburător de direct și nu ezită în exprimarea opiniilor.

Aproape că simți nevoia să urmărești emisiunile consacrate tineretului cu aceeași pasiune cu care deschizi televizorul la ora serialului cu «suspense».

Aș defini, cu o singură expresie, emisiunile tineretului «emisiunile gîndirii mobile». Cantitatea de idei, de spiritualitate creatoare este impresionantă, ca și receptivitatea la nou, la rapidele transformări din viața noastră economică și socială și la care ei își aduc un substanțial aport.

Ce poate fi mai reconfortant pentru acest timp istoric pe care îl trăim, pentru exigențele pe care el le impune, decît gîndirea alertă, profundă și stimulatorie a tinerilor? Dacă aș fi solicitat pentru un clasament al emisiunilor televiziunii le-aș trece în primele locuri pe cele ale tinerilor.

• O anchetă despre... lux, risipă de spațiu și ornamente arhitecturale, nu suficient de concludentă.

Biroul unui director de întreprindere nu poate arăta ca o... debara.

Un birou elegant și bine utilat e un semn al prosperității și seriozității firmei. Bineînțeles, fără exagerări de decorație interioară.

Elementele decorative ale unei construcții — mai ales atunci cînd este destinată unei activități sociale — nu sînt întotdeauna de prisos. Există și o funcționalitate estetică, deloc neglijabilă.

De acord cu criticarea magazinelor supradimensionate care vînd... detergenți.

Dar nu trebuie căutat luxul acolo unde nu este vorba decît de exprimarea unor criterii artistice indispensabile.

Lupta împotriva risipei trebuie dusă cu tenacitate, dar mai bine alese exemplele, căutate acolo unde într-adevăr ele se manifestă cu pregnanță.

trăiască REPUBLICA!

«...exprimînd aspirațiile de libertate și independență ale poporului, patrioții cei mai luminați au năzuit către o formă de stat democratică, progresistă, care să asigure libertate și dreptate socială pentru cei mulți, neatîrnarea politică și înflorirea economică a țării, să înfăptuiască dreptul sacru al poporului de a fi singur stăpîn în patria sa strămoșească».

NICOLAE CEAUȘESCU

O NĂZUINȚĂ A ÎNAINȚAȘILOR, O REALITATE A PREZENTULUI

de Șerban RĂDULESCU—ZONER și Beatrice MARINESCU
cercetători la Institutul de istorie «N. IORGA»

În trecutul de luptă al poporului român pentru păstrarea și afirmarea atributelor esențiale ale personalității sale, pentru emanciparea sa pe toate planurile, năzuința către o cîrmuire dreaptă, spre o formă de stat democratică și progresistă a fost mereu prezentă. Transmisă din generație în generație, căpătînd un conținut mereu nou în funcție de elementele de structură ce o generau pentru realizarea unui stat în care puterea să emane de la popor, această năzuință a stimulat de-a lungul secolelor lupta revoluționară a maselor, geniul creator al celor mai luminați patrioți, gîndirea progresistă a fiecărei epoci.

Cronici și documente reflectă plenar înclinațiile și tradițiile democratice ale poporului român din cele mai vechi timpuri cît și lupta sa împotriva tiraniei și a nedreptății. În îndepărtatul ev de mijloc, cînd se punea problema domniei centralizate ca mijloc de luptă împotriva abuzurilor marii boierimi cît și a încercărilor de cîrmuire a țării din partea puternicelor imperii ale vremii, creația populară și cultă a consemnat, alături de preamărirea figurilor luminoase ale voievozilor patrioți, elemente de critică la adresa domnilor abuzivi și despotici. Mișcarea socială și gîndirea antifeudală au urmărit, în afara înlăturării boierilor și pedicilor social-economice de esență feudală, realizarea unei forme de guvernămînt care să se întemeieze pe principii democratice în organizarea social-politică.

Năzuința pentru o formă superioară de guvernămînt, pe fondul luptei de eliberare națională și socială, și-a găsit o viguroasă afirmație în procesul destrămării feudalismului și al dezvoltării capitalismului, în perioada formării națiunii și a statului național unitar român. În epoca Revoluției de la 1848, care înscriesese în programul său, pe lîngă idealul de unitate și independență, revendicarea înlăturării privilegiilor și a instituțiilor care generau aceste privilegii, a apărut în gîndirea multor militanți revoluționari și ideea de republică, ca formă superioară de organizare a statului.

Conceptul de guvernămînt republican, fără să fi depășit limitele radicalismului burghez dar exprimînd tendințele obiectiv-progresiste ale clasei capitaliste în plină ascensiune și în același timp opusă reacțiunii feudale, a găsit o fundamentare teoretică în scrierile lui Cezar Bolliac, Eftimie Murgu, C.A. Rosetti, Dimitrie Bolintineanu, dar mai ales în cele ale lui Nicolae Bălcescu și Simion Bărnuțiu.

În evoluția ulterioară a României, în condițiile creșterii forțelor de producție și ale extinderii relațiilor capitaliste, favorizate de constituirea statului național unitar, burghezia și-a asigurat poziții predominante în viața politică. Paralel însă cu consolidarea pozițiilor acestei clase s-a accentuat procesul de diferențiere în sinul ei: pe de o parte, o aripă liberală care se pronunța pentru dezvoltarea industrială ca suport al progresului economico-social, militînd în același timp pentru înfăptuirea unor reforme cu caracter burghez-democratic; pe de altă parte, o

aripă conservatoare legată prin interese comune de moșierime.

Contradițiile din rîndul forțelor sociale dominante au determinat cercurile conducătoare din acea vreme ale țării să încăuneze dinastia de Hohenzollern, după ce în prealabil, ca urmare a loviturii de stat din februarie 1866, domnitorul Alexandru Ioan Cuza fusese înlăturat. Toată «clasa stăpînitoare a început să vadă în Cuza marea primejdie a reformelor cu adevărat democratice», nota cu ani mai tîrziu ziarul «România Muncitoare» comentînd cauzele detronării fostului domnitor.

Instaurarea dinastiei de Hohenzollern nu a putut însă să înhăușe aspirațiile maselor populare și ale reprezentanților ei înaintași spre un regim cu adevărat democratic și o formă superioară de guvernămînt care să slujească interesele poporului și să-l conducă pe calea progresului.

Încă din primii ani ai prezenței sale în țară, Carol I a trebuit să facă față unor puternice acțiuni antidinastice și democrat-republicane care reflectau concepțiile și interesele maselor mijlocii de la orașe și sate. Complotul liberal-radicalilor pentru instaurarea republicii, condus din umbră în vara anului 1870 de C.A. Rosetti, cu numeroase semnificații în toată țara, dar insuficient pregătit și declanșat prematur la Ploiești de spiritul aventuros al lui Candiano Popescu, reprezintă un exemplu grăitor. Demonstrațiile antidinastice de la București, din primele zile ale primăverii următoare (22—23 martie 1871), cînd domnitorul urma chiar să abdice dacă nu ar fi intervenit insistențele reprezentanților reacțiunii interne (Lascăr Catargiu, D.A. Sturdza ș.a.) și internaționale (agenții diplomatici ai Germaniei, Austro-Ungariei), dublate de reprimarea maselor, constituie o altă dovadă. Curentul republican radical-burghez s-a manifestat, în același timp, sub forma unor atacuri ascuțite și vehemente la adresa monarhiei publicate în presa progresistă a vremii. Critica instituției monarhice era adesea însoțită de afirmarea problemelor sociale acute ale momentului, de indicarea unor mijloace pentru rezolvarea lor, de înțelegerea rolului maselor largi în transformările sociale, de sublinierea aspirației populare către o nouă formă de organizare statală. Printre numeroasele articole apărute în acest sens se remarcă în mod deosebit cele sub semnătura lui B.P. Hasdeu, Gh. Panu, Alex. V. Beldiman.

Revendicarea republicii a căpătat un conținut nou odată cu afirmarea în viața politică a clasei muncitoare, clasă consecvent revoluționară, purtătoare a idealurilor de progres, de eliberare socială și națională a poporului român.

Încă de la sfîrșitul secolului trecut, socialiștii români au abordat problema republicii în lumina tezelor marxiste despre caracterul de clasă al statului. Înțelegerea limitelor republicii burgheze nu înseamnă subaprecierea cadrului mai favorabil pe care această formă de organizare statală o creează luptei forțelor progresiste. Gîndirea socialistă a mers mai departe, legînd idealul republican de înfăp-

tuirea unor profunde transformări sociale și subliniind că nu înțelege mișcarea republicană fără «mișcarea socialistă română». «Dacă noi vom putea organiza pe muncitori și a-i face să capete stăpînirea politică — scria Dobrogeanu-Gherea, figură proeminentă a mișcării socialiste, în articolul «Socialismul și republica» — dacă prin această stăpînire politică vom reuși ca mijloacele de producere, unele și pămînt, să nu fie în mina unei singure clase, ci în mina națiunii întregi, dacă prin aceste mijloace am pus în neputință de a se exploata și jefui om pe om... atunci domnia silniciei și a jafului nu vor mai fi, alcătuirea societății de azi va pieri cu toate instituțiile ei...»

Sub înniruirea idealurilor republicane ale mișcării socialiste, cercuri progresiste, publiciști, oameni de cultură, printre care Alexandru Vlahuță, I.L. Caragiale, Constantin Mille, N.D. Cocea și mulți alții au criticat cu asprime monarhia. Grăitoare în acest sens a fost campania antimonarhică prilejuită de jubileul regal din 1906 și de reprimarea armată a răscoalei țărănilor din 1907.

În anii avîntului revoluționar din perioada 1918—1920 mișcări de stradă au vizat însăși structura monarhică a statului, potrivit unuia din documentele vremii, Prefectura poliției Capitalei a fost nevoită să ceară Ministerului de Război mărirea efortului și efectivului de trupe pentru apărarea palatelor din Calea Victoriei și Cotroceni puse în pericol de «agitații continue făcute între lucrătorii Capitalei...»

Continuînd și ridicînd pe o treaptă superioară tradițiile mișcării democratice și socialiste din perioada precedentă, Partidul Comunist Român a subordonat lupta în vederea instaurării unei forme de guvernămînt republicane luptei generale revoluționare pentru făurirea socialismului.

Idealul republicii avea să fie împlinit la un nivel superior celui gîndit de înaintași, de către clasa muncitoare sub conducerea Partidului Comunist Român, avînd sprijinul maselor largi populare, în condițiile create după actul de la 23 August — piatră unghiulară în istoria contemporană

a României, ce nu a marcat doar eliberarea țării de sub jugul fascist, ci și începutul revoluției populare, deschizând poporului român calea făuririi societății socialiste.

Proclamarea republicii la 30 decembrie 1947 a încununat procesul de instaurare deplină a suveranității poporului în România.

Dezideratul de veacuri al mișcării sociale, al gândirii democratice și progresiste a înaintașilor devenise o realitate.

«... O VORBĂ VECHĂ, CARE VA SĂ ZICĂ LUCRU AL TUTUROR»

În cadrul secretariatului guvernului provizoriu din timpul Revoluției de la 1848, Nicolae Bălcescu a avut sarcina specială de a se ocupa de problema propagandei revoluționare.

Pentru a desfășura propaganda în rîndul maselor — Bălcescu a preconizat o metodă inspirată din experiența revoluției franceze din 1789, cerînd și obținînd instituirea comisarilor de propagandă. Fruntașul democrat revoluționar vedea în aceștia un instrument de dinamizare a maselor, de răspîndire a ideilor înaintate, de transformare a ideii făuririi statului român unitar, neatîrnat și modern, într-o forță materială.

Într-un dialog fictiv dintre un fost comisar de propagandă și un orășean, Nicolae Bălcescu și-a expus crezul în ceea ce privește sistemul de guvernămînt ce ar trebui introdus în Țările Române.

Comisarul: Cuvîntul **republică** este o vorbă veche, care va să zică **lucru al tuturor**. Republica este un stat în care oamenii adunați îngrijesc singuri de soarta lor, fără a-și pune stăpîni pe cap, avînd în lucrarea lor drept regulă dreptatea și drept țintă frăția. Într-o republică poporul nu ascultă decît slujbașii aleși de dînsul chiar cu treabă hotărîtă și pe vreme hotărîtă. Acești slujbași sînt deopotrivă cu ceilalți oameni. Ei poruncesc numai în numele poporului și sînt datori a lucra numai pentru dînsul, ascultînd legea făcută de dînsii, supunîndu-se la privegherea necurmată a cetățenilor și stînd totdeauna gata de a da înapoi slujba cu care au fost însărcinați cînd s-a sfîrșit vremea pentru care au primit-o.

Orășeanul: Dar pentru ce zici republica democratică?

Comisarul: Zic democratică ca să arăt că puterea statului și drepturile lui trebuie să fie în mîna poporului întreg și a o deosebi de republica aristocratică, în care puterea e în mîna a nouă oameni numai ce se cheamă nobili sau boieri. Așa, de pildă, statul nostru a fost totdeauna un fel de republică, căci slujbele de la pîrcălab pînă la domn mai tot prin alegere se dă; dar această republică era foarte proastă din două pricini. Întîia că era aristocratică, adică că puterea statului era în mîna boierilor numai și poporul mai nici un drept n-avea. Așa, boierii trăgeau mereu cenușea pe turta lor și chinuiau și despuiau poporul. Al doilea, că boierii încredințau cîrmuirea țării pe viață sau pe o seamă de ani unui om ce îl chema domn și stăpînitor al țării și carele, zicînd că domnește din mila lui Dumnezeu, se unea și el cu boierii de jefuia și tiraniza și robea pe bietul popor. Astfel, boieria și domnia aduceau pieirea țării.

Orășeanul: Așa este. Acum vîd că, dacă numai în republica democratică poate fi poporul slobod și stăpîn pe sineși, adică suveran, e neapărat ca și poporul român, cînd va ajuta Dumnezeu de-și va căpăta iarăși libertatea, să întocmească și el republică democratică.

Comisarul: Fără îndoială, de va voi a sta liber (slobod). Cea mai mare dobitocie ar fi ca românii, după ce își vor cîștiga cu sinele libertatea lor, căci altfel nu se poate cîștiga libertatea, să meargă de bună voia lor să se dea pe vejnicie

sau pe viață unui domn, crai sau împărat, care să-i joace, să-i chinuiească și să-i despoaie după cum îi o fi voia și după firea cea rea a domnilor, a crailor și a împăraților, care cred că țin stăpînirea de la Dumnezeu, că domnesc din mila lui, iar nu din voia poporului; că poporul e supus și rob lui și el e stăpînul, iar nu slujbașul supus poporului, și că el n-are să dea socoteală de cîrmuirea lui decît lui Dumnezeu.

Așadar, de nevoie e ca românii să se întocmească în republică democratică și într-un stat întocmit astfel ca în vîrsta legiuită tot românul să aibă glas la alegerea deputaților, la adunarea obștească a țării și a alege un om cinstit și vrednic care să poarte grija de cîrmuirea treburilor țării și, cîtă vreme se va purta bine, să-l ție în loc, iar de nu să-l depărteze îndată.

AGITAȚIILE ANTIDINASTICE DIN 1871 DOCUMENTE DIPLOMATICE INEDITE

Desfășurarea agitațiilor antidinastice din martie 1871 a fost urmărîtă cu deosebit interes de cercurile diplomatice străine, cu atît mai mult cu cît eventuala abdicare a prințului Carol I ar fi prejudiciat unele interese majore ale marilor puteri în România și în sud-estul Europei. Dăm publicității pentru prima oară două rapoarte ale consulului englez la București, Green, în care se semnalau ministrului de externe britanic, lordul Grenville, evenimentele de la București din zilele de 22-23 martie 1871 și atitudinea adoptată de unele mari puteri față de intenția domnitorului de a abdica.

București, 24 martie 1871

My Lord,
Noaptea trecută prințul rămînînd fără guvern și cîrind zvonuri că tulburările din seara precedentă se vor repeta, m-am dus la palat împreună cu colegii mei, reprezentanții Austriei, Franței, Germaniei, Italiei și Rusiei. Prințul ne-a primit imediat și după ce ne-a mulțumit pentru prietenia pe care i-o arătăm în aceste momente grele în care se afla, ne-a informat despre măsurile pe care le luase.

Înălțimea-Sa ne-a comunicat că primul pas fusese să demită pe domnul Ion Ghika, pe colegii domniei-sale și pe prefectul poliției. El considerase că era de datoria sa să dojenească aspru pe domnul Ghika, dar nu mai mult decît meritase, deoarece întreaga vină o purtau miniștrii și autoritățile ale căror neglijență și slăbiciune, dacă nu și complicitate, au constituit cauza acestei neplăcute manifestații.

Prințul ne-a spus apoi că trimisese după membrii guvernului provizoriu (nota redacției: membrii locotenenței domnești) de la care primise în 1866 puterea suverană, domnul Lascăr Catargiu, generalul Nicolae Goleșcu și colonelul Haralambie. Acesta din urmă lipsea din București. Domnului Catargiu și generalului Goleșcu (prințul) le-a dat dispoziții să întorzeze Camera că dacă aceasta nu era dispusă să accepte condițiile de guvernare pe care i le va comunica mai tîrziu, era hotărît să abdice. (...) Dacă parlamentul va aproba guvernul (n. red.: impus), atunci lucrurile vor intra în normal; dacă nu, după cum am înțeles, se va încerca ceva care nu va fi un **coup d'état** dar ceva asemănător (...).

București, 4 aprilie 1871

My Lord,
Baronul de Pottenburg, colegul meu austriac, m-a informat acum cîteva zile că agentul Prusiei a primit ordine de la guvernul său să dea prințului Carol tot sprijinul și să-l convingă să renunțe de la abdicare. Baronul de Pottenburg a mai adăugat că și el primise dispoziții să spri-

jine această politică sugerîndu-mi să mă unesc cu el pentru a face o intervenție diplomatică în această direcție.

I-am răspuns că nu am primit nici o dispoziție în sensul amintit, dar că îmi dădeam seama de situația neplăcută ce s-ar crea prin abdicarea prințului Carol. Am fost însă de părere că o intervenție străină i-ar mări dificultățile pe care le întîmpină. (...) O intervenție străină, mai ales din partea Germaniei și a Austriei și nesuștinută de forță armată, nu poate să fie decît o sursă de slăbiciune și ar produce încurcături prințului îndeosebi în momentul de față, cînd el este acuzat de a fi sacrificat în afacerea Stroussberg interesele României în favoarea celor germane (...).

«...NUMAI SUB UN REGIM REPUBLICAN LUPTA CLASEI MUNCITOARE SE POATE DESFĂȘURA ÎN TOATĂ PUTEREA EI»

Vechea năzuință a instaurării formei de guvernămînt republicane, menită a crea cadrul luptei revoluționare a poporului pentru emanciparea sa economică și social-politică, figura în programul Partidului social-democrat din România, oglîndit, printre alte documente, și în rezoluția Congresului din 6-8 aprilie 1914:

«Dar în afară de toate aceste modificări este de datoria Partidului social-democrat

să-și afirme în fața principiului monarhic, pe care este întemeiată Constituția țării, principiul său republican, fiindcă numai sub un regim republican lupta clasei muncitoare se poate desfășura în toată puterea ei;

să afirme că numai poporul întreg, de ambele sexe, fără deosebire de religie și naționalitate, poate să hotărască asupra soartei sale și nu un corp restrîns de 100 000 privilegiați; numai o constituantă aleasă de întreg poporul poate da României un regim trainic și sănătos (...)

SUB «PURPURA» MONARHIEI

Crearea Partidului Comunist Român a inaugurat un capitol nou în lupta maselor populare împotriva exploatații și asuprii. Preluînd și dezvoltînd tradițiile republicane și democratice din România, exponent al intereselor poporului, partidul comunist a dezvăluit legătura intimă dintre monarhie și regimul burghezo-moșieresc, și a subordonat lupta pentru un stat republican democratic luptei generale revoluționare. Un loc important în activitatea partidului comunist l-a ocupat munca de propagandă în vederea combaterii iluziilor monarhiste pe care partidele burgheze căutau să le întrețină. În acest sens, cu ocazia împlinirii a trei ani de la suirea pe tron a regelui Carol al II-lea, Comitetul Central al Partidului Comunist Român a redactat un manifest în care, printre altele, se poate citi:

«Exploatați și asupriți.»
«Nici ușurare, nici scăpare din greutățile ucigătoare ale crizei și ale stăpînirii capitalisto-moșierești nu trebuie să așteptați de la rege. El este dușmanul vostru neîmpăcat. Ia fel cu întreaga burghezie și moșierime în fruntea cărora se află.

Scuturați-vă de toate prejudecățile și iluziile monarhice... Nu urmați pe cei care vă duc pe calea ploconelilor și intervențiilor la rege. Aceastea e calea trădării, a afundării voastre în și mai adîncă mizerie și suferință.

Calea îmbunătățirii situației voastre, calea scăpării din criză e calea luptei revoluționare, a luptei hotărîte și necruțătoare, așa cum o organizează și o conduce partidul comunist, așa cum au luminat-o eroicii muncitori ceferiști și petroliști. E calea luptei în front unic a tuturor exploataților și asupriților, în frunte cu Frontul unic al clasei muncitoare, împotriva ofensivei capitalului, împotriva teroarei fasciste și a stării de asediu, împotriva pregătirilor războiului imperialist. E calea luptei pentru doborîrea stăpînirii de foame și sînge a capitaliștilor și a boierimii și, odată cu ea, a monarhiei, sub purpura căreia se ascund cele mai murdare interese și crime (...).

Cu aceeași ocazie, «Scînteia», în adîncă ilegalitate, scria următoarele:

«Muncitorimea brașoveană s-a ridicat la demonstrație în ziua de 8 iunie contra regelui Carol. Ziarele anunță ciocniri cu poliția, un comunist rănit.

Răsunetul avut în masă de chemarea partidului nostru și de organizația tineretului comunist dovedește ura care mocnește în mase contra singerosului rege Carol.

În ziua de 8 iunie n-a fost casă de muncitor și țărani sărac unde să nu mocnească flacăra urii contra celui mai odios monarh, sub domnia cărui în lungul și în latul țării domnesc în rîndurile poporului muncitor foamea și teroarea jandarmului și a agentului de siguranță.

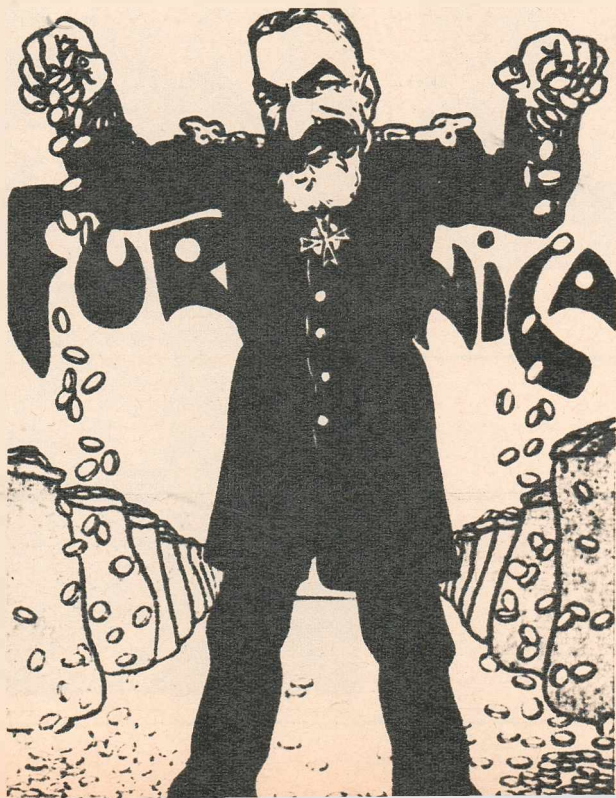
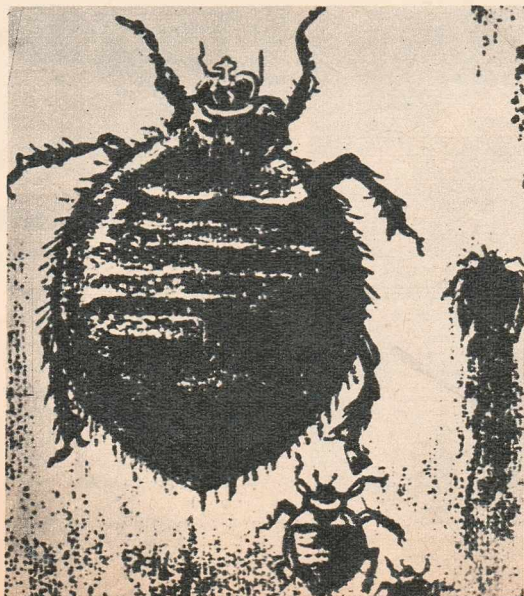
Acțiunea de la Brașov, micile acțiuni din celelalte colțuri ale țării, încrederea cu care muncitorimea a primit manifestul partidului de 8 iunie, trebuie să ducă la întărirea luptei noastre contra dictaturii burghezo-moșierești monarhice; una dintre sarcinile comunistilor este și mobilizarea maselor contra regelui.

Jos dictatura burghezo-moșierească!

Jos monarhia singeroasă!

Trăiască guvernul muncitoresc-țărănesc! (...)

De-a lungul a opt decenii grafica anti-monarhică din țara noastră a exprimat sub o formă incisivă adevăratele sentimente ale poporului față de o instituție care s-a identificat cu interesele claselor exploatare.

ROMANTISM '73

Mulți artiști spanioli, poeți și muzicieni, au cîntat piața Cybele din Madrid, dominată de carul tras de lei al zeiței ce-i poartă numele, Mater Deorum, cum îi mai spuneau romanii.

Se apropie sfîrșitul veacului nostru dar nostalgia altui sfîrșit de secole poate fi recunoscută și în această apariție în alb printre mașinile și semafoarele romanticei piețe madrilenene.

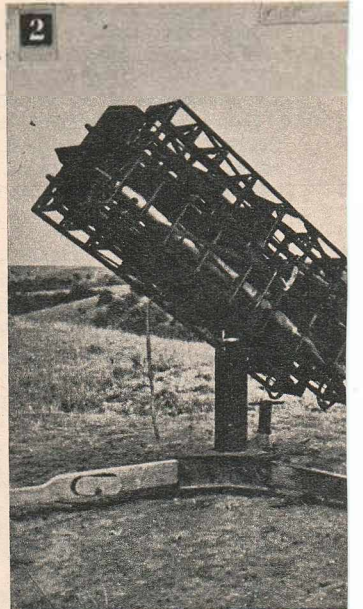
AR FI ȘI GREU...

Prezentînd modelele anului 1973 ale costumelor pentru tenismeni, desenatorul Pierre Cardin n-a pierdut prilejul să înfățișeze, în imagini vii, evoluția costumației în sportul alb. Privind încărcătura de dantele a costumului secolului XIX, ne dăm seama că, într-adevăr, o asemenea ținută ar fi dezastruoasă pentru atacurile la fileu cu retragerea rapidă spre fundul terenului — strategia recomandată în tenisul modern.

PRIMA ȘEZĂTOARE

Societatea scriitorilor români, înființată, sub președinția lui Mihail Sadoveanu, la 2 septembrie 1909, și-a început activitatea publică — prevăzută în statutele sale de organizare — cu o serie de șezători literare organizate în Transilvania, cu scopul principal «de a da îndemn pentru păstrarea limbii și a cărții românești; cartea fiind lumina ce va risipi întunericul, iar limba, maica noastră, dacă am pierde-o, am rămîne orfani și ne-ar călca în picioare neamurile străine» (Sadoveanu, 1910). La Sibiu, prima șezătoare a fost organizată în ziua de 5 martie 1911 și a prilejuit o splendidă manifestare a culturii românești. Fotografia pe care o reproducem ne înfățișează grupul de scriitori care a participat atunci la «înălțătoarea sărbătoare a cărții și a graiului românesc». De la stînga spre dreapta: Liviu Rebreanu, Octavian Tăzlaşoanu, A. de Hertz, Cincinat Pavelescu, Barbu Constantinescu, Emil Girleanu, Caton Theodorian, Victor Eftimiu, Corneliu Moldovanu, Onisifor Ghibu și D. Nanu. Ultima din dreapta: artista Maria Filotti, venită special de la București, ca invitată a scriitorilor, pentru a le recita poeziile.

GRINDINOLOGIE

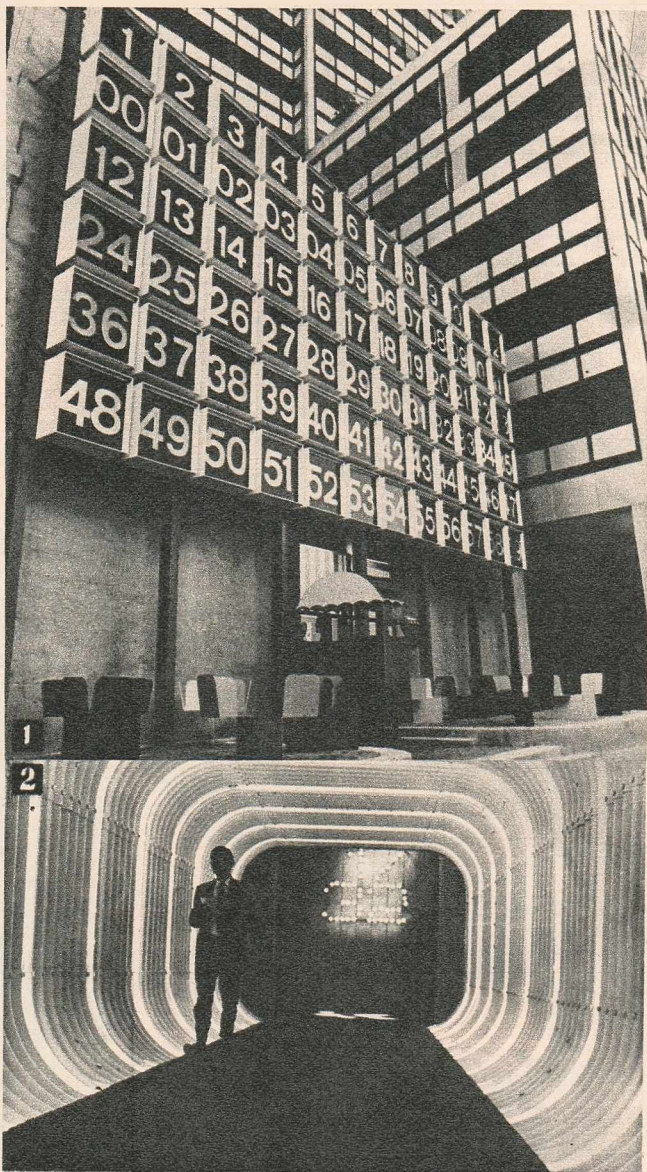
Grindina, iată una din calamitățile naturale împotriva căreia, pînă nu demult, oameni, animale și bunuri erau fără apărare. Odată însă cu intrarea în viața noastră a electronicii, ciberneticii, tehnicii construcțiilor de

TRECI PODU' ȘI EȘTI ÎN ASIA

Coproducție anglo-japono-vest-germană, podul suspendat aruncat peste Bosfor de pe malul european pe malul asiatic, va fi în curând dat în folosință. Podul are o lungime de 1,6 kilometri și este susținut de doi stâlpi uriași, adevărate turnuri, înalte de 165 de metri, ridicate la cele două capete ale podului. În fotografie: reprezentanți ai presei traversează primul pod euro-asiatic.

rachete și proiectilele teleghidate s-au creat premisele detectării norilor aducători de grindină și împrăștierea lor înainte de a produce pagube. Fotografiiile noastre vă înfățișează un grup de cercetători sovietici de la un centru special de luptă împotriva grindinii din Crimeea, alcătuit o schemă de protecție a unei zone din Sudak amenințată de grindină (foto 1) și o instalație de rachete cu ajutorul cărora norii aducători de grindină sînt bombardați și distruși (foto 2).

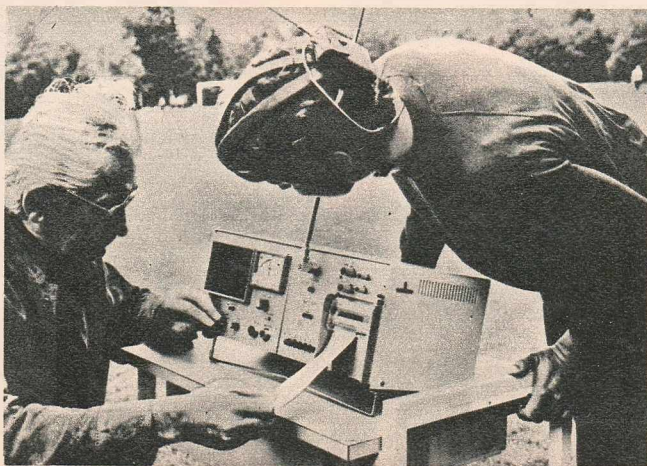
REVOLUȚIE ÎN WALL STREET

Un tânăr constructor american, Melvyn Kaufman, își propune să schimbe radical înfățișarea uneia din cele mai celebre străzi din lume — Wall Street — sediul bursei și al marilor bănci newyorkeze.

Domnul Kaufman e de părere că actualele construcții zgîrie-nori ale cartierului sînt inuman de triste, de deprimate. Drept care, reformatorul a terminat cel de-al doilea zgîrie-nori ridicat după propriile concepții. Intrarea în clădire este străjuită, de o parte și de alta, de magazine luminoase, zugrăvite în culori vii și vesele; un tunel din oțel eloxat cu vădite semnificații de anticipație conduce la lifurile clădirii și ele multicolore zugrăvite și scaldate în lumini albe, roșii, albastre. Ceea ce vedeți în fotografie decorînd fațada imobilului este un... ceas. Funcționează și el pe bază de lumini colorate (foto 1). În cea de-a doua fotografie, pomînitul tunel de oțel.

VAI, CUM ÎI BATE INIMA...

Un aparat înregistrator, în legătură, fără fir, cu o mică antenă montată la casca alergătorului sau ciclistului și iată o posibilitate, extrem de utilă, de a urmări pînă la o distanță de 1,5 kilometri ritmul bătăilor inimii sportivului.

cititori cătrecititori

Pentru a putea insera un număr mult mai mare de adrese la această rubrică vom folosi prescurtări pentru anumite teme foarte solicitate. Astfel, teme diverse = D; automobilism = A; cinema = C; enigmistică = E; filatelie = Ft; literatură = L; limbi străine = Lb; muzică = M; prietenie = P; sport = S; teatru = Te; tehnică = Th; viața tineretului = T; schimb de foto actori = Fa; schimb de ilustrate = V.

Următorii cititori doresc să corespundă:

Balbotină Mariana, 18 ani, Moreni, bd. Petrolului, nr. 13, bl. B, sc. A, et. II, ap. 12, jud. Dimbovița: P, V; Diaconu Iovana, 17 ani, Huși, bd. 1 Mai, nr. 29, jud. Vaslui: D; Petrache Aurelia, 19 ani, contabilă, com. Făceni, jud. Ialomița: D; Rizotti Stefano, 18 ani, instalator, Hunedoara, Aleea Florilor, nr. 1, bl. 116, sc. B, et. II, ap. 5: P, S, V; Biszak Ioan, 22 ani, Arad, str. Prunului, nr. 87: P, V; Co-dreanu Nelu, 18 ani, elev, Sebiș, str. Someșului, nr. 54, jud. Arad: D; Stoian Vilarina, 20 ani, tehn. proiectant, București, sect. 5, Șos. Giurgiului, nr. 119, bl. 11, sc. 1, et. II, ap. 7: Th, T, V; Gafița Marcela, 19 ani, elevă, Iași, Șos. Țuțora, nr. 3, sc. E, et. I, ap. 5: D, Fa; Dima Juliana Roberto, 24 ani, prof., Ploiești, str. Rodica, nr. 3: istorie, M. P. Ș; Butică Constantin, 23 ani, Codlea, str. Armata Roșie, nr. 142, jud. Brașov: L, P, S, V; Butică Ioan, 21 ani, Cluj, str. Popești, nr. 6: P, V; Drăghici Florica, 18 ani, București, sect. 6, str. Pribeașului, nr. 4: P, S, Fa, V; Baba Romeo, 19 ani, Deva, str. Zamfirescu, cămin nr. 2: C, L, M, P, Fa, V, istorie; Anghel Elena, elevă, București, sect. 7, str. Drumul Săbăreni, nr. 35 A, of. p. 17: Fa, V; Găvruta Doina, Brad, str. Libertății, nr. 18, bl. A7, sc. II, et. III, ap. 31, jud. Hunedoara: D, Fa, V; Colteanu Elena, Buzău, str. Paring, nr. 6: zoologie, Ft, M, V; Lungu Elena, 26 ani, Iași, str. Decebal, nr. 4b, bl. X9, et. IV, ap. 18: D, V; Danilov Dana, 19 ani, și Modorcea Mariana, elevă, Tecuci, str. Andrei Șaguna, nr. 7: D, V; Ioniță Gh. Ana, 18 ani, elevă, com. Ederile, jud. Dimbovița: L, Lb, Fa, V; Maiterth Brigitte, 19 ani, funcționară, Deva, str. Simion Bărnuțiu, nr. 21: P, Fa, V; Man Sofica, 24 ani, tehn. veterinar, Deva, cart. Gojdu, str. Mărăști, bl. A 1-5, sc. 1, et. II, ap. 9: P, Fa, V; Tomița Vasilica, 16 ani, elevă, Galați, str. Partizanilor, nr. 4, bl. 4, sc. 1, et. III, ap. 15: Fa; Bolzoc Emanuela, 20 ani, muncitoare, Arad, str. Patriei, nr. 14: pictură, P, V; Toth Olga, 20 ani, Toplița, str. Gării, nr. 36, jud. Harghita: C, L, M, P, Fa, V; Nae Silvia, Craiova, str. Dezrobirii, bl. H1, sc. 2, ap. 2: D, V; Bunea Mary, elevă, com. Ivănești, sat Dumbra- vița, jud. Botoșani: V; Vintu Pavel, 22 ani, tehnician, Bucu- rești, sect. 4, Bd. 1848, nr. 44, sc. B, ap. 19: L, P, T, V; Amuza Cornelia, 20 ani, Poiana-Cîmpina, str. Gării, nr. 106, jud. Prahova: P, V; Dăgaru Ioan, 23 ani, ofițer fluvial, Galați, str. Democrației, nr. 20: navigație, V; Ursan Elisa- beta, Reghin, str. Mihai Viteazul, bl. B2, sc. II, et. I, ap. 25, jud. Mureș: P, V; Drăgan Mariana, 20 ani, contabilă, com. Slobozia-Conachi, jud. Galați: S, V; Beacci Elena, Iași, str. Decebal, nr. 26 A, bl. Q4, sc. A, et. III, ap. 13: D, V, schimb de discuri; Badaș Ligia, 18 ani, elevă, com. Zidurile, sat Colibași, jud. Dimbovița: D, Fa, V; Postolache Mariano, 22 ani, muncitoare, Focșani, str. Mare a Unirii, nr. 331: Fa, V; Roșu Gabriel, 24 ani, Cîmpulung Moldovenesc, str. Sirenei, nr. 10, bl. B3, sc. C, ap. 58: D, V; Pirvulescu Gorică și Grigorie Toma, stud., Craiova, str. Libertății, nr. 31, cămin stud. nr. 1: D; Băbălu Ion, com. Băbuleni, jud. Dolj: P, V; Cișleanu Valentina, elevă, Galați, str. Ovidiu nr. 40: Ft, P, T, V; Slabu Nutu, Curtea de Argeș, str. T. Vladimirescu, nr. 8: D; Kovacs Tatiana, 17 ani, elevă, Iași, str. 13 Decembrie, nr. 43: P, V; Timpăniaru Mariana, 20 ani, Alba Iulia, str. Dobrogeanu Gherea, nr. 48: P; Cabzaș Vasile, 18 ani, mecanic auto, Timișoara, str. Rovine, nr. 1, ap. 5: D, V; Manea Dan, 19 ani, stud., București, sect. 5, bd. G. Coșbuc, nr. 81-83: E, L, P, T; Nicorescu Florin, 18 ani, și Nicorescu Marineț, 23 ani, com. Movileni, jud. Olt: D; Cioabă Asanică, 19 ani, elev, Sinaia, Fundă- tura Amurgului, nr. 6, bl. 16, et. I, ap. 5: Lb, P, V; Vata- rianu Ștefania, 23 ani, tehnician, Iași, str. Bularga, nr. 16, et. III, cam. 89: M, P, V; Badiu Viarica, 17 ani, elevă, com. Topolog, jud. Tulcea: D, V; Suverdeanu Diana Elena, 18 ani, Iași, Aleea Decebal, nr. 7, sc. B, ap. 3: M, S, T, V; Albu Costel, 17 ani, timplar, Timișoara, str. Daliei, nr. 8, et. I, ap. 6: P, S, T; Chivu Argentina, Tulcea, str. Isaccea, bl. M1, sc. B, ap. 10: V; Feraru Stelian, Craiova, str. George Enescu, nr. 68: D; Nimară Daniel, 20 ani, lăcătuș, Motru, bl. D1, sc. B, et. III, ap. 80, jud. Gorj: D, V; Ionescu Renata, 18 ani, elevă, Brad, str. Libertății, bl. B22, sc. 1, et. II, ap. 7, jud. Hunedoara: Lb, M; Ionescu Corneliu, Galați, Țiglina II, bd. Constructorilor, bl. B1, ap. 57: P, S, V; Vițelaru Mary, Iași, cart. Alex. cel Bun, bl. J2, sc. B, ap. 4: P; Prioteasa Grigore, 24 ani, laminator, și Borota Sabin, 25 ani, lăcătuș, Hunedoara, bd. Corvin, nr. 11, bl. C.M. 1, ap. 63: D, V; Bras Ella, 22 ani, funcționară, Focșani, str. Măgura, nr. 50: L, Lb, M, pictură, turism; Andreescu Eleria, 17 ani, elevă, Constanța, str. Ștefan cel Mare, nr. 67, bl. 36, sc. C, ap. 25: D; Baltă Corneliu, 32 ani, tehnician, București, sect. 4, str. L. Pătrășcanu, nr. 6 A, bl. Y1, et. IX, ap. 122: Ft, V; Andreescu George, 27 ani, tehnician, Craiova, Calea Bucu- rești, bl. 3, sc. 1, ap. 17: D, V; Andrei Elena, 17 ani, elevă, Călărași, bd. Gh. Gheorghiu-Dej, bl. 32, sc. A, et. III, ap. 23: P; Lazea D. Georgeta, 17 ani, elevă, com. Topolog, sat Sîmbăta-Nouă, jud. Tulcea: pictură, M, P, S, V; Ursache Tinca, 24 ani, asist. medicală, și Bejan Săftica, 19 ani, elevă, Focșani, str. Comisia Centrală, nr. 11 bis: D, V; Munteanu Geta, 20 ani, elevă, Galați, str. Prelungirea Bucureștiului, nr. 2, bl. tineret, et. II, cam. 53: D, V; Nițescu Dorina, 19 ani, elevă, com. Ludești, jud. Dimbovița: D, V; Bazalau Mimi, 19 ani, și Stanciu Vali, 19 ani, Pitești, str. Negru Vodă, bl. 10, ap. 34: M, P, V; Bindilă Iosif, 19 ani, lăcătuș, Gheorgheni, str. Bucinului, nr. 38/A, jud. Harghita: S, Th, I; Diaconu Costinel, 17 ani, și Georgescu Constantin, 16 ani, elevi, com. Horezu, jud. Vilcea: Fa, V; Borciță Petru, 18 ani, electrician, Reșița, str. Beethoven, nr. 41: D; Bogdan Wanolica, 17 ani, elevă, Dărmănești, str. Brătulești de Jos, jud. Bacău: L, M, P, S; Dirpeș Sever, com. Podeni, sat. Maiarișca, nr. 89, jud. Mehedinți: D, V.

UN PALTON MODERN ȘI ELEGANT

PE
GUSTUL
DV.

VĂ PUTEȚI ALEGE
DIN BOGATA COLEC-
ȚIE A MODEI ACTUA-
LE CE VĂ STĂ LA DIS-
POZIȚIE ÎN MA-
GAZINELE ȘI RAIOA-
NELE DE CONFECȚII.

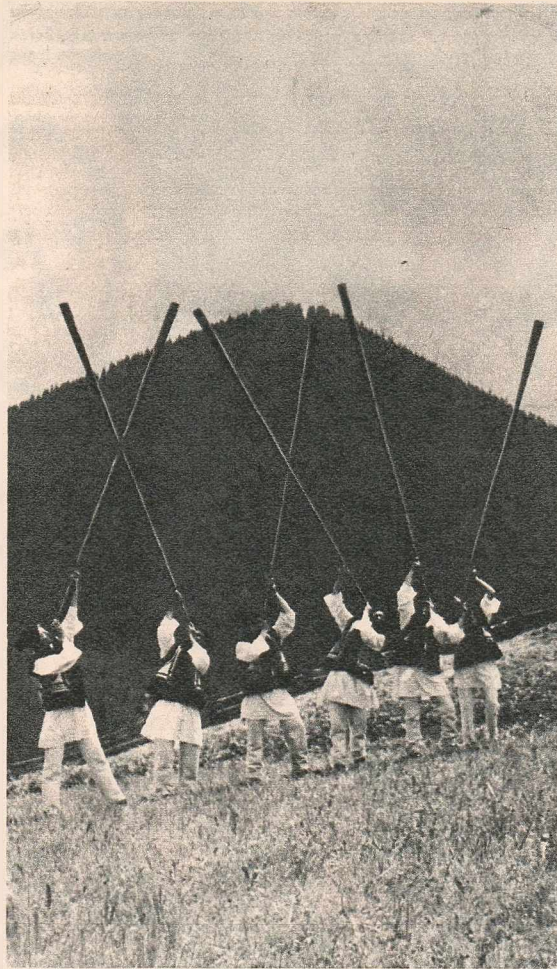
de Gh. EPURAN

schiul, marea bucurie a iernii

Pe stelele albe ale fulgilor de nea coboară, când liniștită, când viforoasă, iarna. Haina ei rece dă o nouă față lumii noastre în care acest anotimp este oaspete doar într-un pătrar al anului. Cum îl întâmpinăm? Gusturile fiind diferite și primirea lui este alta de la un om la celălalt. Fiindcă în bucuria nevinovată, nealterată, a copiilor pare a fi mai mult adevăr decît în manifestările prinse în chingi de prejudecăți și obișnuințe ale oamenilor maturi, sînt tentat să cred că iarna poate fi o bucurie pentru toată lumea, așa cum este pentru joaca copiilor, pentru promisiunea de roade a ogoarelor și pentru cei ce-au avut ocazia să cunoască mai de aproape și să îndrăgească gravurile în argint ale peisajului ei.

De fapt, cu iarna s-a întîmplat ca și cu muntele. Doar că un veac a despărțit începuturile, turismul de munte croindu-și drum în lume la sfîrșitul secolului XVIII, iar cel pe schiuri în amurgul celui de-al XIX-lea. Încercările omului de a învinge iarna au fost — firesc — mai timpurii. I-au lipsit însă instrumentele eficiente. Ele se numesc schiuri și au coborît pe paralela 45° (care este, cu aproximație, și a Alpilor) din nordul veșnic alb unde s-au născut înaintea roții, deci cu mai bine de 5 milenii în urmă. Aceste tălpici minune, făcute cunoscute în lume de îndrăzneța traversare a Groenlandei de către Nansen, au devenit încet-încet instrumentele de joacă ale omului modern, tot mai convins de necesitatea de a reveni măcar din cînd în cînd în mijlocul naturii spre a-și reîmprospăta forțele. Cu ajutorul schiurilor, omul din Alpi și Carpați și apoi oamenii din toți munții lumii au învins iarna, și muntele — devenit vastul teren de joacă al verilor — s-a văzut îmbogățit cu un al doilea sezon de vîrf. Privind astăzi în urmă, sînt impresionat de saltul pe care l-a făcut schiul, atît în lume cît și la noi. Pentru ceea ce se întîmplă în lume este suficient să consemnăm cifra globală — estimativă desigur — a practicanților schiului: peste 25 de milioane. Doriți și o comparație? Fotbaliștii sînt înregistrați în statistici doar cu 20 milioane. Ce s-a întîmplat cu schiul la noi? Să ne întoarcem cu un sfert de veac în urmă în stațiunile de pe Valea Prahovei și la Poiana Brașov. Ne vom regăsi un mînunchi de schiori, fii ai munților și cîțiva «vilegiaturisti»; vom afla doar două firave pîrtii amenajate și nici un mijloc mecanic de urcat panta, deși ele apăruseră de mult prin alte părți. Să pășim astăzi pe aceleași locuri: un furnicar de schiori pe pîrțile înmulțite și lărgite (și nu numai în cele două săptămîni ale vacanțelor școlare); o rețea de cabluri care ușurează urcușurile și înzecește coboririle. Să mai adăugăm schimbările din stațiuni? Scopul rîndurilor de față nu-i un bilanț. Am făcut o mică incursiune în istoria iernii și a instrumentelor prin care omul a transformat-o din vrăjmașă în prietenă, fiindcă vreau să subliniez ceea ce se știe mai puțin. Anume că schiul, acest sport de vrăjă, această mare bucurie a iernii, față de care mai există rezerve fie din cauza pericolozității sale (mult exagerată și datorată mai ales practicilor empirice), fie lungii perioade de ucenicie impuse omului matur, a devenit cu anii mult mai accesibil. Legăturile de securitate, minischiorile și schiul scurt (două metode eficiente de învățare mai rapidă a tehnicii), dar mai ales revenirea la modă a *turismului pe schiuri*, a plimbărilor (cu schiuri ușoare de fond) pe alei amenajate special (cu ușoare diferențe de nivel pentru cei ce încep descifrarea alfabetului alunecărilor) sînt mijloacele prin care schiul a devenit un sport pentru toată lumea; a devenit, cu adevărat, drumetia iernii. A rămas desigur problema materialelor și echipamentului, destul de scumpe; a rămas problema deplasării la munte și a sejurului. Dar toate se pot rezolva.

Mai ezitați? Sînt mai tari prejudecățile și obișnuințele decît tentația pe care v-o fac prin aceste rînduri? În acest caz măcar copiilor dv. nu le închideți drumul spre muntele alb și lumea de vrăjă a schiului; nu le refuzați ceea ce poate fi una din marile plăceri ale vieții lor. Vremea poveștilor la gura sobei a trecut ca și vremea sobelor. Marea bucurie a iernii va fi pentru tot mai mulți schiul.

în țara de sus

Șase tulnicari suceveni și-au încrucișat buciumele pe cerul Țării de Sus, închipuind cifra XXV, vîrsta republicii.

Fotografie de F. MICHITOVICI
Cîmpulung-Moldovenesc

pe «platourile» cineclubului studentesc

Un an fructuos și pentru tinerii cinești și artiști fotografi, membri ai cineclubului Casei de cultură a studenților din București. Prezenți la primul festival studentesc de cineamatorism, desfășurat în R.S.F. Iugoslavia, ei au cucerit premiul I cu filmele: «Pasiunea din vacanță» (realizat în colaborare cu cercul de speologie), «Omăgiu lui Brîncuși» și «Arborii din Almaș-Săliște».

În cinstea proclamării republicii colectivul de artiști-fotografi a pregătit o expoziție intitulată «De o vîrstă cu republica», iar grupul de cinești finisează mai multe filme de scurt metraj consacrate aceluiași memorabil eveniment. Fotografia de mai sus vă prezintă un cadru din filmul «Omăgiu lui Brîncuși», premiat la cel dintîi festival studentesc de cineamatorism.

galinacee

Cu o deferență în care se vedea și o ușoară satirică, amicală — pe care nu-l mai văzusem de peste zece ani — își înșira monoton cuvintele în propoziții și fraze, căutînd să mă convingă de dificultatea pe care o are acum — după atîtea peregrinări prin lume — să se adapteze din nou la meniurile autohtone.

— ...la Bagdad, dom'le, mîncărurile se fac cu unt de cămilă; în Tanzania, înainte de desert eram servit cu un lapte de bivoliță, special pregătit; în Quito mă îndopam cu selle; în Italia am mîncat peste jumătate de sută de feluri de pizza; nu mai vorbesc de fructele de mare din sudul sau nordul Franței. Așa că te rog să mă crezi că acum, cînd îmi face nevasta un pui sau o găină nu numai că nu mă impresionează, dar îmi taie pur și simplu apetitul...

— Nu este cazul — intervenii eu milostiv — un pui este totuși un pui. Pe toate meridianele globului se consumă cu plăcere. Mai ales așa cum se face la noi în țară...

— Știu, dom'le, știu! Vrei să spui la ceaun; sau la frigare, gîdilat cu unt, smotocit cu cimbru și beștelit în mujdei — cum îți place dumitale să spui. Merge o dată, de două ori, de trei ori și gata. Pasărea prin natura ei nu oferă prea multe feluri de a fi gătită!

Aici mi-a cam sărit muștarul:

— Ce vorbești, bibicul? Plimbările astea nu ți-au cam priit. Usucă-te de foame sau fie ca toată viața să mînci numai arici de mare prăjiți în unt de cămilă, după care să bei lapte de bivoliță obeză. Eu am să mă sacrific cu pasăre și pui așa cum le gătea mama acasă.

Cînd o fi să deschid prînzul prăjesc vreo 20 de ficăței de pasăre în unt căroră le alătur ca garnitură 20 de tîrțițe prăjite tot în unt banal de vacă și îngropate în cuiבוșoare de ceapă aurită. Înfulcă cîte o pereche — ficățel și tîrțiță cu ceapă — așezate canapea pe o felie de pîine prăjită, și trag un gît de țuică.

N-o să cîrnesc nasul nici la puiul fript, nici la puiul la ceaun, nici la puiul pané, nici la găina umplută rumenită la cuptor. Dacă o să-mi cadă greu o să beau un pahar de cadarcă de Recaș, de Cabernet de Dealul Mare, de Fetească neagră și nici într-un caz n-o să jinduiesc după lapte de bivoliță. Apoi, cînd o să fiu cu familia sau cu prieteni apropiați, fac eu un anghemacht, sau o ciulama de pasăre, sau o pasăre cu smîntînă, sau un ostropel, sau o găină rasol cu legume și hrean, sau chiftelele din pulpe de găină grasă trararisite cu smîntînă ori niște pîrjoale. Dacă mă pun la ambiț mai ating și niște pui soti cu arpagic și smîntînă, ori pui soté cu ciupercuțe, ori cu conopidă, ori cu găluști, ori cu carote, ori mă înfurii și fac sarmăluțe de pasăre în foi de viță.

Cînd oi obosi mă apuc de colțunași, tot de pasăre, — ca să nu-ți priască pizza — și mai fac și vreo trei-patru feluri de vol-au-vent: de pasăre cu ciuperci, de pasăre cu arpagic, cu sos alb, cu capac sau fără.

Trebuie să recunosc că după această scurtă trecere în revistă pe musafir l-au apucat colici de poftă. Pînă să mă dumiresc, a pus mina pe telefon și și-a luat zece zile, restul de concediu pe anul acesta; a mai dat un telefon acasă să-i aducă rufăria de schimb și s-a mutat la mine. Vrea să fac cu el un curs intensiv de bucătărie românească — capitolul pasăre à la mama acasă. Acum este la piață cu o sarsana ca să cumpere vreo zece orătănii (material didactic). Eu profit de ocazie să aștern pe hîrtie întîmplarea. Textul lecțiilor practice pe care i le voi ține va urma în numerele viitoare.

Corneliu BABA
Odihnă pe câmp

O EXPOZIȚIE JUBILIARĂ

de Constantin PRUT

O selecție retrospectivă din creația plastică a ultimilor 25 de ani, operată în patrimoniul existent la Muzeul de artă al Republicii, dă o imagine cuprinzătoare a unui important capitol al artei noastre, prin prezentarea unor personalități de primă mărime. Dacă pentru un artist sau altul, Muzeul de artă nu dispune, totdeauna, de cele mai reprezentative lucrări — multe opere de mare valoare ale unor artiști se găsesc, în chip firesc, în colecții și muzee din diferite centre ale țării — expoziția oferită anume publicului, cu prilejul aniversării Republicii, are avantajele unui program critic ferm în care recunoaștem nu numai

efortul organizatorilor manifestării, dar, într-o perspectivă mai largă și activitatea de cercetare a șantierului artistic și de achiziție, în perioada pe care o acoperă retrospectiva. O asemenea expoziție este un act de istorie a artei, presupune o exactă evaluare și un act de restituire pentru o serie de artiști. Prin gestul critic înregistrat de această retrospectivă, se deschide posibilitatea de a investiga și valorifica producția artistică a unei perioade poate insuficient urmărită în toate implicațiile sale.

Evoluția fenomenului artistic, în anii de constituire a noii societăți românești, este extrem de complexă, ea nu

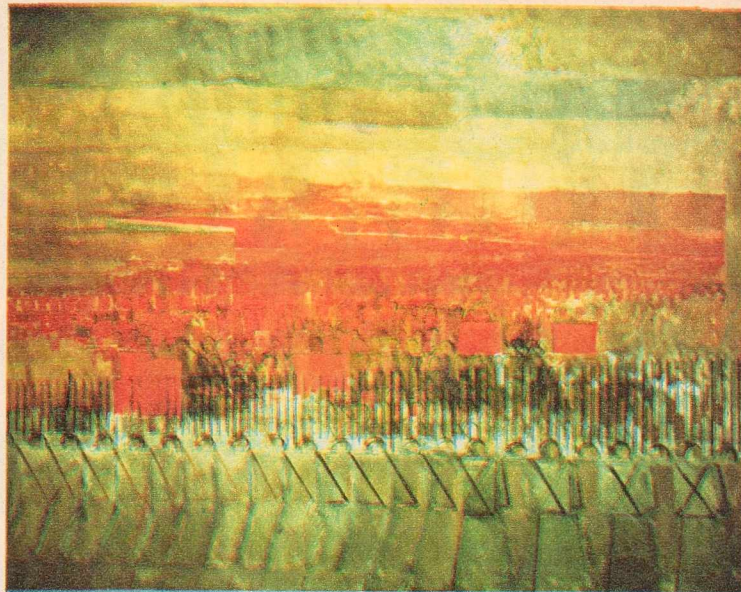
poate fi reductibilă la un anume moment, la o direcție sau tendință artistică anume. Elemente de continuitate, de comunicare directă cu arta creată în perioada dintre cele două războaie mondiale sînt explicabile prin prelungirea activității unor pictori și sculptori pînă în epoca noastră. Ar fi suficient să amintim, fără a epuiza o listă de recunoscut prestigiu, numele unor pictori ca Theodor Pallady, Camil Ressu, Dumitru Ghiață, Henri Catargi, Lucian Grigorescu, Schweitzer-Cumpăna, M.H. Maxy, Paul Miracovici sau sculptori ca Ion Jalea, Gheorghe Anghel, Mac Constantinescu, Constantin Baraschi.

Operele create de generațiile următoare, adică de artiști a căror activitate se situează în intervalul temporal marcat de aniversare, dezvoltă o imagistică sensibilă la dinamismul noii societăți. Înregistrarea modificărilor realității în care omul intervine activ a însemnat, într-o primă fază, o mutare de accent pe elementul concret, pe noutatea vizibilă. Totodată, din nevoia de universalitate a expresiei artistice, artiștii au asimilat experiențe din orizontul artei moderne, cu evidente cîștiguri formale. Dubla aplecare spre propriul patrimoniu și spre realitățile universal contemporane tînde să se concretizeze, astăzi, în forme durabile de artă, individualizînd creația plastică românească.

Multe sînt numele ce apar pe simezele prezentei retrospective: pictorii Ion Ţuculescu, Corneliu Baba, Alexandru Ciucurencu, Ion Sălișteanu, Viorel Mărgineanu, Ion Bițan, Constantin Piliuță, Virgil Almășan, Ilie Pavel, Mihai Rusu, Ion Gheorghiu, Marius Cîlievici, Sabin Bălașa, Horia Bernea, Gheorghe I. Anghel ș.a. sau sculptori ca Vida Gheza, Ion Irimescu, Naum Corcescu, Ovidiu Maitec.

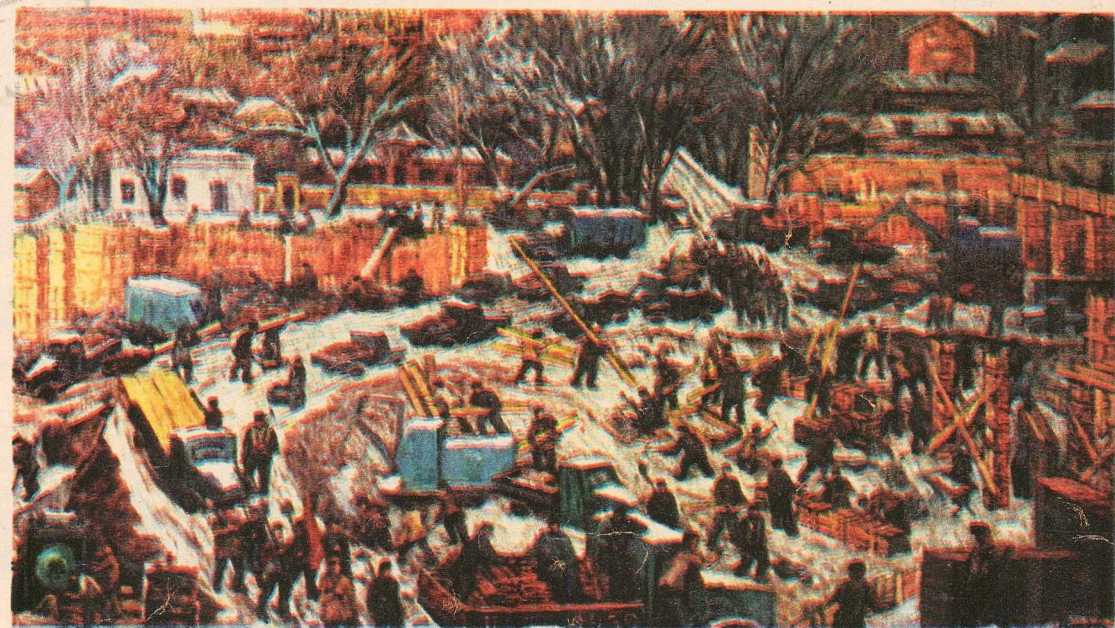

▲
Alexandru CIUCURENCU
Ana Ipătescu

▲
Marius CILIEVICI
Grivița '33

Brăduț COVALIU
Tinerii ▼

◀ Ion BIȚAN
Steagul

▲
Marius BUNESCU
Șantier

concurusul nostru cea mai frumoasă FOTOGRAFIE

149 E pur si muove

— FERDINAND
MICHITOVICI —
Cimpulung-Moldovenesc

150 Promisiuni

— NICU DAN GELEP —
Craiova

151 Irene

— LIVIUS MAXIM —
Perlam, jud. Timiș

152 Podul

— Ing. MIHAI FRAN-
GOPOL — Arad

...și cu aceasta, concursul nostru «Cea mai frumoasă fotografie» pe anul 1972 a luat sfârșit. În numărul viitor al revistei vom publica rezultatul parțial pe luna noiembrie, iar la 27 ianuarie 1973, odată cu numele câștigătorilor pe luna decembrie vom publica lista premierilor atât pentru lucrări prezentate în concurs, cât și pentru câștigătorii din rândurile cititorilor.

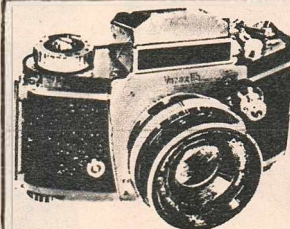
○ analiză serioasă a felului în care a fost

organizat acest concurs, a criteriilor de selecție a lucrărilor etc. va permite redacției să tragă concluzii utile asupra unui viitor concurs foto pe care ne propunem să-l lansăm în primele luni ale anului viitor. Vom reveni.

Mulțumim sincer tuturor celor ce au trimis fotografii pentru concurs. Cele 152 de lucrări publicate au fost selecționate dintr-un număr de peste 1 500 de bucăți. Este de la sine înțeles că trierea aceasta n-a fost întotdeauna ușoară și mai ales n-a putut fi de natură să mulțumească pe toată lumea. Celor nemulțumiți le putem da însă asigurarea că selecționarea s-a făcut într-un desăvârșit spirit de obiectivitate.

Mulțumim de asemenea sutelor de cititori ale căror opinii au însemnat un permanent și real sprijin pentru concursul nostru.

REDACȚIA

concurusul
„CEA MAI
FRUMOASĂ
FOTOGRAFIE“

Fotografia
aleasă Nr. _____

Numele, prenumele și adresa
cititorului

cronica satirică

de Teodor MAZILU

sănătos, voinic?

— Cum o duci cu sănăta-tea? Sănătos, voinic?

Întrebările despre sănătate sînt întotdeauna binevenite. Cum o să te enerveze un om care, cu cele mai bune inten-ții, te întrebă dacă te mai supără ficatul? Ar fi o totală impolitețe.

Noroc că uneori această întrebare se transformă în ceva îngrozitor de formal, vecin cu indiferența. Am fost adeseori martor la asemenea scene de ipocrită tandrețe, uneori chiar victima lor. Tand-rețea era, parcă, iertați-mi comparația, o ștampilă pe care individul ținea s-o aplice oricum, fără să cerceteze ac-tele...

— Ce-ți mai face soția?

— Omul răspunde limpede:

— Nu sînt însurat...

Cel cu surplusul de tandrețe nu se lasă intimidat:

— Multe complimente din partea mea...

Și bietul om se trezește cu niște complimente cu care n-are ce face. Cui să le dea? Unei soții care nu există? Totuși, nici să refuze atîta căldură nu e frumos. Așa că le acceptă pînă la urmă.

— Mulțumesc... Ești foarte draguț...

Altă dată unii se supără dacă nu le dai un răspuns care să duduie de optimism.

— Sănătos, voinic?

— Nu. Am fost bolnav...

Se schimbă la față. Îți consi-deră boala un act de impo-litețe la adresa lor.

— De ce, dragă?... Nu te știam așa...

— Și pleacă dezamăgit.

Ignoranța nu împiedică căldura.

— Nu ți-am citit ultima carte, dar te felicit din toată inima.

Alții țin să te asigure că lor le merge foarte bine, ca și cum bunăstarea materială s-ar transmite prin simpatie. Ție îți lasă nobila sarcină de a le admira bunăstarea.

— Să vii să-mi vezi vila... O să-ți faci o mare plăcere... Treci odată, cînd ai chef. Nu-i nevoie să-mi telefonezi, vino direct... ca între prieteni...

Bineînțeles, nu e niciodată acasă.

Sînt și indivizi care trec prea repede de la tandrețe la inter-es, n-au nici un pic de răb-dare. Nici nu s-au bucurat indeajuns de starea înflori-toare a sănătății tale, că ime-diat...

— Sănătos, voinic? Îl cu-noști pe X? Aș avea nevoie de el...

La despărțire ține ca tan-drețea să umbrească puțin interesul.

— Atunci mă pot bizui pe tine... Complimente...

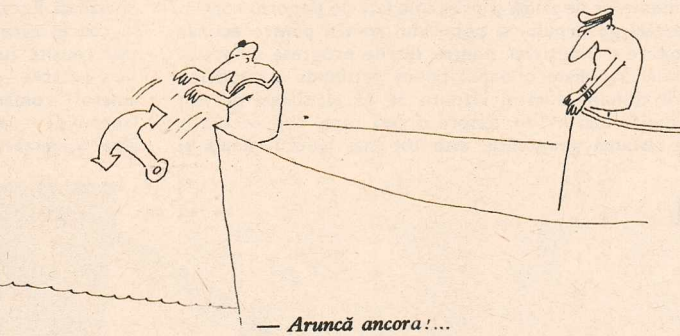
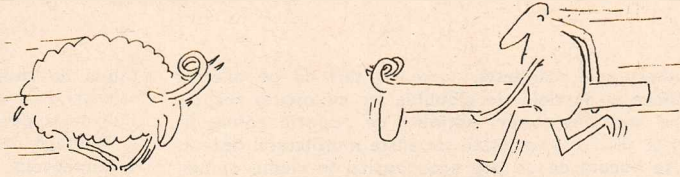
Capătă chiar un fel de disperare, manierele elegante îl copleșesc.

— Complimente... Multe complimente soției... Săru-tări de mîini doamnei...

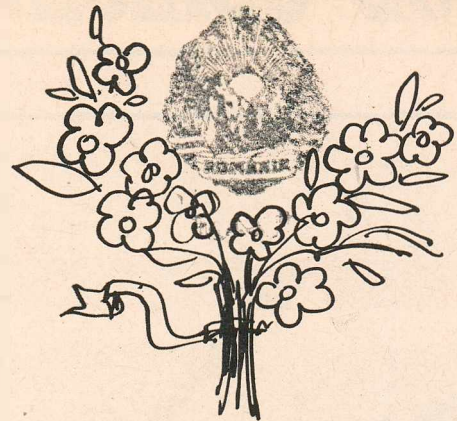
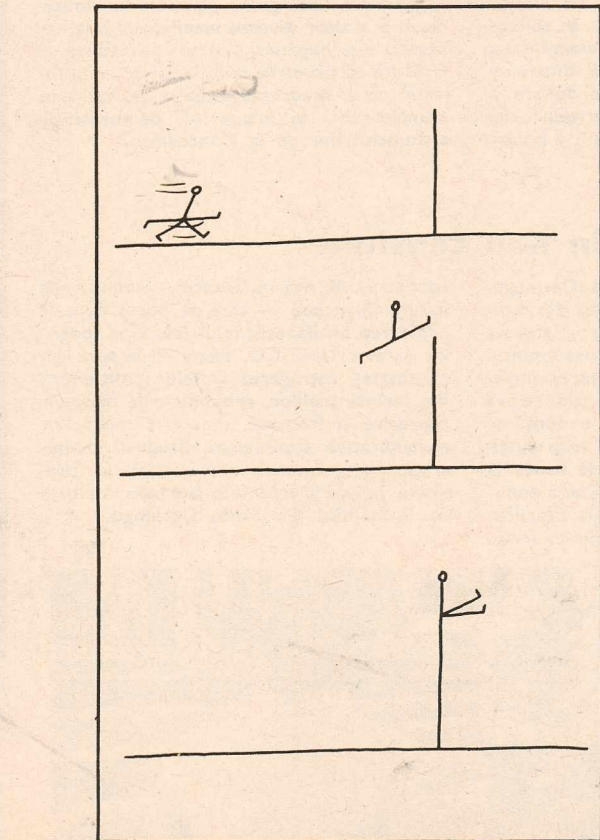
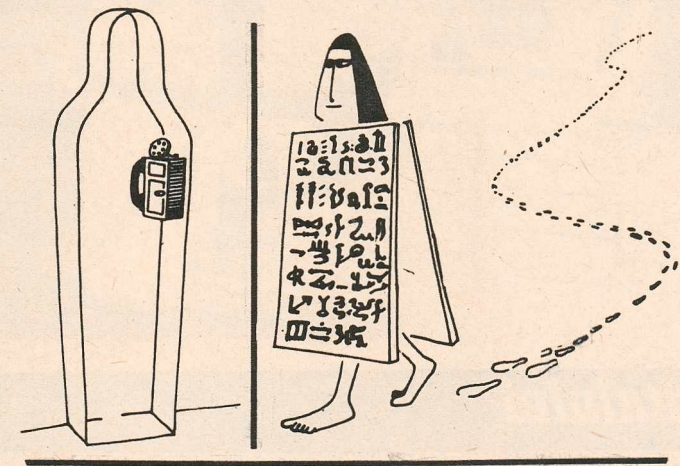
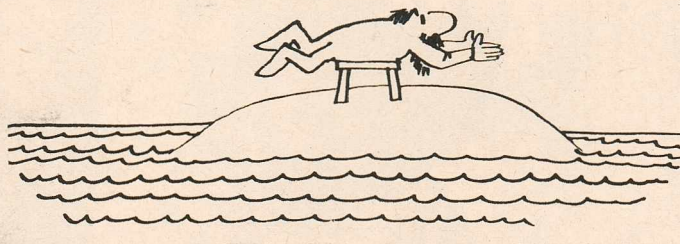
Îmbătat de complimente și urări de sănătate, te trezești fără un ban în buzunar.

umor

DE PESTE HOTARE

— Aruncă ancora!...

REPUBLICII CÎNTARE

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

ORIZONTAL: 1) Autorul compoziției muzicale «Trăiască România Socialistă» — Poet contemporan, autor al versurilor cîntecului «Oă patriei mele» de George Deriețeanu. 2) A compus: «Patriei slavă», «Țară minunată», «Patrie, mă-reț pămînt», «Patrie cu cer senin» — 1/2 zarzăr! 3) Ramă întoarsă! — Autorul versurilor la «Cîntec pentru Republică» de Myriam Marbe. 4) Autorul melodiei «Drapelul» pe ver-suri de Vlaicu Bârna — Frag-mente de teatru — Posed. 5) Autorul compozițiilor muzica-le: «Patrie iubită», «România, țara mea de dor», «Fiii mîndrei României» etc. — Locuitori ai orașului Erevan (U.R.S.S.). 6) Patria mea (abr.). 7) Cupa! — A scris textul cîntecului «Zori deasupra patriei» al compozi-torului Savel Harceag — Bun la locul său. 8) Autorul muzicii spectacolului muzical-coregra-fic în 2 acte «Balada patriei», pe versurile poetului Dan Deș-liu — Oraș în nordul Franței. 9) Bun pentru dosare — Ramu-ra poetilor — La apus de soare. 10) Pom fructifer — Compozi-tor al cîntecelor: «Țara mea» și «Cîmp de aur înfrățit». 11) Servit — A făcut lumină. 12) Localitate în Pakistan — Sigur — Scoase din sac! 13) Autoarea melodiei «Slăvită fii, Republică Socialistă România», pe versuri de Mihai Negulescu (două cuv.).

VERTICAL: 1) Poet contem-poran, autorul versurilor «Ța-ră dragă» și «Țara mea de soa-re», pe muzica compozitoru-lui Marin Constantin — Autorul versurilor «Cîntec pentru Re-publică» al compozitorului Ra-du Paladi. 2) Autorul muzicii «Cîntec pentru Republică» pe versurile lui Eugen Jebeleanu — Izvorit din popor. 3) Garantează achitarea datoriilor — Com-pozitorul «Horei Unirii» pe versurile poetului Vasile Alec-sandri. 4) Umbă cu salvarea — Timiș cu o notă în minus! — Ion franțuzit. 5) Căuș! — Ar-bust — Autorul versurilor melo-diei «România, țara mea» a compozitorului Claudiu Negulescu. 6) Precum — Localitate în nord-estul Elveției. 7) Re-publica Socialistă România — În-fășurat — De ce, invers! 8) Fără perene — Autorul ver-surilor «Drag pămînt româ-nesc» și «Sîntem români» pe muzică de Temistocle Popa. 9) Sînt la înălțime — Curg! 10) Introducere în tematică! — Autorul melodiilor «Te cîntăm, străvechi pămînt» și «Republică izvor de frumuseți». 11) Scoși din apă — Anume (fem. pl.). 12) Autorul versurilor «Acest pămînt e patria iubită», pe mu-zică de Florin Comișel — Pus la cîntar — Cîntec de baltă. 13) Autorul marșului «Glorie patriei» și compozitorul melo-diilor «Țara mea ca din po-veste» și «Cîntec pentru Re-publică» — Poet și prozator contemporan a cărui operă este pătrunsă de un fierbinte patrio-tism.

Alexandru GALIȘ

Dicționar: ARRAS, KALAT, USTER.

Dezlegarea jocului **UVERTURĂ HIBERNALĂ**, apărut în numărul trecut:

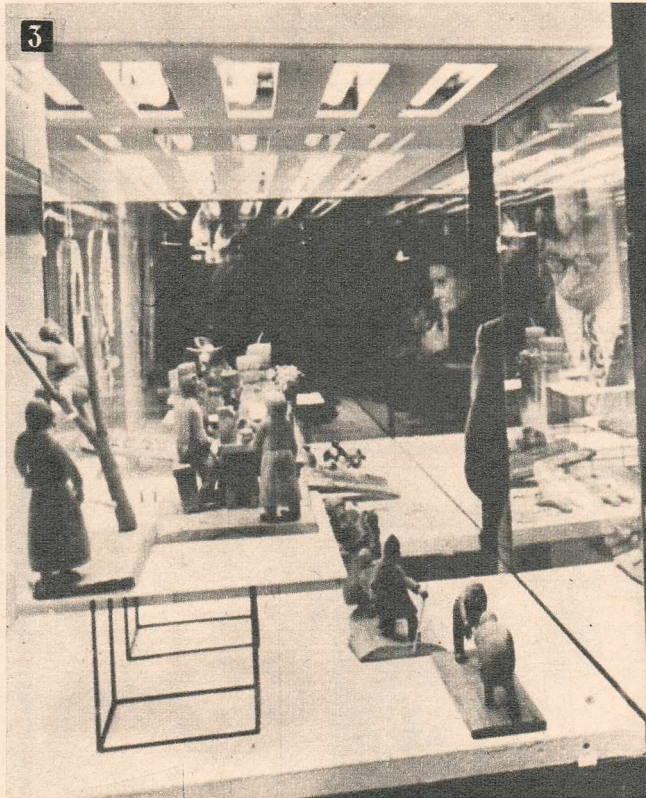
ORIZONTAL: 1) NOR — GULERE — G. 2) IMACULA-IA — UH. 3) NAMETI — CROSE. 4) STELUTE — INOT. 5) OU — ARAMA — ORA. 6) ARARA — OMAR — R. 7) RIU — ISTET — P. 8) E — RA — AIT — ALB. 9) RIPA — VISCOL. 10) DE — ARDE — TAIA. 11) ACE — AO — IASON. 12) REVELION — ASA.

ROMÂNIA — prezență de prestigiu pe meridianele lumii

Numeroasele manifestări care, în țări de pe diferite meridianele și paralele ale globului, fac cunoscute realizările pe multiple planuri obținute de poporul român în opera de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, se bucură de un larg ecou pozitiv în rândul opiniei publice din aceste țări. Pretutindeni, contactul cu realitățile de azi ale României socialiste prilejuiește exprimarea sentimentelor de stimă și prietenie față de poporul român. «Felicitări guvernului și poporului român pentru actuala dezvoltare a industriei, pentru marile progrese științifice și tehnice»; «Este o expoziție cu profunde semnificații pentru chileni, a cărei vizitare ne dă satisfacția de a fi aflat multe lucruri noi despre o țară care, deși se află la mare distanță geografică, este tot mai binecunoscută și

iubită de chileni» — iată doar două, dar semnificative, spicuri din marele număr de impresii consemnate în albumul de la pavilionul românesc la Tîrgul internațional de la Santiago de Chile (fotografia 1). Similare mărturii ale sentimentelor de prietenie și prețuire față de poporul nostru și roadele eforturilor sale creatoare le-au constituit și aprecierile vizitatorilor expoziției «Cartea în Republica Socialistă România» deschisă la Budapesta (fotografia 2) — în cadrul căreia au fost prezentate peste 1000 din cele mai reușite lucrări editoriale realizate în ultimii ani în țara noastră — și ai expoziției de artă plastică a artiștilor amatori români (fotografia 3) deschisă la Dresda (R.D. Germană) — manifestări dedicate sărbătoririi celei de-a 25-a aniversări a proclamării Republicii.

realități din lumea capitalului

hotărît o serie de «restructurări». Pentru muncitorii marelui trust acestea se concretizează, în ultimă instanță, în amenințarea cu concedierea a 15 000-23 000 dintre ei. Drept care comitetul de coordonare al organizațiilor sindicale din diferitele uzine ale concernului, întrunit la Napoli, a hotărît

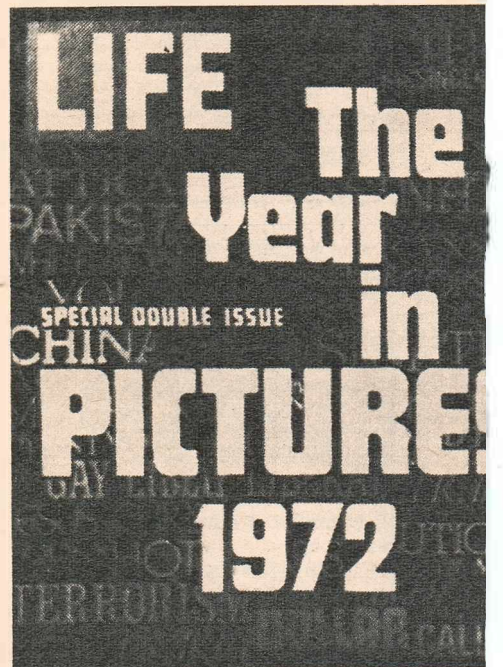
organizarea unei greve generale la Montedison și a altor diverse manifestări publice, pentru a-și exprima punctul de vedere în legătură cu planurile consiliului de administrație de a «redresa» situația pe spinarea muncitorilor. În fotografie: demonstrație a muncitorilor de la Montedison.

SANTO DOMINGO

din nou tensiune

Încordarea a sporit la Santo Domingo, ca urmare a hotărîrii autorităților din capitala Republicii Dominicane de a riposta grevei cadrelor didactice din învățămîntul public și particular prin decretarea închiderii tuturor școlilor publice din țară. Greva desfășurată timp de aproape o lună de cadrele didactice a avut drept scop susținerea revendicărilor formulate de Asociația dominicană a profesorilor și Asociația dominicană a educatorilor privind plata salariilor restante, fixarea unui salariu minim ferm,

adoptarea de măsuri eficiente — inclusiv de natură financiară — care să poată duce la lichidarea analfabetismului (afectînd, potrivit datelor UNESCO, peste 40 la sută din populație), retragerea forțelor polițienești din incinta școlilor, renunțarea la măsurile represive îndreptate împotriva mișcărilor revendicative studențești, drepturi democratice și autonomie universitară. În fotografie: poliția în acțiune în fața unei instituții de învățămînt din Santo Domingo.

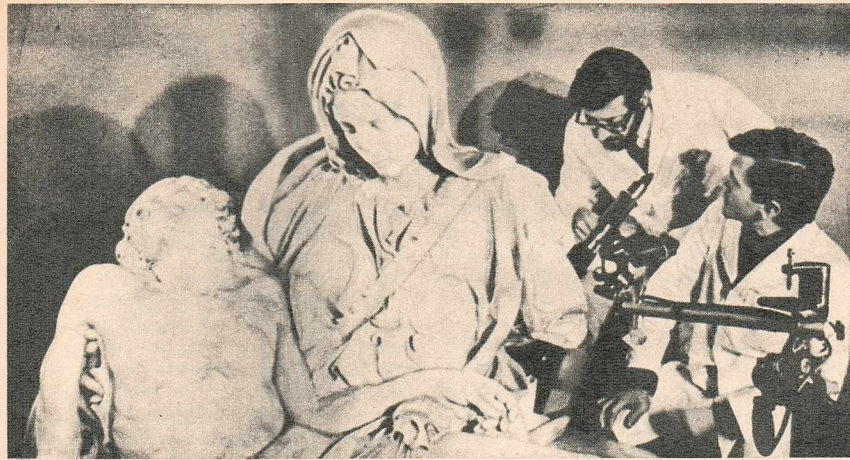

adio, «life»

Iată coperta ultimului număr din revista americană «Life». Ultimul — nu doar din acest an; după 36 de ani de existență printre publicațiile ilustrate americane și doar la un an de la «decesul» revistei «Look».

cînd montedison se «restructurează»...

Conducătorii grupului industrial italian «Montedison» au făcut cunoscut că — pentru a rezolva «complicațiile financiare» — au

«pietă» va putea fi din nou admirată

Desfășurate cu migală, timp de mai multe luni, lucrările de restaurare ale celebrei sculpturi «Pietă» a lui Michelangelo, mutilată de un dezechilibrat mintal, au luat sfârșit. În timpul acestor lucrări, după cum s-a anunțat, a fost descoperit un element rămas necunoscut timp de aproape cinci secole, și anume un semn în palma stângă a

Madonei — litera «M» — ce pare să fie încă o semnătură a artistului în afara inscripției de pe vâlul cu care este acoperită fecioara: «Autorul este Michelangelo Buonarroti, din Florența». După terminarea restaurării, «Pietă» urmează a fi imediat expusă, și pentru aceasta se prevede înconjurarea ei cu o sticlă incasabilă de protecție.

prezență inedită la cape kennedy

Atenția fotoreporterilor prezenți la Cape Kennedy, la lansarea spre Lună a echipajului navei «Apollo-17», a fost atrasă de o prezență mai deosebită în rândul invitaților: un fost sclav de culoare. Charlie Smith, de 130 de ani, din Bartow, statul Florida (iață-l în fotografie, în stînga, alături de fiul său în vîrstă de 70 de ani).

«Life» (pînă acum citiva timp cel mai mare și mai prestigios săptămînal ilustrat american — tiraj circa 8,5 milioane exemplare) își încetează definitiv apariția. Conducerea companiei «Time-Life Inc» a explicat această măsură prin înregistrarea de deficite continue în ultimii ani, concurența televiziunii în materie de publicitate etc. Dispariția lui «Life» afectează situația a 320 de redactori, fotoreporteri, funcționari.

LONDRA

manifestația pensionarilor

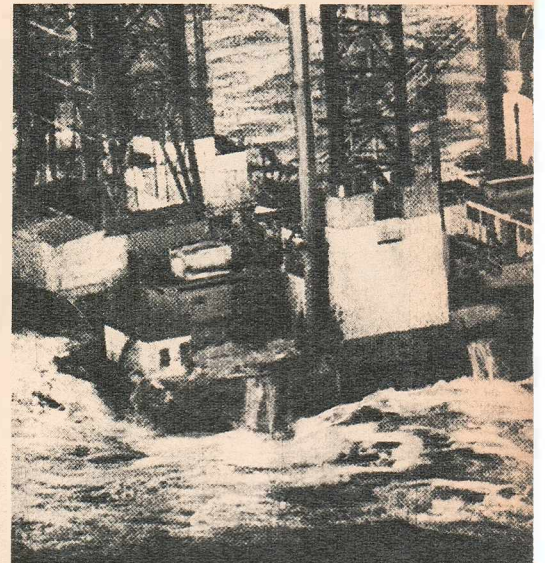
În timp ce Camera Comunelor dezbătea un proiect de lege privind pensiile și ajutoarele de familie, în fața clădirii Parlamentului britanic s-au adunat mii de oameni în vîrstă pentru a atrage atenția deputaților asupra condiției lor. Fapt este că majoritatea pensionarilor britanici nu pot face față, cu pensiile lor, creșterii prețurilor. «În Anglia pensionarii constituie categoria de locuitori care îndură cele mai aspre privațiuni» — a afirmat, la mitingul care a precedat demonstrația, Victor Feather, secretarul general al Congresului sindicatelor britanice. Fotografia noastră reprezintă pe una dintre participantele la demonstrația pensionarilor, purtînd o pancartă a ziarului «Morning Star» care arată cu cît ar trebui mărite pensiile ca să permită o viață decentă.

R.D.G.

aniversarea lui heinrich heine

Cea de-a 175-a aniversare, la 13 decembrie, a nașterii poetului german Heinrich Heine — aniversare inclusă în calendarul marilor sărbătoriri pe 1972 al UNESCO — a prilejuit numeroase manifestări omagiale în Republica Democrată Germană. A fost astfel pregătită o amplă ediție, în 50 de volume, a operei lui Heine, o expoziție prezentată nu numai în R.D.G., ci și în alte țări (în fotografia de jos, pregătirea expoziției), literați din numeroase țări au participat la un simpozion, la Weimar, închinat marelui poet, prozator și publicist.

o platformă de foraj... în derivă

În plină noapte, pe o furtună de gradul 7, a fost recepționat un S.O.S. în Marea Nordului. Platforma de foraj «Ocean-Tide», în greutate de 12 000 tone, aflată în curs de remorcare din insula britanică spre Norvegia, pornise în derivă — fiind amenințată, în ciuda greutății sale, să se răstoarne din clipă în clipă. După multe dificultăți, accentuate și de pana de curent a centralei electrice a platformei, cele 53 persoane aflate la bord au putut fi salvate cu ajutorul elicopterelor.

PUBLICOM

ELNETT - SATIN

Lac pentru fixarea părului, fabricat în R.P. Bulgaria după licența firmei «OREAL» — Paris:

- asigură coafurii durabilitate și o ferește de umezeală;
- dă părului o formă frumoasă și îi păstrează luciul și moliciunea naturală;
- se îndepărtează ușor și complet prin simpla periere a părului.

pharmachim
BULGARIA

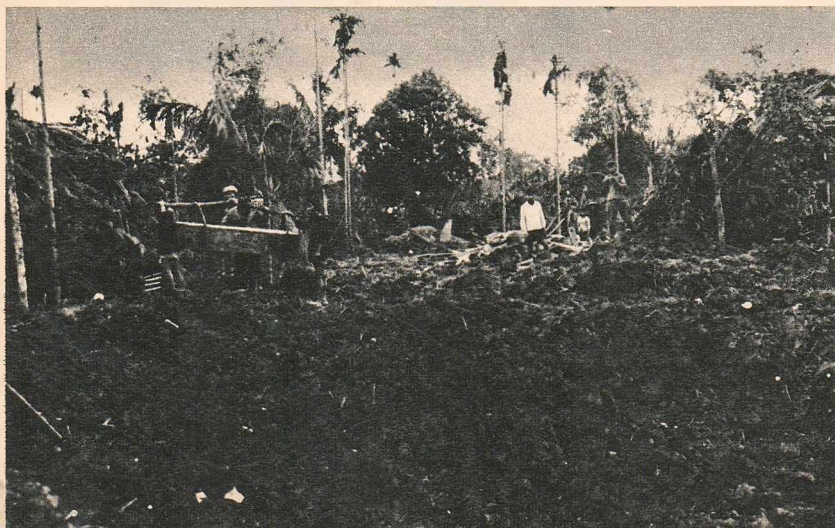

acțiuni în contradicție cu interesele păcii

Opinia publică de pretutindeni și-a exprimat în aceste zile profunde îngrijorare față de hotărârea S.U.A. de a relua bombardamentele asupra întregului teritoriu al R.D. Vietnam — cu atât mai mult cu cât întreaga omenire aștepta semnarea Acordului privind încetarea războiului și restabilirea păcii în Vietnam, care să reglementeze pașnic problema vietnameză. După cum se arată în Declarația Ministerului de Externe al R.D. Vietnam din 19 decembrie, tentativele de a forța poporul vietnamez, cu ajutorul bombelor și obuzelor, să accepte o soluționare a problemei vietnameze în condițiile cerute de partea americană, reprezintă o încercare zadarnică. Exprimând solidaritatea deplină a poporului român cu lupta poporului vietnamez și a celorlalte popoare din Indochina, Declarația Agenției Române de Presă mențio-

nează că opinia publică din țara noastră cere să se pună capăt bombardamentelor asupra R.D. Vietnam, care au provocat numeroase victime în rândurile populației civile și tuturor acțelor de război ale S.U.A. împotriva R.D. Vietnam și își exprimă speranța că în cadrul convorbirilor de la Paris se va ajunge la semnarea acordului, punându-se astfel capăt războiului, creîndu-se condiții pentru restabilirea păcii, pentru dezvoltarea liberă a poporului vietnamez și a celorlalte popoare din Indochina.

Imaginea de sus înfățișează un grup al forțelor antiaeriene din provincia Hai Hung, gata să dea riposta meritată agresorilor. În imaginea de jos: distrugerii provocate de bombardamentele americane în localitatea Da Son.

DUȘANBE

la poalele kuhi-norului

Correspondență specială pentru «Flacăra»

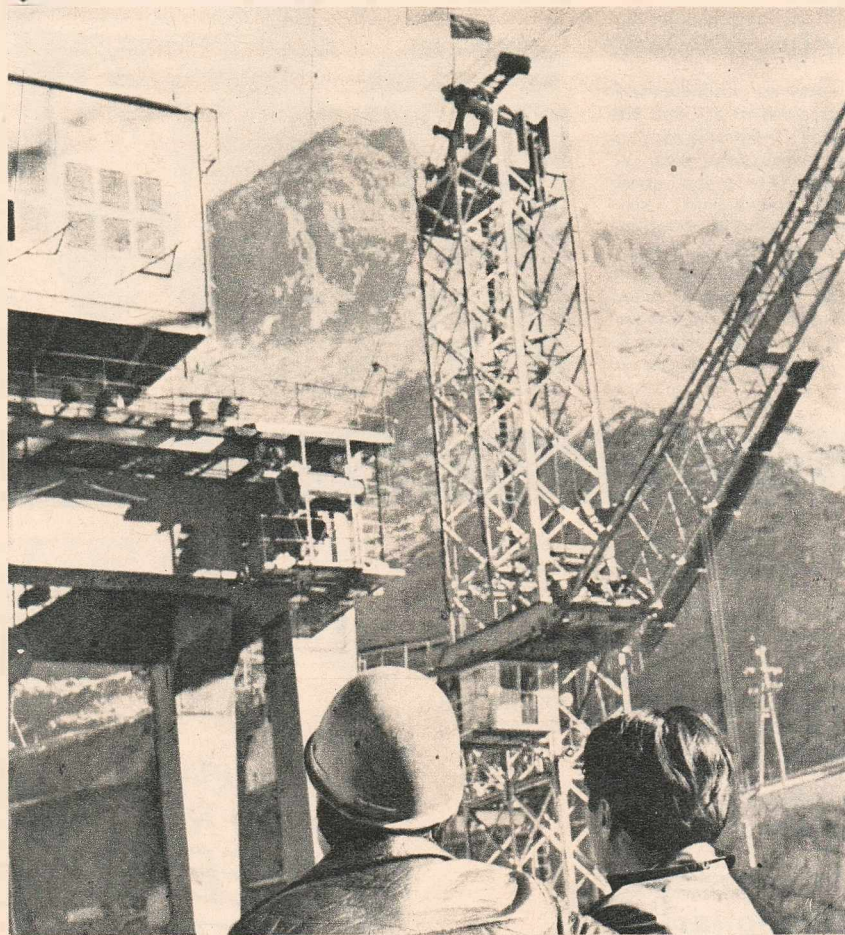
Republica Tadjică se înfățișează celui care o vizitează prima oară ca o întindere de șiruri nesfârșite de munți. Frumusețea Tadjikistanului este frumusețea munților lui — se obișnuiește să se spună. Unul dintre aceste masive muntoase este Kuhi-Nor, muntele de foc. La poalele sale se înalță una din cele mai importante hidrocentrale din Uniunea Sovietică. Într-un cadru natural de o sălbăticie și forță impresionantă, la 1 200 m deasupra nivelului mării, sînt angajați 8 000 de oameni într-un uriaș efort de construire a unui baraj de 300 metri care, zăgăzuind apele sălbaticului Vaș, închide un lac de acumulare lung de 70 km, cu un volum ce va atinge 10,5 miliarde de metri cubi de apă. Hidrocentrala de la Nurek, cu o putere instalată de 2,7 milioane kWh va aproviziona cu apă, prin «marea» sa, nu numai Tadjikistanul, ci și Uzbekistanul și Turkmenia. Vor fi irigate astfel peste 500 000 de hectare din bazinul Amu-Daria.

Am vizitat șantierul hidrocentralei de la Nurek într-un moment de mare răspundere pentru constructori, la câteva zile după punerea în funcțiune a primului agregat — o turbină de 300 000 kWh, una din

cele 9 turbine ale hidrocentralei, — și în ajunul pornirii celei de-a doua turbine, în cinstea semicentenarului constituirii U.R.S.S. Iată ce mi-a împărtășit Amon Hatamov, președintele Comitetului sindical al șantierului: «Hidrocentrala noastră este o construcție fără precedent în Uniunea Sovietică. Barajul se înalță într-o regiune seismică, cu dese cutremure care ajung pînă la opt grade. Aceasta a necesitat din partea tehnicienilor soluții tehnice speciale, originale și din partea muncitorilor un efort deosebit. Dar n-am fi putut ajunge să ne luăm angajamentul să punem în funcțiune în cinstea semicentenarului U.R.S.S. primele două turbine, din cele nouă ale hidrocentralei, dacă n-am avea ajutorul tehnicii celei mai moderne. Pentru o construcție de asemenea proporții cifra de 8 000 — numărul celor ce muncesc pe șantier — nu este prea mare. Nivelul de calificare al muncitorilor este însă ridicat. Și de aceea sînt sigur că vom putea raporta în preajma sărbătorii că angajamentul nostru a fost îndeplinit».

Irina VRABIE

Foto: VI. PARIUGHIN

BELFAST

măcar de sărbători...

Pentru a se preveni pe cât posibil actele de violență în timpul sărbătorilor de iarnă, în magazinele din Belfast și alte localități nord-irlandeze — ce cunosc îndeobște în această perioadă o mai mare aglomerație — au fost introduse măsuri speciale de siguranță.

TOKYO

în dezbateri — problemele marilor orașe

Reprezentanți ai municipalităților din cinci mari metropole — Londra, Moscova, New York, Paris și Tokyo — s-au întâlnit recent în capitala niponă pentru a dezbate problemele deteriorării mediului înconjurător și alte dificultăți generate de aglomerările din marile orașe. La capătul acestei prime întâlniri — viitoarea urmînd să aibă loc în 1974, la Paris — s-a relevat hotărîrea participanților de a proceda pe viitor la schimburi de tehnologii, experiență și personal de specialitate, precum și la schimburi similare și cu alte mari orașe ale unor țări dezvoltate sau în curs de dezvoltare.

calde felicitări, ilie năstase

Fără doar și poate cel mai frumos final de «stațiune» din cariera lui Ilie Năstase va rămîne anul 1972, an care i-a adus — pe lîngă necazurile inerente sportului de performanță — bucuria cuceririi primului loc în Turneul Campionilor. Dar dacă asemenea bucurii au mai fost și vor mai fi, o dată se însoară omul în viață.

Aleasa inimii sale, a cărei prezență ați remarcat-o în tribunele terenurilor unde a concurat Năstase în ultima vreme, este frumoasa belgiană Dominique Grazia. Și pentru că sîntem la sfîrșitul anului, pentru că așa ne stă bine, transmitem pe această cale familiei Năstase mulți ani, fericire, noroc în viață și, bineînțeles, pe terenurile de sport.

Fotografia noastră vă prezintă tînăra familie ieșind de la ofițerul stării civile din Bruxelles.

cronica de trei secunde

PROBLEME DE REVELION

Ni se anunță că «Independent Broadcasting Authority» (I.B.A.), care grupează cinci companii ale televiziunii comerciale britanice, a cerut celor responsabili să înlocuiască în noaptea de revelion programele de varietăți prin... Dar mai întîi să precizăm de ce I.B.A. a făcut această propunere. În Parlament s-au formulat o serie de critici la adresa mediocrității care caracterizează emisiunile televiziunii comerciale și I.B.A. s-a simțit vizată. I.B.A. a lansat o companie pentru ameliorarea programelor și propunerea ei se înscrie în acest efort salutar de îmbunătățire a calității. Nu știu cum e în alte părți, dar la englezi așa se pare că este: dacă în Parlament se critică mediocritatea televiziunii, atunci se iau măsuri... Totdeauna s-a spus că Anglia e o lume stranie pentru restul lumii care joacă alt fotbal...

Dar și mai straniu e programul propus de I.B.A. în locul atît de celebrelor varietăți, fără de care cred că nici un revelion nu e revelion în nici un colț al lumii rotunde. I.B.A. a cerut ca în noaptea aceasta minunată, cînd fiecare e blestemat a se distra, să se prezinte opera compozitorului italian Giuseppe Verdi intitulată «Macbeth», după piesa cu același nume a scriitorului englez William Shakespeare. Cine nu știe cum e această operă, mai puțin cîntată, a celui care a creat «Aida», «Traviata» (o, preluatul la actul IV, ajuns pe buzele fanfarelor din parcurile publice...) și atîtea alte minunății care-l făceau pe Richard Wagner să urle de furie — cine nu știe cum e «Macbeth» — ul lui Verdi să citească tragedia lui Shakespeare și se va dumiri. Doar Mark Twain ar putea să găsească un calificativ pentru a stabili cît e de potrivită această operă în noaptea de revelion...

Om mai greu de cap, mă gîndesc că poate, totuși, englezii

ăștia de la I.B.A. n-or fi chiar atît de severi, atît de diabolici în autocritica lor. Dacă au și o altă idee în capul lor care a conceput atîtea seriale cu decapități? Dacă, într-adevăr, oamenii ar trebui să încerce în noaptea de revelion și o operă serioasă, grea, complicată, prea puțin cantabilă, din care nu recunoști nici o melodie? Dacă în noaptea asta oamenii ar încerca să fie peste poate de grozavi — spunîndu-și: «Mai dă-le încolo de varietăți și să luăm astă-seară o carte în mînă. Măcar astă-seară să luăm o carte în mînă»... Să apară deodată pe micul ecran un tip grav care la 3 dimineața, după opera «Macbeth» de Verdi, să le citească din «Muntele vrăjtit» de Thomas Mann combinat cu «Elogiul nebuniei» al lui Erasmus și Kalevala. La 4 dimineața să înceapă «cel mai dificil film din istoria filmului» — nu dau titluri, dar nu e greu să cădem de acord — și lumea să-și tragă scaunele în jurul aparatului, hotărîtă să plătească astfel cînstit pentru cît a ris și s-a distrat de-a lungul anului la atîtea ineptii noastre foc, care în schimb, dragă, nu cereau nici un efort...

O, desigur (n-ai fost mamă, n-ai purtat un prunc la sîn...), desigur e un vis barbar, sălbatic, de posedat care ar vrea să echilibreze 364 de zile cu o singură noapte — liniștiți-vă! Și englezii vor avea varietăți... Culte, tandre și decente. Toată lumea va cînta, va ride și va dansa ca între oameni echilibrați.

Dar domnii aceia de la I.B.A. — eu rămîn la această ultimă părere — dacă nu-s nebuni cu «Macbeth»-ul lor, atunci categoric că sînt prea ironici, indescifrabil de ironici, eliptici rău, ceea ce nu e de ris.

Radu COSAȘU

agendă

Succesul înregistrat de Partidul Comunist în recente alegeri — prin cucerirea a 38 de locuri în Camera Reprezentanților (față de 14 pînă acum) — a avut un larg ecou în Japonia. Saluțînd această victorie, SANZO NOSAKA, președintele C.C. al P.C.J., a subliniat că reprezentanții partidului sînt acum în situația de a-și asuma «responsabilități mai largi» atît în Dietă cît și în afara ei.

Conferința pentru unificarea mișcărilor de eliberare din Angola, întrunită la Kinshasa (capitala Republicii Zair), s-a încheiat prin semnarea unui acord de unificare a Mișcării Populare pentru Eliberarea Angolei conduse de Agostinho Neto și Frontul de Eliberare Națională a Angolei al cărui lider este Roberto Holden. Președinția Consiliului Suprem de Eliberare a Angolei (CSEA), nou creat, a fost încredințată lui ROBERTO HOLDEN.

«Voi continua să lucrez pentru poporul meu și pentru revoluție», a declarat, la reîntoarcerea sa în Cuba, ALICIA ALONSO, directoarea artistică și prima balerină a Baletului Național cubanez. Veritabilă maestră a artei coregrafice, beneficiind de un binemeritat prestigiu, Alicia Alonso a revenit în patrie după o dificilă operație la ochi, care i-a redat vederea, permițîndu-i astfel continuarea activității artistice.

Hotărîrea de a se crea o monedă națională în Mauritania — a menționat în cadrul unui interviu președintele MOKHTAR OUL DADDAH — este determinată de dorința ca Mauritania să preia întregul control asupra politicii ei de credit și să-și asume deplina independență economică. Această hotărîre irevocabilă — a precizat președintele mauritanian — nu exclude pe viitor relații strînse cu țările din «zona francului».

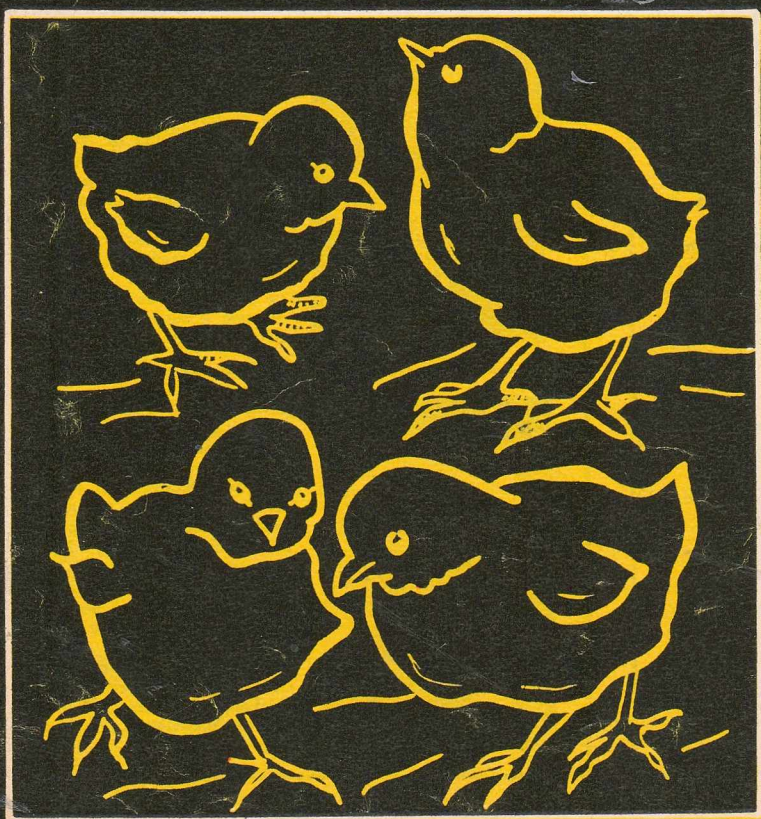
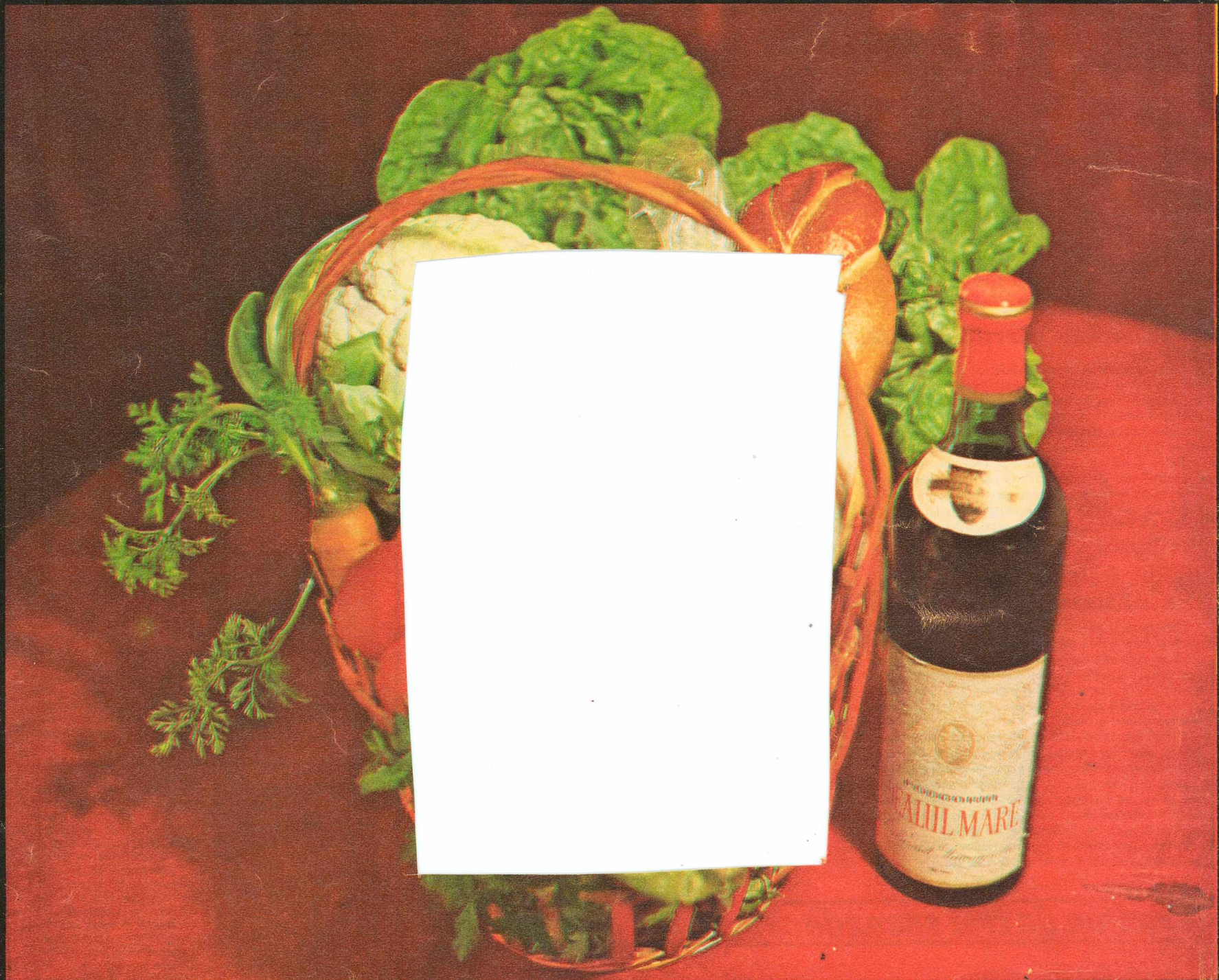

Cu prilejul primei întruniri a noii direcțiuni a Partidului Socialist Italian constituite la al 39-lea Congres național al partidului din noiembrie, FRANCESCO DE MARTINO a fost ales cu 17 voturi, nici unul împotrivă și 13 abțineri în funcția de secretar general al P.S.I. Această alegere se datorează preponderenței fracțiunii de Martino-Nenni în cadrul conducerii partidului socialist. De Martino îi succede lui Giacomo Mancini.

Întrunit pentru a lua în discuție propunerile privind schimbarea conducerii partidului, ca urmare a înfrîngerii lui McGovern în alegerile prezidențiale din noiembrie, Comitetul Național al Partidului Democrat l-a ales ca președinte pe ROBERT STRAUSS, fost trezorerier al partidului. El îi succede primei femei care a deținut această funcție, Jean Westwood, desemnată de McGovern în fruntea partidului după obținerea investiturii democratice la convenția din iulie trecut.

gospodine, nu uitați!

Cu minim de efort și maximă economie de timp puteți prepara o masă gustoasă și variată cumpărând pui tăiați și preambalați de la toate unitățile și raioanele din București, care desfac carne și preparate din carne. Gustos, dietetic. Multiple posibilități de preparare.

Traian STOICA (carte) • Magda MIHĂILESCU (cinema) • Vlad MUȘATESCU (disc)

Cornel BOZBICI (plastică) • Sanda FAUR (teatru) • E. DASCĂLU (muzică și televiziune)

CARTE

● **Pentru republică în România.** Lucrare, închinată împlinirii unui sfert de veac de existență a republicii în România, în care autorii (A. Petric, N. Petreanu, C. Mocanu, T. Caranciuc, Șt. Lache) au elaborat monografic un studiu asupra procesului revoluționar care a dus la înlăturarea monarhiei și instaurarea republicii, asupra semnificației interne și externe a crucialului eveniment (Editura politică).

● Tot în cinstea istoricului eveniment, la aceeași editură a apărut volumul **1947. Un an de transformări revoluționare în România** de Constantin Olteanu. Lucrarea se recomandă ca o utilă sinteză a unei perioade scurte dar bogate în evenimente din istoria partidului și a patriei.

● Una din cărțile cu care Editura științifică întâmpină glorioasa aniversare se intitulează: **Ideea de republică la români** de Gh. Ghimpu. În al său Cuvânt înainte, prof. univ. dr. docent Ioan Ceterchi spune printre altele: «În structura întregii monografii este prezentă evoluția ideii de republică, parte inseparabilă a întregii spiritualități românești, interferența ei cu istoria gândirii economice, sociale și politice, care, în ansamblu, ne relevă atașamentul tradițional al românilor față de republică...»

● **Dunărea în istoria poporului român** de Iulian Cărtănă, Ilie Seftiuc și o altă lucrare pe care Editura științifică a tipărit-o cu prilejul sărbătoririi celor 25 de ani de la proclamarea republicii. Cartea, bazată pe un multiplu și dens material documentar, evocă momente importante de ordin politic, istoric, diplomatic din lupta României în problema dunăreană.

● O nouă serie inițiată de Editura politică: **Făurirea societății socialiste multilaterale dezvoltate**, din care au apărut:

● **Perfecționarea relațiilor de producție în noua etapă de dezvoltare a României** de N. Nichita, P. Iosub.

● **Coordonate principale ale dezvoltării economice de dr. Constantin Moisuc.**

● În colecția Prelegeri de marxism-leninism a apărut: **Desfășurarea produselor industriale și marketingul** de C. Manolescu, G. Păraianu (Editura politică).

CINEMA

● **Capcană pentru general**, producție a studiourilor iugoslave. Un act de curaj consemnat în documentele celui de-al doilea război mondial a servit drept sursă de inspirație acestui film de intens dramatism. O reîntâlnire plăcută cu un actor eminent: Bekim Fehmiu, protagonistul «Tiganilor fericiți». Regia Milomir — Miki Stamenovic. În distribuție: Ljuba Tadic, Jelena Jovanovic-Zigon, Rade Marcovic («Hoțul de piersică»).

● **Filiera** («The French Connection»). Cu 5 Oscaruri 1971 la activ (cel mai bun film al anului, cea mai bună adaptare scenică, cea mai bună regie, cel mai bun montaj, cea mai bună interpretare masculină), filmul lui William Friedkin se impune prin incisivitatea sondajului în straturile subterane ale unor maladii sociale și, totodată, prin exemplara lecție de cinematograful pe care ne-o oferă. Scenariul — Ernest Tidyman după romanul lui Robin Moore. Interpreți — Gene Hackman (lui i-a revenit Oscarul), Fernando Rey, Roy Scheider, Marcel Bozzuffi, Tony Lo Bianco, Frédéric de Pasquale, Bill Hickman, Ann Reblot.

● **Fete în soare**, producție a studiourilor din Grecia. Idilă naivă, transcrisă cu o stângăcie comic-induioasă. Regia — Vassilis Georgiadis. Interpreți — Jannis Voglis, Anne Lonnberg, Kastis Bakas, Miranta Mirat.

Gene Hackman

● **Piciful va avea un frățior.** Tainele lumii descoperite și interpretate de cei mici. Regia — György Paláthy. În distribuție — Krisztian Kovács, Lajos Balazsovits, Anna Muszte, Hilda Gobbi, Ila Schütz.

● **Concursul anual al studioului Alexandru Sahia**, desfășurat sub deviza «Omul zilelor noastre — constructor al socialismului», consemnează următoarele filme câștigătoare ale principalelor distincții: Premiul special **Cupa de cristal**: «România, țara mea» (scenariul — Paul Anghel, regia — Octav Ioniță, Alexandru Boianu, Felicia Cernăianu). Premiul I — «Apoi s-a născut orașul» (Constantin Vaeni). Premiul II la știință popularizată — «Temperamente» (Zoltan Ternér).

MUZICĂ

Filarmonica «George Enescu» omagiază republica cu două concerte festive la Ateneu închinată aniversării republicii:

● La 28 decembrie, concert de muzică românească sub bagheta dirijorului **Mircea Cristescu**: Rapsodia română nr. 2 de George Enescu; Balada pentru vioară și orchestră de Ciprian Porumbescu, solist, Ion Voicu; Simfonia a III-a «Republicii», pentru soliști vocali, cor și orchestră, de Gheorghe Dumitrescu, cu soprana **Emilia Petrescu**, mezzo-soprana **Martha Kessler**, tenorul **Cornel Rusu** și basul **Dan Mușatescu**, corul Filarmonicii dirijat de **Vasile Pinte**.

● La 30 și 31 decembrie: Cronica (arcurilor de beton) de Corneliu Cezar; Concertul pentru vioară de Wilhelm Berger, solist, **Mihai Constantinescu**; reluarea, în aceeași interpretare, a simfoniei închinată de Gheorghe Dumitrescu republicii. Dirijor, **Mircea Cristescu**.

● Amintim programul concertului de astăzi-seară de la Ateneu, dirijat de **Mircea Basarab**: Improvizatii dramatice de Irina Odăgescu; Concertul pentru vioară în Mi major de J.S. Bach, solist, violonistul bulgar **Gheorghe Badev**; Tablouri dintr-o expoziție de Musorgski-Ravel.

DISC

● «33 de variațiuni pentru pian pe un vals de Diabelli, op. 120» — întreprindere de fantastică putere de invenție a titanului Ludwig van Beethoven — ne este oferită de casa noastră de discuri în interpretarea pianistului Gheorghe Halmos, distins reprezentant al instrumentului orchestral. Dintr-o temă săracă și costelivă, genialul Beethoven obține o operă autentică, demonstrând ce poate crea un mare compozitor. Iar Gheorghe Halmos, după aprecierea lui E. Elian, prezentatorul discului, «pianist de mare prestigiu», se intrupeză de minune «stilului atât de complex al capodoperei beethoveniene» (ECE-0648).

● Folclorul maghiar, atât de original și interesant în liniile sale melodice, ne propune un solist de

reală valoare: Szilagy Ferenc. Acompaniat de Orchestra Varga Lajos, cântărețul ne îndeamnă să apreciem piesele «Pasărea neagră», «Am mers prin Tárkányi», «De încălec» și «La fereastra mea...» Glasul plăcut, frumos timbrat, impune respect (45-EPC-10 258).

● Sintem nevoiți să remarcăm, în numele celor care iubim folclorul naționalităților conlocuitoare, și care am dori să cunoaștem mai multe despre acesta, că n-am întâlnit până astăzi vreun disc de muzică populară, sau de alt gen, aparținând populației germane, sirbe sau maghiare, care să fi îndemnat «Electrecordul» a-l înzestra cu o prezentare mai amplă, semnată de un specialist, din care să obținem informațiile necesare pentru îmbogățirea noastră. Păcat! Ar fi fost o inițiativă utilă, nu atât pentru popularizarea unor interpreți sau formații instrumentale, cât pentru prețuirea unor valori culturale de substanță.

PLASTICĂ

● 80 de artiști bucureșteni, cu aproape două sute de lucrări, participă la **EXPOZIȚIA DE GRAFICĂ DEDICATĂ CELEI DE-AXXXV-A ANIVERSĂRI A REPUBLICII**, deschisă la Muzeul Simu. Sînt lucrări sugestive, realizate în diverse tehnici, care rememorează o amplă gamă de evenimente ale construcției socialiste.

● Imaginile cosmografice, de pură invenție sau de sorginte baladescă, erau de mult familiare în pictura lui **Radu Costinescu**. Artistul reia în actuala expoziție de la Simeza această «tematică cosmologică», descoperind noi semnificații unor idei generoase și pline de poezie.

● Evoluind cu o remarcabilă consecvență, pictura lui **Gil Nicolescu** nu a abandonat acel constructivism al imaginii care îi acordă artistului o poziție cvasilinguară. Și de astăzi micile imperii geometrice, cu ingenioasele lor montaje de perspectivă, au același farmec optic care captează atenția privitorului (Simeza).

● La Iași, **Petre Paul Dimitriu** ne atrage iar în lumea lui tândră de culori calde și luminoase. Ieșim din sala Bibliotecii «Gh. Asachi» reîndrăgostiți de florile de cîmp, transmise cu măiestrie pe pînză.

TEATRU

● **Săptămîna dramaturgiei românești** — organizată de teatrele noastre între 19 și 24 decembrie, drept omagiu închinat aniversării republicii — readeuce pe scena Teatrului Nottara cîteva din succesele sale cu piese originale: **Și eu am fost în Arcadia** de Horia Lovinescu; **Petru Rareș** de Horia Lovinescu; **Stana** de N. Pirvu și D.St. Petruțiu; **Omul care...** de Horia Lovinescu; **Vinovatul** de Ion Băieșu; **Gaițele** de Al. Kirîțescu; **Bună seara, domnule Wilde!** de Eugen Mirea. Ciclul acestor spectacole este completat cu premiera piesei **Noaptea nchemată** de Al. Popescu și cu reportajul liric **Conștiința**.

● Teatrul Bulandra oferă spectatorilor săi, în cadrul aceleiași ample sărbători a țării, o serie de spectacole și manifestări programate între 25 și 31 decembrie atît la sediul cit și în diverse întreprinderi: **Luceafărul** de B.Șt. Delavrancea; **O scrisoare pierdută** de Caragiale — spectacol urmat de discuții; **D-ale carnavalului** — spectacol jubiliar (300 de reprezentatii); expoziția de fotografii **Dramaturgia românească pe scenele Teatrului Bulandra** și un **Spectacol omagial**, prezentat în ziua de 29 decembrie.

● **Te cîntăm, pămînt străbun**, spectacol alcătuit dintr-o strălucită selecție de cîntece și dansuri populare, precum și din versuri patriotice, este prinosul adus de

ansamblul artistic «Rapsodia română» împlinirii unui sfert de veac de republică.

● **Adio, maiestate** de Al. Voitin (Teatrul dramatic din Baia Mare), spectacol pornit de la faptul autentic al confesiunilor făcute de cunoscutul scriitor polemist antimonarhic N.D. Cocea poetului Miron Radu Paraschivescu și evocînd și alte pagini ale luptei antidinastice a maselor populare, pus în scenă de regizorul bucureștean **Petre Popescu**, cu contribuția plină de bună-credință a actorilor **Cazimir Tănase**, **Vasile Prisăcaru**, **Vasile Constantinescu**, **Dan Antoci** și alții.

● **Ospățul scafandrilor** de Ilie Păunescu (Teatrul Municipal Maria Filotti-Brăila): marea experiență și harul actoricesc al **Olgăi Tudora**che investite în transpunerea regizorală a textului de problematică actuală al lui Ilie Păunescu (meta-morfozele determinate, pe planul conștiințelor umane, de procesul de industrializare a țării) și servite actoricește pe măsura și cu bună-voință colectivului brăilean.

TV

● Programele televizate ale săptămîinii poartă — cum e și firesc — pecetea mării sărbători prilejuite de aniversarea unui sfert de veac de republică. Iată emisiunile nemijlocit legate de eveniment: în **Teledin**, vești despre marea întrecere, incluse în ciclul «Raportul unei țări întregi»; ● **Ultimele emisiuni ale ciclului Comentarul la 40 de steme**: județul Vrancea (duminică), Bucureștiul (luni) ● Un amplu reportaj **România în lume** (marți, ora 20.00) ● O retrospectivă a anului economic 1972 (miercuri, ora 18.45 și joi, ora 19.00) ● **Emisiunea Cărți și idei** este închinată unei retrospective editoriale 1972 (miercuri, ora 21.35, pr. 2) ● Un film de montaj realizat cu cunoscutul aplomb de Eugen Mandric: «Libertate, Democrație, Republică» (joi, ora 21.25) ● Spectacol omagial «Cu tot ce am, aparțin acestui pămînt», cu concursul Teatrului dramatic Brașov (joi, ora 20.00, pr. 2) ● **Emisiunea Revista literară** prezintă o «Schiță pentru o panoramă a literaturii unui sfert de veac» (joi, ora 18.30) ● Un sfert de veac în muzica românească — opera-opereta-baletul (vineri, ora 21.30, pr. 2) ● **Biblioteca pentru toți** prezintă și ea un sumar ocazional, cu tradiții ale literaturii antidinastice (vineri, ora 20.30, pr. 2) ● Spectacol muzical-literar închinat republicii (sîmbătă, ora 20.10) ● Un film de montaj «România '72» de Paul Anghel (vineri, ora 21.40)

Dintre celelalte emisiuni ale săptămîinii actualitate:

● **ÎN ACTUALITATE**. Un program consacrat aniversării semicentenarului U.R.S.S. (sîmbătă, ora 18.35).

Florică Bradu

TEATRU: «Citadela sfîrîmată» de Horia Lovinescu în viziunea tele a lui Călin Florian, cu Șt. Mihăilescu-Brăila, Marga Anghelescu, Gh. Cozorici, Ion Caramitru. Tanță Cocea, Ileana Stana Ionescu, Mihai Fotino, Marga Barbu, Ion Besoiu ș.a. (marți, ora 20.30).

FILM. La **Telecinematecă** — «Fanfan la Tulipe» — Gérard Philipe și Lolobrigida (miercuri, ora 20.55) ● Filmul românesc «Așteptarea» cu Ștefan Ciubotărașu și Coca Andronescu (vineri, ora 20.30) ● Sîmbătă,

două pelicule românești: «Asediul» cu Ilarion Ciobanu și Ion Besoiu (ora 21.30, pr. 1) și «La patru pași de infinit» cu Irina Gărdescu și Silviu Stănculescu (ora 17.35, pr. 2).

MUZICĂ. Deutsche Bachsolisten la București (duminică ora 11.15) ● Un concert simfonic cu capodopera haendeliană, oratoriul «Sărbătoarea lui Alexandru» (joi, ora 21.00, pr. 2)

FOLCLOR. Popas folcloric la Mălini, în Țara de Sus (duminică ora 18.50) ● Cîntă Georgeta Anghel și Grigore Kiazim (marți, ora 21.30) ● Medalion Florica Bradu (joi, ora 20.10)

DIVERTISMENT. «Steaua fără nume» — muzică ușoară (luni, ora 20.40). ● **Teletop '72** cu Margareta Pislaru, Mihai Constantinescu, Cornel Constantiniu «Phoenix» ș.a. (sîmbătă, ora 18.00).

Margareta Pislaru

TINERET. Reportaje din viața tineretului de la noi și din alte țări, muzică, dans, cenaclu literar etc. în sumarul emisiunii **Seară pentru tineret** (luni, ora 22.45, pr. 2).

PRONO

Pronosticul cronicarului sportiv **EFTIMIE IONESCU** la concursul **Pronosport nr. 52**, din 24 decembrie 1972

I. Atalanta-Palermo	1
II. Fiorentina-Roma	x
III. Inter-Lanerossi	1
IV. Juventus-Ternana	1
V. Lazio-Torino	1, x
VI. Napoli-Milan	1, x, 2
VII. Sampdoria-Bologna	x
VIII. Verona-Cagliari	1, x
IX. Bari-Catania	1, x
X. Brindisi-Genoa	2
XI. Novara-Como	x
XII. Reggiana-Foggia	1
XIII. Lecco-Mantova	1, x

ATENȚIUNE!

«Flacăra» de Anul nou (nr. 1/1973) va avea, potrivit tradiției, un caracter festiv, exprimat nu numai prin numărul de pagini considerabil sporit (64 pag. din care 24 color) cit mai ales prin conținutul bogat, variat și interesant al textelor și ilustrațiilor incluse. «Flacăra» de Anul nou va fi pusă în vânzare în dimineața zilei de 30 decembrie 1972. Prețul, lei 5.

Prezentarea artistică:
V. OLAC

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Școlii 1, Sectorul 1 Căsuța poștală 4112. Of. 33. Telefon 17.60.10—int. 1744 TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Școlii».

PREȚUL REVISTEI: 3 LEI

flacăra **F** *album*

Mesagera cîntecului popular gorjenesc **POLINA MANOILĂ**,
solistă a Ansamblului «Doina» al armatei.

Fotografie de S. STEINER

